

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

KWIECIEŃ 2012

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka.
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (22) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (22) 505 46 66, faks: (22) 827 19 60
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

W marcu 2012 r. pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał w ciągu miesiąca o 1,2 pkt. proc. do 98,9 punktu. Tym samym po raz pierwszy od 24 miesięcy SWKR spadł poniżej 100 punktów. Wpłynęło na to wyłącznie obniżenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu o 2,8 pkt. proc, który wyniósł zaledwie 97,7 punktu. Sezonowy spadek wskaźnika potencjalnego popytu był głębszy niż przed rokiem, kiedy wynosił 99,8 punktu. Wpłynęło na to przede wszystkim sezonowe obniżenie wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego oraz styczniowe zmniejszenie obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi z zagranicą na przełomie roku. W tym samym kierunku działał postępujący od października ubr. relatywny wzrost cen żywności. Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego spadł do najniższego poziomu w ostatnich 6 miesiącach (99,0 punktów) i był o 0,4 pkt. proc. niższy niż przed rokiem o tej porze. Wyrównany indeks handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi zmalał w styczniu br. o 3 pkt. proc. do 103,3 punktu, chociaż był większy niż w styczniu 2011 r., kiedy wynosił 102,1 pkt. proc.

Nieco poprawił się natomiast skumulowany wskaźnik nożyc, który w marcu wzrósł o 0,4 pkt. proc. i przekroczył 100 punktów, pod wpływem wzrostu wyrównanego indeksu cen skupu, który wyprzedził poprawę wyrównanego indeksu cen środków produkcji. Wzrost cen skupu zbóż i trzody chlewnej spowodował, że w lutym bieżący wskaźnik zmian cen koszyka skupu podniósł się do 100,3 punktu, mimo obniżek cen skupu drobiu, mleka i bydła. Wyrównany wskaźnik zmian cen skupu wzrósł w marcu do 100,7 punktu, a więc prawie do najwyższego poziomu w ostatnich sześciu miesiącach, jaki został osiągnięty w styczniu, był jednak o 0,6 pkt. proc. niższy niż przed rokiem. Wyrównany wskaźnik zmian cen detalicznych środków produkcji utrzymał się na poziomie ubiegłego miesiąca, kiedy wynosił 100,6 punktu.

Zmiany cen jakie dokonały się od początku 2012 r. do lutego nie były korzystne dla rolnictwa, bowiem ceny detaliczne środków do produkcji rolniczej rosły szybciej niż ceny skupu podstawowych produktów rolniczych. Skumulowany wskaźnik nożyc cen spadł poniżej 97 punktów, podczas gdy przed rokiem o tej porze przekraczał 102 punkty.

Do nowych zbiorów mimo przyspieszenia dynamiki wzrostu cen środków produkcji rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie zmieniają się znacząco, bowiem ceny skupu podstawowych produktów rolniczych pozostaną wysokie.

2. Na rynku zbóż ceny po przejściowych spadkach wykazują tendencję wzrostową. Sprzyjają temu coraz częstsze informacje o wymarznieniu zbóż ozimych, głównie pszenicy na znacznych powierzchniach, znaczący wzrost zainteresowania ziarnem zbóż jarych na konieczne przesiewy i skokowe podwyżki ich cen, a także niepewność co do przyszłych zbiorów krajowych. Wysokie ceny sprawiają, że na świecie i w Unii Europejskiej rośnie zainteresowanie uprawą zbóż. Analitycy przewidują znaczący wzrost powierzchni uprawy kukurydzy oraz pszenicy zwłaszcza w USA i Francji.

Jeśli warunki pogodowe w rozpoczynającym się sezonie nie będą gorsze od przeciętnych, możliwy jest znaczny wzrost zbiorów w skali świata i głębszy niż w kończącym się sezonie spadek cen zbóż. Będzie to ułatwiać ewentualne uzupełnianie niedoborów krajowej podaży zbóż w sezonie 2012/13.

3. Znacznie wyższe od przeciętnych zapowiadają się także straty zimowe w rzepaku, co zapowiada jego niższe zbiory. Wobec przewidywanego wzrostu produkcji roślin oleistych na świecie, w tym rzepaku może to oznaczać mniejszy przerób rzepaku przez krajowych przetwórców, spadek eksportu przede wszystkim oleju i śruty rzepakowej, oraz zwiększony import produktów oleistych.

4. Wysokie ceny zbóż i pasz przekładają się na trudną sytuację uczestników rynku wieprzowiny i drobiu, w tym zwłaszcza producentów. Wzrost cen skupu nie rekompensuje wzrostu kosztów produkcji przede wszystkim żywca wieprzowego, a polska wieprzowina przestała być konkurencyjna przy obecnej efektywności chowu świń. Znacznie bardziej zaawansowane procesy koncentracji i integracji na rynku drobiu sprawiają, że mimo pogorszenia opłacalności fermowej produkcji kurcząt i indyków polski sektor drobiarski nadal należy do najbardziej konkurencyjnych cenowo w Unii Europejskiej.

5. Spadają ceny na wszystkich poziomach rynku mleka, w tym przede wszystkim ceny zbytu trwałych przetworów mlecznych. Wpływa na to pogorszenie koniunktury na światowym rynku skutkujące spadkiem cen uzyskiwanych w eksporcie, a także wysoka dynamika skupu mleka.

Jadwiga
Seremak-Bulge

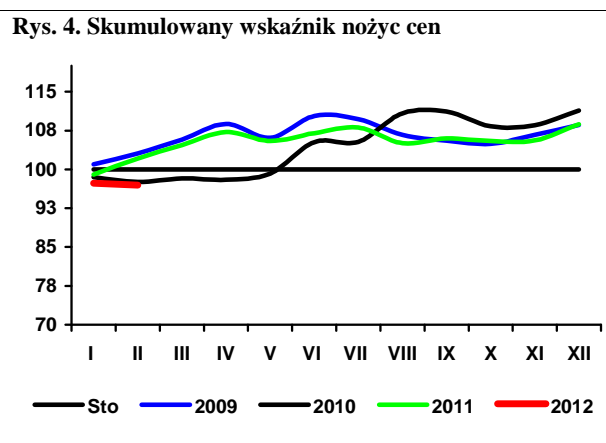
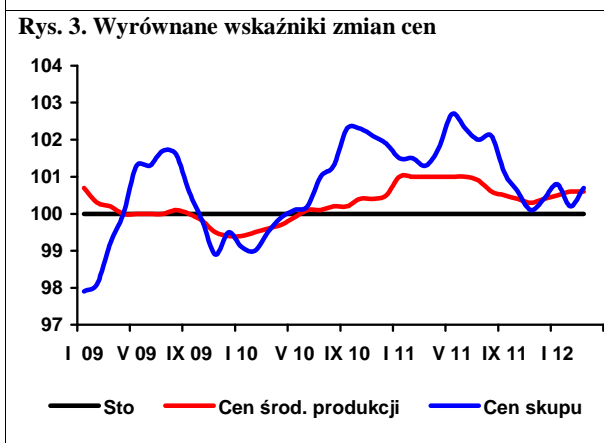
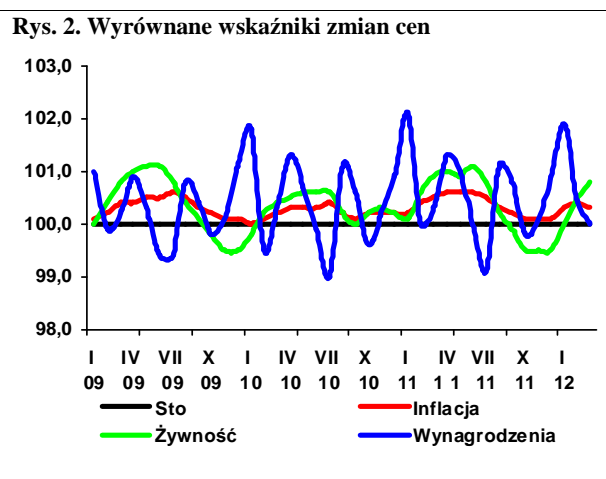
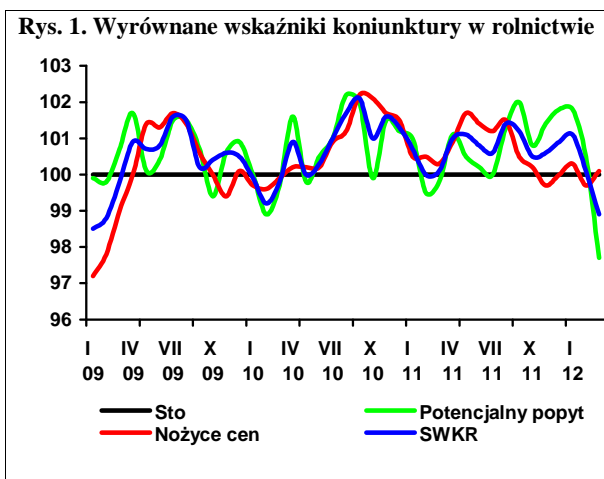
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	III 12	II 12	I 12	XII 11	XI 11	X 11	III 11
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	98,9	100,1	101,1	100,9	100,6	100,5	100,1
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	97,7	100,5	101,8	101,8	101,4	100,8	99,8
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,1	99,7	100,3	100,0	99,7	100,2	100,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,7	100,2	100,8	100,4	100,1	100,6	101,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,6	100,6	100,5	100,4	100,3	100,4	100,8
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,7	100,1	101,1	100,9	100,6	100,6	99,6
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,2	99,9	101,9	101,4	100,6	100,3	99,4
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,0	100,8	101,8	101,6	101,3	101,0	99,4

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rosną obawy co do zbiorów zbóż w 2012 r. w miarę napływających informacji o znacznie wyższych od przeciętnych stratach zimowych. Stosunkowo duże straty wystąpiły w uprawie pszenicy zwłaszcza w województwach położonych w zachodniej i północnej części kraju.

Według ocen USDA z marca 2012 r. światowe zbiory zbóż w sezonie 2011/12 wynoszą 1838 mln ton, w tym 694 mln ton pszenicy i 865 mln ton kukurydzy i są wyższe niż w rekordowym sezonie 2009/10. W sezonie 2012/13 eksperci IGC prognozują światową produkcję pszenicy na 681 mln ton, a kukurydzy na 900 mln ton. Według prognoz Strategie Grains w 2012 r. w UE zostanie zebrane 131 mln ton pszenicy, 65 mln ton kukurydzy i 53 mln ton jęczmienia.

Mimo dobrych zbiorów utrzymują się wysokie ceny zbóż na światowych rynkach. Obecnie ceny zbóż we Francji i Niemczech wahają się w granicach 200 EUR/t. Natomiast w I kwartale 2011 r. cena niemieckiej pszenicy konsumpcyjnej przekraczała 260 EUR/t, wobec poniżej 150 EUR/t w sezonie 2009/10. Za francuski jęczmień paszowy płacono przed rokiem ponad 200 EUR/t, a w sezonie 2009/10 jego cena spadała poniżej 100 EUR/t. W Unii najniższe ceny są w krajach wschodniej Europy, a we Francji i Niemczech ceny zbóż są wyższe, co dotyczy zwłaszcza zbóż konsumpcyjnych.

W ciągu pierwszych ośmiu miesięcy bieżącego sezonu skupiono 5,02 mln ton zbóż podstawowych, tzn. o 0,3% więcej niż przed rokiem. Rekordowo wysoki jest skup pszenicy, który w tym okresie wyniósł 3,78 mln ton. Drugi rok z rzędu obniżył się skup żyta, wyraźnie zmniejszył się również skup pszenżyta. Dużo wyższy niż we wcześniejszych latach jest natomiast skup kukurydzy, który w okresie październik 2010 r. - wrzesień 2011 r. przekroczył 1 mln ton, a od października do stycznia 2012 r. wyniósł 988 tys. ton. We wcześniejszych sezonach (październik-wrzesień) całkowity skup kukurydzy dochodził do 800 tys. ton.

Wysoki jest (lipiec 2011 r. – styczeń 2012 r.) również eksport kukurydzy, spadł natomiast wywóz żyta i pozostałych zbóż. Import ziarna jest z kolei większy niż przed rokiem, ale przy mniejszym eksporcie saldo obrotów ziarnem jest dodatnie.

W porównaniu do poprzedniego sezonu, obniżyła się produkcja mieszanek paszowych dla zwierząt i makaronów. Wzrosła zaś produkcja mąki żytniej i pszen-

nej, przy mniejszych niż przed rokiem przemiałach. Wzrosła również produkcja pieczywa.

Ceny zbóż, pomimo spadku w pierwszej części bieżącego sezonu, są znacząco wyższe niż w latach 2008-09. Pod koniec marca 2012 r. ceny kukurydzy i pszenicy paszowej były o 20% niższe niż pod koniec czerwca 2011 r. Cena żyta paszowego spadła w tym okresie o 8%. Ze względu na niedobory ziarna konsumpcyjnego różnice między cenami zbóż konsumpcyjnych i paszowych w obecnym sezonie są wyższe od przeciętnych.

Szczególnie dotyczy to żyta, w przypadku którego pod koniec marca za jedną tonę żyta konsumpcyjnego można było kupić 1,19 tony żyta paszowego. W przypadku pszenicy relacja ta wynosiła 1,06.

Ceny zbóż mogą się zmieniać w miarę napływu informacji na temat nowych zbiorów. Eksperci ARR przewidują, że krajowe ceny skupu pszenicy wyniosą w czerwcu 820-860 zł/t, a we wrześniu 720-770 zł/t, a żyta odpowiednio 800-840 i 670-720 zł/t.

Ze względu na wysokie ceny żyta, ceny zbytu mąki żytniej utrzymują się na wysokim poziomie, powoli spadają zaś ceny zbytu mąki pszennej. Po spadku w pierwszej części sezonu, rosły ceny detaliczne produktów zbożowych i osiągają rekordowe wielkości. W związku z tym w sezonie 2011/12 udział ceny zboża w cenie pieczywa obniżył się do ok. 15,5%, wobec ok. 17% w sezonie 2010/11. Wysokie ceny są przyczyną spadku spożycia przetworów zbożowych, które w ciągu pierwszych trzech kwartałów 2011 r. wyniosło 6,46 kg miesięcznie na osobę, wobec 6,73 kg przed rokiem.

Luty był pierwszym w bieżącym sezonie miesiącem wyraźnego wzrostu cen paszowych mieszanek przemysłowych, które w niektórych przypadkach przekroczyły rekordowe poziomy z końca poprzedniego sezonu. Poziom cen zbóż nie sprzyja także obniżaniu się detalicznych cen produktów spożywczych, w tym pieczywa.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2010	I-XII	594,0	406,9	590,1	492,8	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2011	I-XII	822,1	759,9	692,4	758,1	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2010	I-VI	479,5	327,3	500,0	409,7	556,2	410,2	501,8	429,1	X
2011	I-VI	937,0	776,1	900,1	782,4	984,2	786,5	912,2	855,5	X
2010	X	690,9	584,6	609,7	608,6	786,4	613,2	695,5	584,5	X
	XI	708,9	589,3	630,1	616,8	794,0	616,4	715,6	601,4	400,49
	XII	779,7	619,1	664,5	655,0	820,8	642,5	734,9	623,3	404,82
2011	I	889,0	735,1	758,3	778,3	900,1	708,2	821,5	771,2	394,79
	II	935,4	790,2	799,6	756,2	961,6	777,2	891,7	838,3	398,01
	III	914,7	777,1	809,1	806,4	991,2	793,1	922,6	858,0	407,00
	IV	948,3	749,9	818,3	784,6	998,1	797,1	930,6	866,7	402,26
	V	992,2	792,2	863,4	782,7	1026,2	823,3	968,8	897,6	399,11
	VI	990,7	801,0	848,7	782,0	1027,9	819,9	938,2	901,4	X
	VII	861,6	735,9	766,7	755,4	1040,5	803,6	937,6	903,3	X
	VIII	754,8	683,9	655,1	755,7	981,4	777,8	884,1	865,8	X
	IX	767,7	750,7	697,3	735,0	903,5	787,4	820,3	819,6	X
	X	753,5	826,2	681,8	729,8	883,0	791,9	813,3	797,7	X
	XI	747,5	785,6	670,5	734,7	874,9	786,2	817,7	793,7	448,18
	XII	759,1	799,9	686,1	749,4	872,3	789,2	824,0	781,7	453,52
2012	I	782,5	780,4	717,3	788,6	871,1	787,8	834,5	785,6	443,48
	II	794,5	811,7	728,3	805,8	885,6	813,9	846,6	793,2	423,88
	III ^a	776,0	743,1	756,3	820,8	906,5	781,0	889,3	752,8	419,12

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2010	I-XII	4516,9	1894,9	666,1	716,8	307,6	607,8	6577,2	3104,7	897,3
2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8	3111,3	1403,8
2010	I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2
2011	I-VI	1620,9	646,8	148,4	180,8	133,4	159,0	2133,6	990,3	371,2
2009/10		4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	768,4 ^b
2010/11		4487,8	1927,3	499,9	634,4	333,6	532,9	6221,1	2979,1	1000,7 ^b
2010	X	462,8	231,0	55,8	47,3	24,6	58,4	631,1	332,8	190,2
	XI	358,6	166,9	33,1	37,1	18,8	46,1	479,7	246,3	239,3
	XII	269,8	112,8	23,8	20,6	12,9	28,9	346,2	164,6	82,1
2011	I	326,4	123,3	21,6	23,0	12,7	27,8	403,7	170,9	65,7
	II	394,5	158,4	39,8	31,0	20,0	45,9	517,4	233,3	83,9
	III	307,6	131,2	30,9	34,8	24,0	35,2	412,8	202,3	64,9
	IV	213,2	79,5	18,1	27,7	22,9	15,7	277,6	124,6	47,5
	V	217,2	86,3	20,5	36,2	31,9	17,5	294,8	144,1	49,7
	VI	161,9	68,1	17,6	28,0	21,9	16,9	227,3	115,0	59,5
	VII	177,0	69,4	15,2	132,9	56,0	14,8	342,0	145,9	32,6
	VIII	1134,0	529,0	100,6	179,0	69,2	108,7	1547,4	747,9	10,2
	IX	820,3	421,4	81,8	69,6	42,5	69,2	1051,0	574,8	75,1
	X	379,3	184,2	71,7	38,8	23,2	35,0	528,4	252,4	470,7
	XI	360,7	179,0	29,7	27,4	15,3	22,5	444,1	224,6	324,1
	XII	307,7	132,2	20,6	25,9	12,4	25,0	383,2	175,4	119,8
2012	I	281,9	124,0	16,4	21,1	11,3	18,6	342,4	158,9	73,6
	II	322,3	.	18,7	.	.	.	385,2	.	.

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczyno świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2010	I-XII	2015,1	1471,2	143,1	914,0	148,5	6716,7
2011	I-XII	1893,2	1419,4	140,7	977,6	148,5	6599,9
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2010 ^b	I-XII	2759,5	2230,2	200,9	1674,9	177,2	7905,9
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2011	I-VI	916,4	675,8	69,6	475,2	75,8	3304,3
2010	X	162,6	118,7	11,52	80,3	13,01	591,0
	XI	169,6	126,1	10,88	76,3	11,97	570,6
	XII	170,5	119,9	11,97	81,2	12,30	611,3
2011	I	163,3	120,6	12,54	76,6	12,87	567,6
	II	148,7	110,5	10,80	73,5	12,98	474,8
	III	169,4	126,1	11,28	81,9	14,69	559,2
	IV	148,4	108,4	11,56	80,7	11,33	552,0
	V	150,3	109,5	12,17	80,3	12,02	590,7
	VI	136,3	100,7	11,31	82,1	11,92	560,0
	VII	150,8	113,6	11,30	82,4	10,66	552,1
	VIII	170,6	126,3	12,39	83,4	11,52	553,5
	IX	173,2	129,0	12,16	83,0	12,69	542,9
	X	163,9	122,7	12,06	85,9	10,16	543,7
	XI	172,2	130,7	12,37	82,6	12,32	551,9
	XII	146,0	121,2	10,81	85,2	12,53	551,5
2012	I	147,2	109,5	12,33	78,8	12,68	545,6
	II		128	12,0		13,1	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2010 I-XII	1019,7	400,8	187,7	168,6	2057,2	693,0	6,7	140,8	294,0	1169,9	
2011 I-XII	825,3	102,9	126,5	306,4	1498,6	816,7	45,2	225,2	478,0	1583,9	
2010 I-VI	370,3	214,8	29,6	86,1	841,4	399,9	1,7	67,1	133,7	610,7	
2011 I-VI	195,7	23,1	14,8	35,5	308,1	361,1	14,5	144,2	320,2	852,9	
2009/10	1239,6	530,9	90,2	205,1	2348,3	781,4	4,9	140,9	305,4	1251,6	
2010/11	859,6	222,5	183,3	114,3	1567,5	583,5	19,1	179,8	450,7	1269,5	
2011 I	73,14	3,42	7,71	6,03	106,7	35,34	1,22	13,46	41,25	92,6	
	II	44,79	4,42	3,45	7,39	68,8	39,12	4,48	15,05	38,32	100,2
	III	28,48	5,93	1,54	7,67	54,4	20,05	3,00	18,03	88,5	
	IV	20,70	3,51	0,47	6,36	32,9	44,25	1,32	13,01	106,1	
	V	19,50	3,18	0,12	3,77	27,1	119,14	1,41	46,23	237,5	
	VI	9,05	2,62	1,48	4,29	18,3	103,19	3,02	38,44	228,0	
	VII	5,96	3,30	20,46	10,48	41,8	137,26	0,81	30,87	194,4	
	VIII	75,13	17,44	23,20	2,88	130,7	94,97	4,24	18,27	143,9	
	IX	195,48	29,41	23,58	7,80	286,8	67,46	9,18	13,01	25,46	116,1
	X	95,21	12,78	21,75	79,95	223,9	47,26	6,80	6,79	22,17	83,6
	XI	121,41	8,28	5,49	101,09	257,6	57,96	4,23	5,61	45,72	114,5
	XII	136,44	8,63	17,27	68,75	249,6	50,65	5,46	6,43	15,30	78,6
	I	34,05	2,27	7,99	42,94	90,6	63,16	5,81	10,13	29,49	109,6

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2011 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszena	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszena	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Ślód
2010	I-XII	77,2	10,9	14,8	7,3	46,7	47,0	15,7	26,9	47,1	219,9
2011	I-XII	75,3	11,3	23,5	6,9	57,1	45,3	17,3	28,1	44,0	207,4
2010	I-VI	40,0	5,4	6,8	3,0	25,3	19,8	7,8	12,9	25,2	115,2
2011	I-VI	36,9	6,9	13,5	3,3	30,3	22,3	9,4	14,7	23,9	105,8
	2009/10	96,7	9,4	13,2	7,5	44,9	35,6	15,6	26,7	49,6	214,7
	2010/11	70,7	11,4	16,8	7,5	48,8	49,0	15,9	28,7	46,6	212,5
2011	I	5,39	0,73	2,27	1,02	3,64	3,87	1,45	1,99	3,00	14,90
	II	5,47	0,97	1,75	0,74	3,46	3,94	1,29	2,29	3,73	13,88
	III	7,83	1,74	3,05	0,77	5,19	3,99	1,58	2,86	5,11	18,24
	IV	6,92	1,33	2,65	0,27	6,18	3,65	1,38	2,81	3,89	18,25
	V	5,71	1,17	2,02	0,27	5,92	3,55	1,74	2,44	4,67	20,55
	VI	5,57	0,99	1,77	0,25	5,92	3,32	1,92	2,35	3,50	19,99
	VII	6,33	0,80	1,41	0,46	4,26	3,53	1,49	1,86	4,74	17,78
	VIII	7,03	0,63	1,88	0,18	4,88	4,50	1,47	2,01	4,54	16,22
	IX	7,18	0,67	1,64	0,30	4,70	4,14	1,67	2,40	3,58	18,91
	X	5,66	0,90	1,71	0,37	5,14	4,02	1,07	2,27	2,76	18,34
	XI	7,51	0,53	1,88	1,13	6,12	4,00	1,12	2,55	1,76	16,80
	XII	4,75	0,80	1,44	1,12	1,74	2,78	1,12	2,22	2,77	13,52
	I	5,34	0,72	2,29	0,17	2,05	3,77	1,24	2,12	2,03	14,64

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2011 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2010	I-XII	27,4	84,6	240,0	136,3	163,1	61,0	19,3	98,3	332,7	124,7
2011	I-XII	25,6	89,9	262,2	131,7	169,8	63,4	23,4	106,0	373,4	137,1
2010	I-VI	15,2	42,7	114,6	63,8	76,6	27,6	8,9	44,0	160,9	57,7
2011	I-VI	13,4	48,1	128,4	65,9	87,8	29,8	13,0	50,9	188,8	66,2
	2009/10	29,2	78,4	228,0	131,2	126,2	58,9	17,4	89,7	301,0	115,2
	2010/11	23,6	87,1	247,8	135,2	162,2	62,6	22,1	102,9	353,9	129,5
2011	I	1,97	7,40	19,06	10,44	16,51	4,00	1,53	8,54	29,57	11,16
	II	2,66	8,44	19,90	10,12	15,71	5,27	2,15	7,63	28,22	10,24
	III	2,54	9,10	23,19	10,15	15,62	6,05	2,91	10,21	31,11	12,73
	IV	2,16	7,36	21,52	10,78	14,05	4,60	1,95	7,92	31,45	10,25
	V	2,13	8,05	22,56	12,91	12,34	4,20	2,27	8,15	36,82	10,97
	VI	1,91	7,79	22,21	11,47	13,55	5,63	2,22	8,43	31,67	10,85
	VII	1,86	7,60	21,64	10,68	12,33	5,12	1,99	8,74	30,85	11,07
	VIII	2,11	7,40	23,27	10,18	13,77	4,98	1,76	10,01	34,77	13,08
	IX	2,32	6,63	24,73	10,93	14,40	4,89	1,70	10,20	36,73	13,05
	X	2,26	7,36	22,82	12,09	17,18	6,41	1,40	9,53	28,87	10,69
	XI	1,66	6,78	24,24	11,80	14,70	6,11	1,76	8,69	30,14	12,18
	XII	2,00	6,00	17,03	10,15	9,63	6,14	1,75	7,95	23,23	10,79
	I	1,80	7,02	19,34	7,69	12,71	5,52	1,19	8,92	31,34	9,09

^a uzyskane przez spęcznie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2011 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2010	I-XII	1,01	1,92	1,32	3,64	3,24	3,86	4,25	4,95
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81
2011	I-VI	1,40	2,25	1,78	4,00	3,55	4,36	4,77	5,50
2010	X	1,31	2,05	1,43	3,66	3,42	4,14	4,51	5,24
	XI	1,26	2,07	1,45	3,68	3,42	4,14	4,53	5,28
	XII	1,30	2,09	1,50	3,74	3,42	4,16	4,66	5,27
2011	I	1,38	2,12	1,65	3,78	3,40	4,18	4,68	5,29
	II	1,38	2,16	1,77	3,90	3,50	4,26	4,75	5,36
	III	1,37	2,29	1,82	4,02	3,58	4,40	4,78	5,53
	IV	1,38	2,28	1,81	4,08	3,59	4,42	4,79	5,57
	V	1,46	2,30	1,82	4,08	3,60	4,46	4,82	5,60
	VI	1,44	2,33	1,81	4,12	3,60	4,46	4,81	5,64
	VII	1,37	2,32	1,75	4,14	3,59	4,44	4,82	5,63
	VIII	1,34	2,32	1,74	4,16	3,61	4,44	4,83	5,65
	IX	1,34	2,34	1,73	4,20	3,62	4,46	4,83	5,67
	X	1,32	2,33	1,72	4,22	3,62	4,48	4,85	5,71
	XI	1,28	2,34	1,72	4,22	3,62	4,50	4,84	5,72
	XII	1,27	2,32	1,72	4,26	3,62	4,50	4,85	5,70
	I		2,32		4,30		4,50		5,70
	II		2,35		4,32		4,50		5,75

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
		2010	I-XII	1171,0	1254,3	1831,6	966,4	1444,6
2011	I-XII	1522,7	1597,3	2203,0	1336,6	1799,3	1579,1	2275,6
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6
2011	I-VI	1465,0	1530,7	2118,9	1272,3	1712,2	1517,2	2255,4
2010	X	1222,1	1298,1	1850,4	999,5	1479,9	1293,9	2042,5
	XI	1220,3	1315,2	1866,8	1014,4	1483,9	1299,9	2050,7
	XII	1242,2	1330,5	1886,7	1045,7	1495,6	1316,8	2069,9
2011	I	1378,8	1463,5	2037,4	1199,6	1596,2	1447,3	2212,5
	II	1430,8	1498,9	2092,7	1247,7	1659,0	1493,0	2246,8
	III	1465,4	1523,7	2114,5	1267,9	1712,9	1519,8	2260,5
	IV	1487,2	1546,3	2137,6	1285,5	1744,9	1533,1	2267,2
	V	1512,1	1566,9	2160,5	1304,8	1769,0	1546,0	2272,7
	VI	1515,8	1584,9	2170,6	1328,1	1791,4	1564,5	2272,6
	VII	1520,2	1594,4	2193,9	1344,2	1801,9	1580,5	2270,2
	VIII	1524,0	1590,2	2199,9	1346,4	1805,5	1587,8	2269,5
	IX	1509,9	1602,4	2199,1	1333,2	1804,1	1580,9	2265,0
	X	1512,5	1603,9	2218,5	1335,2	1799,4	1578,4	2274,7
	XI	1541,5	1598,4	2205,5	1331,8	1796,2	1574,1	2286,2
	XII	1528,1	1594,4	2201,2	1329,0	1788,7	1573,0	2287,9
2012	I	1521,5	1594,0	2202,8	1330,1	1789,8	1572,9	2297,4
	II	1530,8	1610,2	2225,7	1337,0	1820,8	1580,2	2316,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2010	X	1,630	1,882	3,331	0,915	1,890	3,862	2,385
	XI	1,646	1,869	3,327	0,943	1,858	3,756	2,271
	XII	1,628	1,822	3,222	0,952	1,879	3,720	2,267
2011	I	1,694	1,773	3,124	0,834	1,677	3,093	2,180
	II	1,605	1,725	2,891	0,812	1,758	3,166	2,272
	III	1,599	1,728	2,850	0,818	1,871	3,336	2,335
	IV	1,613	1,748	2,844	0,810	1,973	3,480	2,336
	V	1,585	1,724	2,760	0,787	1,940	3,380	2,210
	VI	1,620	1,743	2,772	0,787	2,011	3,441	2,250
	VII	1,673	1,732	2,825	0,785	2,101	3,549	2,403
	VIII	1,731	1,840	2,918	0,790	2,097	3,535	2,426
	IX	1,693	1,997	2,877	0,803	2,212	3,758	2,489
	X	1,686	2,038	2,872	0,814	2,233	3,805	2,417
	XI	1,694	2,053	2,908	0,823	2,275	3,904	2,344
	XII	1,684	2,051	2,899	0,846	2,435	4,191	2,426
2012	I	1,688	2,055	2,916	0,835	2,259	3,902	2,375
	II	1,643	2,056	2,846	0,829	2,306	3,994	2,296

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

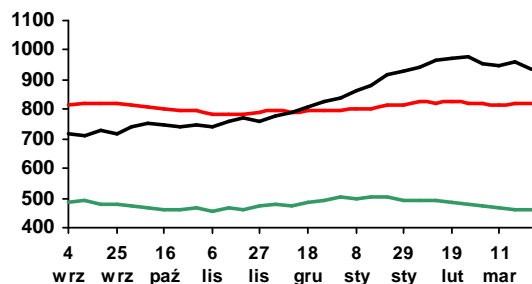
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące		Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa		
		Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy
2010	VII	175	143	135	186	136	95	129	161	158
	VIII	189	132	161	188	158	96	.	165	151
	IX	226	189	193	200	171	134	180	162	181
	X	209	196	199	181	170	144	146	161	192
	XI	213	202	208	184	177	145	165	157	189
	XII	229	198	213	207	188	150	183	171	181
2011	I	258	219	228	228	218	162	181	200	196
	II	264	244	283	204	210	188	175	213	226
	III	234	241	275	185	186	185	224	203	211
	IV	252	254	258	188	190	181	192	210	224
	V	258	234	237	203	201	176	208	220	218
	VI	240	247	194	183	204	187	235	227	228
	VII	202	234	178	185	197	172	221	225	219
	VIII	205	207	185	202	187	165	225	235	215
	IX	207	203	174	197	193	159	215	171	213
	X	187	207	164	188	181	160	163	154	146
	XI	187	172	159	183	183	146	141	147	145
	XII	180	176	161	183	178	150	148	147	145
2012	I	190	176	167	200	182	156	151	160	162
	II	203	181	188	202	195	165	158	167	173
	III	204	184	188	204	203	170	176	168	180

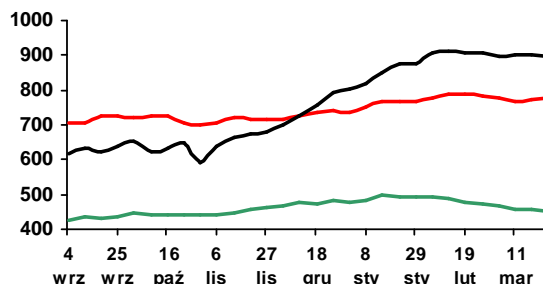
Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

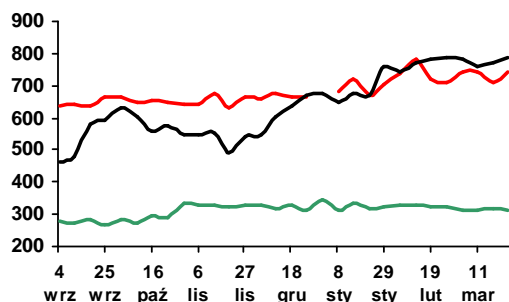
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

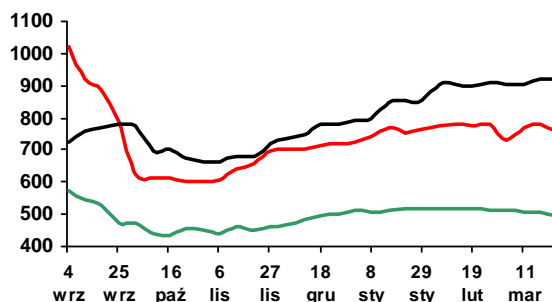
Rys. 2. Pszenica paszowa

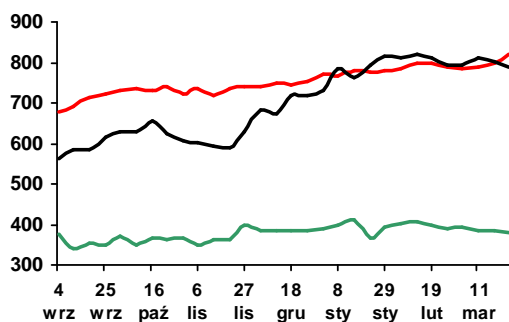
Rys. 3. Żyto paszowe

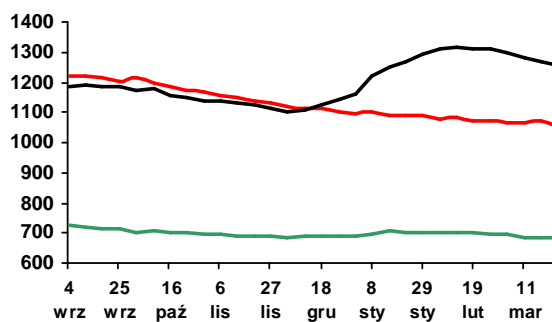
Rys. 4. Kukurydza paszowa

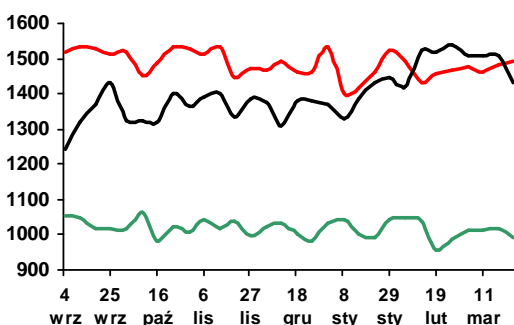
Rys. 5. Jęczmień paszowy

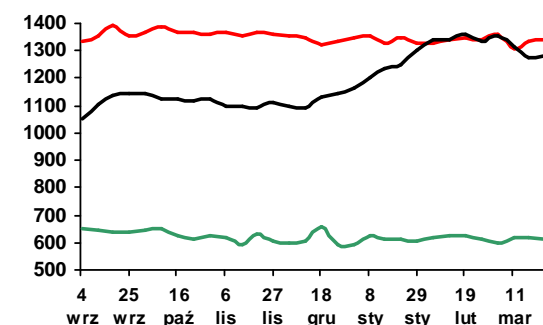
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2011/12

2010/11

2009/10

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2009-12; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Według danych ARR produkcja cukru w Polsce w sezonie 2011/2012 wyniosła 1859 tys. ton i była o 453 tys. ton większa od kwoty produkcyjnej. System regulacji rynku cukru przewiduje, że cukier pozakwotowy może być sprzedany poza granicami UE, zużyty w przemyśle na cele niespożywcze lub zaliczony na poczet produkcji kwotowej w przyszłym sezonie. Polskie koncerny cukrownicze uzyskały możliwość eksportu do krajów trzecich 225 tys. ton cukru pozakwotowego. Zużycie cukru na cele niespożywcze jest stosunkowo niewielkie, zatem pozostaje kwestia zagospodarowania ok. 228 tys. ton cukru pozakwotowego. Podobna sytuacja występuje u wszystkich głównych producentów w UE. W tej sytuacji możliwe będzie doraźne zezwolenie na sprzedaż cukru pozakwotowego na rynku unijnym, gdyż kwota produkcji jest znacznie mniejsza od popytu. Jeżeli Komisja Europejska nie podejmie takiej decyzji, to rozwiązaniem będzie przeniesienie znacznych ilości cukru jako produkcję w przyszłym sezonie.

W sezonie 2012/2013 polski przemysł cukrowniczy zakontraktował buraki cukrowe z powierzchni uprawy 190 tys. ha. Przyjmując plony na poziomie ok. 55 ton/ha zbiory mogą wynieść ok. 10,5 mln ton, a produkcja cukru 1570 tys. ton. Produkcja będzie więc o ok. 170 tys. ton większa od limitu produkcyjnego. W związku z tym kluczową decyzją dla sektora będzie skuteczne zagospodarowanie nadwyżek produkcyjnych z sezonu 2011/2012, gdyż istnieje zagrożenie ich wzrostu w sezonie 2012/2013.

Cena minimalna skupu buraków cukrowych wynosi 26,29 EUR/tonę, przy obecnym kursie waluty unijnej 4,16 zł wyniesie więc 109,4 zł/tonę. Koncerny

cukrownicze uwzględniając dobrą koniunkturę na rynku cukru kontraktują surowiec po 120-125 zł/tonę, które są zbliżone do cen uzyskiwanych przez plantatorów w 2011 r.

Ceny cukru na rynku krajowym utrzymują się na relatywnie wysokim poziomie, a decydują o tym wysokie ceny na rynkach zewnętrznych. W lutym br. ceny zbytu cukru workowanego obniżyły się do 3,21 zł/kg, a cukru paczkowanego wzrosły do 3,55 zł/kg. Powodem wzrostu cen cukru paczkowanego są wysokie ceny detaliczne, które w handlu detalicznym od listopada 2011 r. utrzymują się na poziomie 3,94-3,95 zł/kg.

Duża podaż wpływa na wyniki handlu zagranicznego. W styczniu br. eksport cukru wyniósł 47,6 tys. ton, z tego 24 tys. ton sprzedano na rynku unijnym. Ceny eksportowe na rynku UE wynosiły ok. 770 EUR/tonę, podczas gdy w eksporcie do krajów trzecich 490 EUR/tonę. Import uległ zmniejszeniu do zaledwie 2,9 tys. ton. Ceny importowe były bardzo wysokie ok. 900 EUR/tonę, co wskazuje, że przedmiotem importu był cukier dodatkowo przetworzony (np. barwiony, aromatyzowany).

Duży popyt w Europie i na rynku światowym utrzymuje ceny cukru na rynku światowym na wysokim poziomie. Duża produkcja, w tym głównie w UE przyczyniła się do niewielkiego spadku cen w sezonie 2011/2012. W kwietniu br. ceny cukru surowego wynosiły ok. 525 USD/tonę, a cukru białego ok. 630 USD/tonę i były nieznacznie niższe niż przed miesiącem. Notowania kontraktów terminowych na pierwszą połowę 2013 r. wskazują, że możliwy jest niewielki spadek cen cukru surowego do 510 USD/tonę i cukru białego do 610 USD/tonę. Duże zapotrzebowanie rynku światowego na cukier może ułatwić zagospodarowanie nadwyżek jego podaży w Europie.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2010	I	444,88	487,24	386,65	485,02	489,60	740,89
	II	459,20	496,94	436,34	544,50	546,24	772,52
	III	463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	765,77
	IV	478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70
	V	482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27
	VI	484,77	503,33	453,81	415,24	441,83	278,96
	VII	503,15	517,98	459,75	372,38	749,15	349,01
	VIII	564,93	762,65	456,18	409,83	465,12	346,21
	IX	518,02	521,16	448,39	578,21	571,02	690,08
	X	527,29	526,17	-	757,49	754,80	866,58
	XI	540,11	518,74	591,66	588,54	586,22	809,48
	XII	734,20	864,72	601,08	819,68	817,19	1047,17
2011	I	585,20	566,28	640,44	669,50	668,75	697,15
	II	581,58	580,63	-	671,05	666,03	840,89
	III	614,97	613,64	-	629,97	645,05	601,91
	IV	677,89	677,04	-	649,00	648,83	717,49
	V	702,88	702,47	-	588,04	579,52	869,35
	VI	718,04	718,04	-	416,62	484,44	375,93
	VII	672,97	673,10	672,19	573,99	843,49	429,06
	VIII	688,56	708,17	606,13	565,69	681,57	497,48
	IX	712,68	750,03	589,11	506,71	691,68	476,31
	X	654,38	774,94	535,75	682,32	681,93	688,47
	XI	688,49	954,02	538,39	690,50	701,42	673,14
	XII	723,50	771,70	669,49	667,51	653,67	682,63
2012	I	630,00	775,00	490,00	920,00	950,00	900,00

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

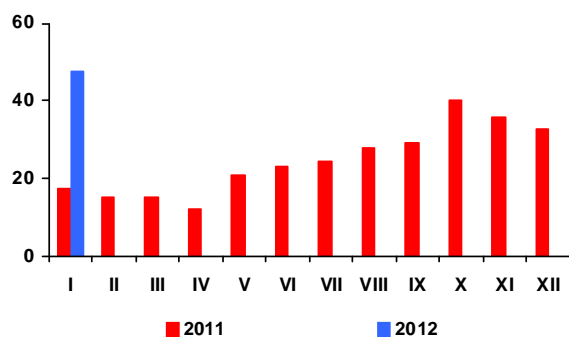
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
		workowany	paczkowy			
2010	III	2,00	2,04	1,57	2,64	
	IV	2,01	2,06	1,57	2,58	
	V	2,03	2,08	1,64	2,55	
	VI	2,05	2,05	1,66	2,52	
	VII	2,09	2,17	1,65	2,49	
	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65	
	IX	2,25	2,65	1,60	2,95	
	X	2,19	2,48	1,61	2,99	
	XI	2,28	2,50	1,60	2,95	
	XII	2,44	2,64	1,60	2,88	
	2011	I	2,49	2,98	1,58	3,07
		II	2,98	3,53	1,59	3,39
III		2,97	4,15	1,62	4,79	
IV		2,80	3,99	1,61	5,01	
V		2,93	3,43	1,59	4,63	
VI		2,89	3,35	1,61	4,26	
VII		2,93	3,54	1,61	4,05	
VIII		2,88	3,40	1,67	3,97	
IX		2,96	3,45	1,75	3,87	
X		3,24	3,50	1,76	3,90	
XI		3,34	3,56	1,79	3,94	
XII		3,30	3,46	1,80	3,95	
2012	I	3,23	3,51	1,77	3,95	
	II	3,21	3,55	1,69	3,96	

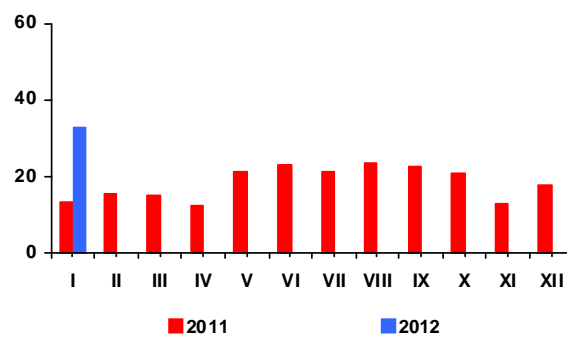
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

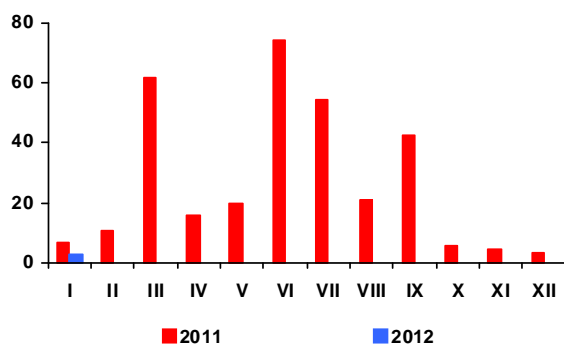
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

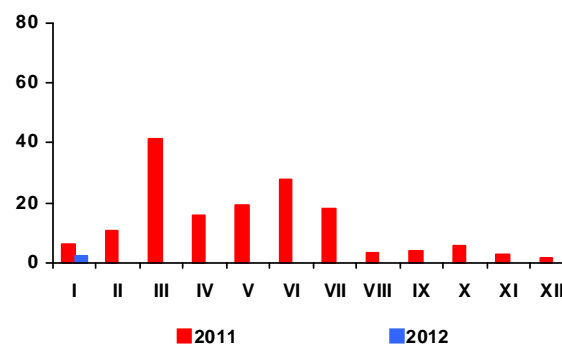
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

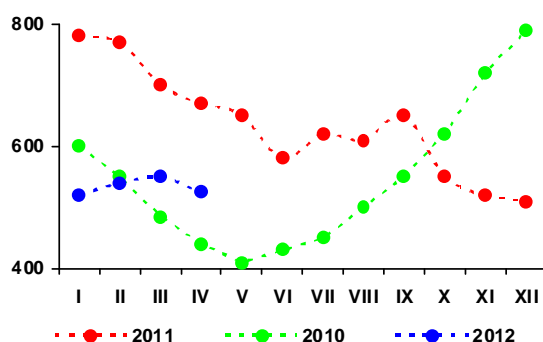
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

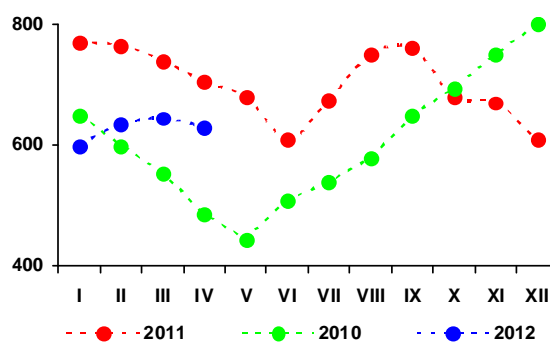
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

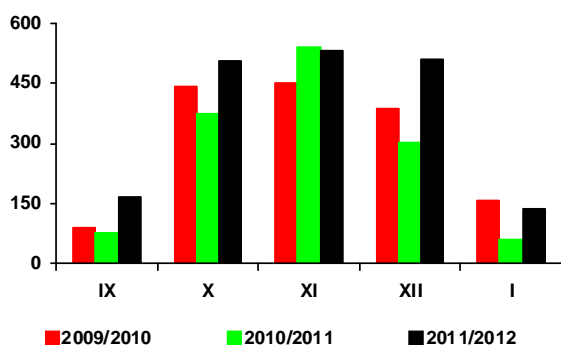
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Z wstępnych informacji wynika, że rzepak w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, w tym w Polsce, przezimował znacznie gorzej, niż w ostatnich latach. Straty zimowe mogą być jednak częściowo zredukowane, jeżeli nastąpi wydatna poprawa pogody. W wielu rejonach, dotkniętych stratami zimowymi, utrzymuje się bowiem nadal potencjał do odzyskania wigoru roślin.

Według najnowszych ocen analityków Oil World w sezonie 2012/13 światowe zbiory rzepaku wyniosą 61,3 mln ton i będą o 2,6% większe niż w sezonie poprzednim. Jednak z uwagi na niski stan zapasów światowe zasoby rzepaku (66,9 mln ton) będą niższe niż w sezonie 2010/11 i 2009/10. Przewiduje się wzrost zbiorów rzepaku w UE-27 o 1,7% do 19,5 mln ton, w Kanadzie o 4,8% do 15,2 mln ton, w Chinach o 3,4% do 12 mln ton i w Indiach o 12,2% do 6,7 mln ton, a spadek w Australii o 3,2% do 3,0 mln ton, na Ukrainie o 20,5% do 1,1 mln ton i w Rosji o 2,0% do 1,0 mln ton.

Od początku roku ceny surowców oleistych na rynku europejskim wzrastają, ale nadal są niższe niż przed rokiem. W portach europejskich w marcu za rzepak płacono 627 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 9 USD/tonę (o 1,5%) więcej niż przed miesiącem, ale o 36 USD/tonę (o 5,1%) mniej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 1291 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 4 USD/tonę (o 3,0%) tańszy niż przed miesiącem i o 123 USD/tonę (o 8,7%) tańszy niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła 286 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 30 USD/tonę (o 11,7%) wyższa niż przed miesiącem i 20 USD/tonę (o 7,5%) wyższa niż przed rokiem. Przewiduje się, że do końca sezonu ceny surowców oleistych na rynku europejskim będą się umacniać. W skali całego sezonu ceny rzepaku i oleju rzepakowego będą prawdopodobnie o 3-4% wyższe niż w sezonie poprzednim. Tańsza może być tylko śruta rzepakowa.

Na krajowym rynku przeciętna cena rzepaku w marcu wyniosła 1983 zł/tonę i była o 1,1% wyższa niż w poprzednim miesiącu. Cena oleju rzepakowego rafinowanego zmalała o 1,6% do 4429 zł/tonę, a cena śruty rzepakowej wzrosła o 9,5% do 760 zł/tonę. W relacji do marca poprzedniego roku cena rzepaku była wyższa o ok. 24%, oleju rzepakowego o ok. 9%, a śruty rzepakowej o ok. 3%.

Po dużym wzroście w grudniu, w styczniu zmalał krajowy przerób rzepaku. Był on też niższy niż przed rokiem. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczo-

wego (liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) wyprodukowały w styczniu 50,7 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 11,6% mniej niż w grudniu i o 6,1% mniej niż w styczniu poprzedniego roku, z tego rafinowały 39,9 tys. ton, tj. o 16,6% więcej niż w grudniu, ale o 14,1% mniej niż w styczniu poprzedniego roku. Produkcja margaryn w styczniu wyniosła 30,8 tys. ton i była o 10,1% większa niż przed miesiącem i o 2,2% większa niż przed rokiem.

Eksport surowców i produktów oleistych w styczniu był mniejszy niż w grudniu, a ich import wzrósł. Wyjątkiem był wzrost wywozu śruty rzepakowej i spadek przywozu śrut oleistych.

W styczniu wywieziono: niecałe 3 tys. ton rzepaku (o 15% mniej niż w styczniu 2011 r.), 9 tys. ton oleju rzepakowego (o 38% mniej), 36 tys. ton śruty rzepakowej (o 12% więcej) i 10 tys. ton margaryn (o 13% mniej). Przywieziono: 249 tys. ton śrut oleistych (o 24% mniej niż w styczniu 2011 r.), 45 tys. ton olejów roślinnych (o 20% więcej), w tym 6 tys. ton oleju rzepakowego (o 1% mniej), 45 tys. ton nasion oleistych (o 82% więcej), w tym 36 tys. ton rzepaku (ponad czterokrotnie więcej) oraz 8 tys. ton margaryn (o 22% więcej).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych w styczniu i lutym systematycznie rosły. Szybciej drożały margaryny niż oleje roślinne. W lutym za margaryny płacono o 1,3% więcej niż w grudniu, a za oleje roślinne o 0,3% więcej. W tym czasie ceny masła zmalowały o 0,1%, natomiast ceny „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu) wzrosły o 3,2%.

Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych dwóch miesiącach br. był o 8,1% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Tłuszcze roślinne podrożały mniej niż tłuszcze zwierzęce (wzrost cen tłuszczów zwierzęcych wyniósł 11,3% w relacji rok do roku), lecz znacznie więcej niż cała żywność łącznie z napojami bezalkoholowymi (wzrost jej cen wyniósł 4,5%).

Ewa Rosiak

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	882 614	362 206	210 006	1 034 814	27,14	23,8	85,3
2010 I-XII	817 513	384 287	247 093	954 707	25,04	30,2	85,6
2011 I	54 036	28 059	11 308	70 787	1,86	20,9	76,3
II	50 165	36 286	8 947	77 504	2,03	17,8	64,7
III	38 596	50 276	11 450	77 422	2,03	29,7	49,9
IV	48 936	51 044	15 023	84 957	2,23	30,7	57,6
V	46 034	34 998	13 253	67 779	1,78	28,8	67,9
VI	23 494	40 295	12 939	50 850	1,33	55,1	46,2
VII	33 792	36 088	13 163	56 717	1,49	39,0	59,6
VIII	55 018	38 556	16 876	76 698	2,01	30,7	71,7
IX	47 016	55 844	18 331	84 529	2,22	39,0	55,6
X	46 522	55 248	22 423	79 347	2,08	48,2	58,6
XI	51 199	45 331	15 232	81 298	2,13	29,8	63,0
XII	57 387	37 709	18 817	76 279	2,00	32,8	75,2
2012 I	50 717	45 301	11 231	84 787	2,22	22,1	59,8
Zmiany w %							
<u>I 2012</u> <u>XII 2010</u>	-11,6	20,1	-40,3	11,2	11,2	x	x
<u>I 2012</u> <u>I 2011</u>	-6,1	61,4	-0,7	19,8	19,8	x	x
<u>I-XII 2010</u> <u>I-XII 2009</u>	-7,4	6,1	17,7	-7,7	-7,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	882 614	30 235	182 891	729 958	19,13	20,7	120,9
2010 I-XII	817 513	39 521	231 490	625 544	16,39	28,3	130,7
2011 I	54 036	2284	10733	45587	1,20	19,9	118,5
II	50 165	3253	8283	45135	1,18	16,5	111,1
III	38 596	8323	10028	36891	0,97	26,0	104,6
IV	48 936	7876	14681	42131	1,10	30,0	116,2
V	46 034	6577	12759	39852	1,05	27,7	115,5
VI	23 494	5476	12330	16640	0,44	52,5	141,2
VII	33 792	5446	12760	26478	0,69	37,8	127,6
VIII	55 018	8549	16289	47278	1,24	29,6	116,4
IX	47 016	12658	17010	42664	1,12	36,2	110,2
X	46 522	10680	19104	38098	1,00	41,1	122,1
XI	51 199	6695	13811	44083	1,16	27,0	116,1
XII	57 387	5874	14387	48874	1,28	25,1	117,4
2012 I	50 717	5812	8945	47584	1,25	17,6	106,6
Zmiany w %							
<u>I 2012</u> <u>XII 2010</u>	-11,6	-1,1	-37,8	-2,6	-2,6	x	x
<u>I 2012</u> <u>I 2011</u>	-6,1	154,5	-16,7	4,4	4,4	x	x
<u>I-XII 2010</u> <u>I-XII 2009</u>	-7,4	30,7	26,6	-14,3	-14,3	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 323 921	2 274 379	610 496	2 987 804	46,1	44,3
2010 I-XII	1 226 270	2 653 153	669 183	3 210 240	54,6	38,2
2011 I	81 054	249 752	46 735	284 071	57,7	28,5
II	75 248	244 362	41 541	278 069	55,2	27,1
III	57 894	175 652	44 378	189 168	76,7	30,6
IV	73 404	233 416	42 398	264 422	57,8	27,8
V	69 051	306 025	37 368	337 708	54,1	20,4
VI	35 241	233 330	33 540	235 031	95,2	15,0
VII	50 688	181 587	19 669	212 606	38,8	23,8
VIII	82 527	240 119	51 859	270 787	62,8	30,5
IX	70 524	144 905	47 439	167 990	67,3	42,0
X	69 783	270 324	42 022	298 085	60,2	23,4
XI	76 799	335 307	43 613	368 493	56,8	20,8
XII	86 081	325 099	38 312	372 868	44,5	23,1
2012 I	76 076	248 562	41 490	283 148	54,5	26,9
Zmiany w %						
I 2012 / XII 2010	-11,6	-23,5	8,3	-24,1	x	x
I 2012 / I 2011	-6,1	-0,5	-11,2	-0,3	x	x
I-XII 2010 / I-XII 2009	-7,4	16,7	9,6	7,4	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 323 921	9 811	551 254	782 478	41,6	169,2
2010 I-XII	1 276 464	13 697	627 199	662 962	49,1	192,5
2011 I	81 054	1 519	44 634	37 939	55,1	213,6
II	75 248	1 489	39 192	37 545	52,1	200,4
III	57 894	1 303	41 234	17 963	71,2	322,3
IV	73 404	1 537	38 999	35 942	53,1	204,2
V	69 051	1 050	31 060	39 041	45,0	176,9
VI	35 241	1 243	25 997	10 487	73,8	336,0
VII	50 688	362	14 135	36 915	27,9	137,3
VIII	82 527	2 042	44 820	39 749	54,3	207,6
IX	70 524	1 805	40 216	32 113	57,0	219,6
X	69 783	1 677	35 391	36 069	50,7	193,5
XI	76 799	625	35 982	41 442	46,9	185,3
XII	86 081	657	32 212	54 526	37,4	157,9
2012 I	76 076	898	36 118	40 856	47,5	186,2
Zmiany w %						
I 2012 / XII 2010	-11,6	36,7	12,1	-25,1	x	x
I 2012 / I 2011	-6,1	-40,9	-19,1	7,7	x	x
I-XII 2010 / I-XII 2009	-3,6	39,6	13,8	-15,3	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	363 022	46 033	88 925	320 130	8,39	24,5	113,4
2010 I-XII	389 803	66 583	118 429	337 957	8,86	30,4	115,3
2011 I	30 098	3 616	10 151	23 563	0,62	33,7	127,7
II	26 857	4 331	9 162	22 026	0,58	34,1	121,9
III	33 448	5 357	11 619	27 186	0,71	34,7	123,0
IV	30 933	5 368	9 385	26 916	0,71	30,3	114,9
V	28 648	4 469	9 465	23 652	0,62	33,0	121,1
VI	29 058	5 505	9 088	25 475	0,67	31,3	114,1
VII	28 351	5 701	9 416	24 636	0,65	33,2	115,1
VIII	38 022	8 130	12 273	33 879	0,89	32,3	112,2
IX	33 927	7 632	12 447	29 112	0,76	36,7	116,5
X	35 159	8 043	12 779	30 423	0,80	36,3	115,6
XI	37 530	9 077	12 368	34 239	0,90	33,0	109,6
XII	27 944	6 816	11 077	23 683	0,62	39,6	118,0
2012 I	30 760	8 338	9 695	29 403	0,77	31,5	104,6
Zmiany w %							
<u>I 2012</u> <u>XII 2010</u>	10,1	22,3	-12,5	24,2	24,2	x	x
<u>I 2012</u> <u>I 2011</u>	2,2	130,6	-4,5	24,8	24,8	x	x
<u>I-XII 2010</u> <u>I-XII 2009</u>	7,4	44,6	33,2	5,6	5,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2009 I-XII	1082,4	482,6	2,24
2010 I-XII	1277,6	598,4	2,14
2011 II	1776,0	935,4	1,90
III	1597,0	914,7	1,75
IV	1729,0	948,3	1,82
V	1765,0	992,2	1,78
VI	1817,0	990,7	1,83
VII	1827,0	861,6	2,12
VIII	1855,6	754,8	2,46
IX	1881,1	767,7	2,45
X	1970,0	753,5	2,61
XI	1954,0	747,5	2,61
XII	1922,0	759,1	2,53
2012 I	2007,0	782,5	2,56
II	1962,0	794,5	2,47
Zmiany w %			
<u>II 2012</u> <u>I 2011</u>	-2,2	1,5	x
<u>II 2012</u> <u>II 2011</u>	10,5	-15,1	x
<u>II 2012</u> <u>XII 2011</u>	2,1	4,7	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

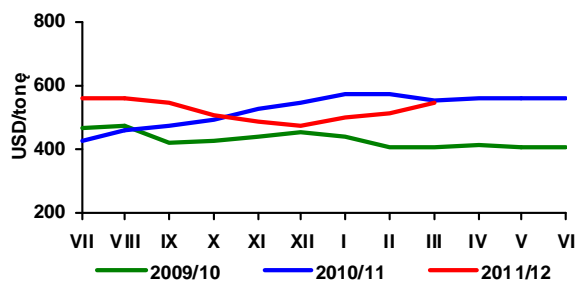
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2010 I-XII	4,21	7,09	15,05	4,58	5,85	13,68	20,65	5,68
2011 I-XII	5,29	7,06	16,91	5,18	6,70	13,75	22,40	6,08
2011 II	5,29	6,80	16,1	4,57	6,17	13,75	21,55	5,52
III	5,50	7,07	16,56	4,61	6,48	13,83	22,10	5,56
IV	5,12	7,07	16,64	4,66	6,72	13,70	22,15	5,64
V	5,14	7,07	16,65	4,75	6,81	13,60	22,10	5,68
VI	5,32	7,13	16,79	4,78	6,82	13,63	22,35	5,72
VII	5,29	7,22	16,96	4,94	6,88	13,65	22,45	5,76
VIII	5,25	7,12	17,05	4,99	6,92	13,70	22,65	5,88
IX	5,44	7,09	17,27	5,65	6,94	13,80	22,60	6,16
X	5,40	7,16	17,7	6,26	6,88	13,95	23,10	7,20
XI	5,4	7,16	17,7	6,26	6,88	13,95	23,10	7,20
XII	5,58	7,15	17,82	6,39	6,88	14,05	23,15	7,64
2012 I	5,57	7,41	17,65	6,34	6,89	14,13	23,20	7,84
II	5,57	7,35	17,19	6,44	6,87	14,20	23,20	7,92
Zmiany w %								
<u>II 2012</u> I 2011	0,0	-0,8	-2,6	1,6	-0,3	0,5	0,0	1,0
<u>II 2012</u> II 2011	5,3	8,1	6,8	40,9	11,3	3,3	7,7	43,5
<u>II 2012</u> XII 2011	-0,2	2,8	-3,5	0,8	-0,1	1,1	0,2	3,7

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

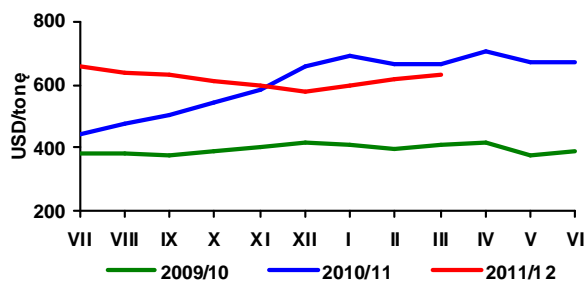
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

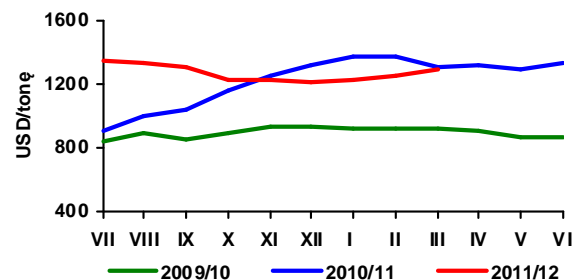
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

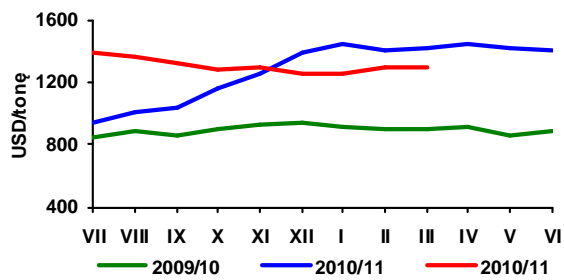
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

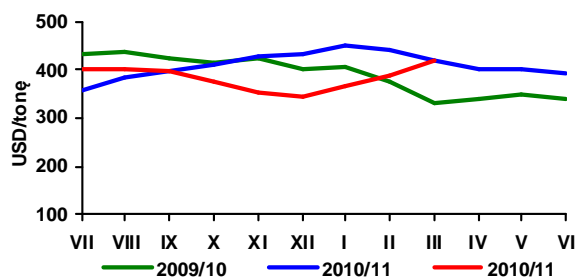
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

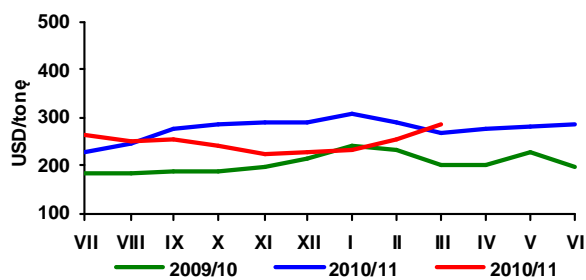
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

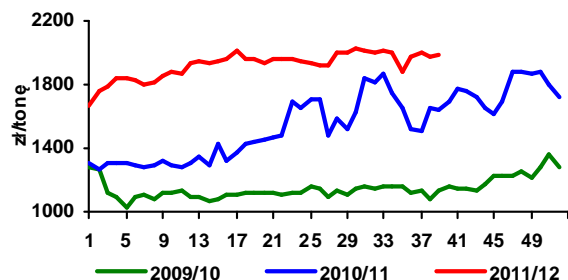
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

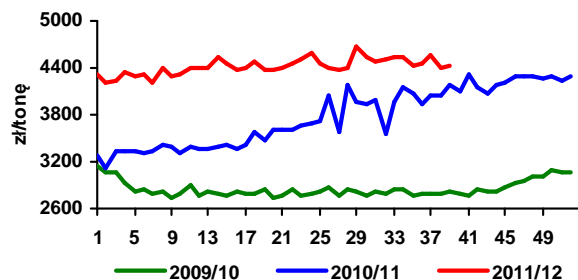
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

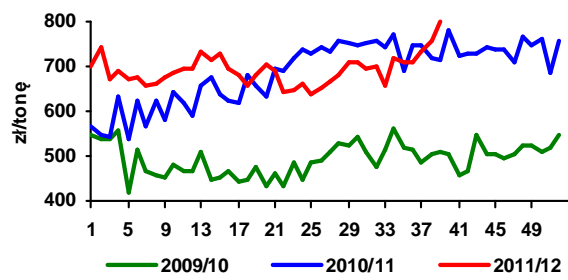
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

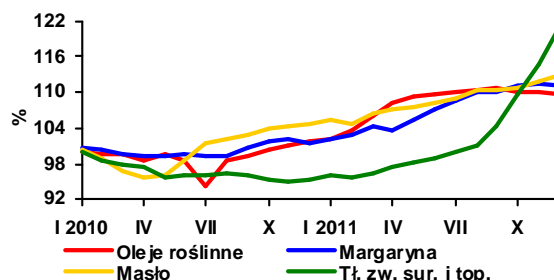
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2009 = 100%)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Na zachodnioeuropejskich rynkach ceny ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji i z przeznaczeniem na eksport są w miarę stabilne, natomiast przeznaczonych do przetwórstwa, zwłaszcza nie objętych kontraktacją, nadal spadają. Konsekwencją niskich cen i mniejszej opłacalności produkcji, będzie redukcja areалу uprawy ziemniaków w większości krajów UE w bieżącym roku. Komisja Europejska wstępnie prognozuje obniżkę średniego poziomu plonów ziemniaków w 2012 r. W UE-27 plony mogą obniżyć się średnio o ok. 3%, co w połączeniu z przewidywanym zmniejszeniem powierzchni uprawy może spowodować spadek ich zbiorów o 5-10%. Znajduje to odzwierciedlenie w notowaniach cen ziemniaków w kontraktach terminowych na przyszły sezon, które z obecnego poziomu ok. 45 EUR/tonę mają wzrosnąć do ok. 110 EUR/tonę w grudniu 2012 r. i do ok. 150 EUR/tonę w kwietniu przyszłego roku. Wstępnie można więc przewidywać, że sezon 2012/13 będzie charakteryzować się relatywnie wysokim poziomem cen.

W światowym handlu systematycznie rośnie udział i znaczenie obrotów przetworami ziemniaczanymi, a maleje ziemniakami nieprzetworzonymi. Jak wynika z doniesień World Potato Markets przedmiotem światowego eksportu w 2011 r. było 7,9 mln ton ziemniaków o wartości prawie 2 mld EUR i 5,6 mln ton frytek o wartości ponad 4 mld EUR. Największymi eksporterami ziemniaków nieprzetworzonych są kraje UE: Francja, Niemcy, Holandia i Belgia, których łączna sprzedaż na rynki zagraniczne przekroczyła w ubiegłym roku 5,1 mln ton. Belgia i Holandia należą również do światowych liderów w eksporcie przetworów ziemniaczanych, a spoza krajów europejskich duże znaczenie mają również USA i Kanada. Udział Polski w światowym eksporcie ziemniaków jest marginalny, natomiast rośnie znaczenie naszego kraju jako eksportera przetworów ziemniaczanych. W 2011 r. Polska zajmowała ósme miejsce w światowym eksporcie frytek (z ilością 132 tys. ton o wartości 90 mln EUR) i czwarte miejsce w eksporcie chipsów (z ilością 18,5 tys. ton o wartości 50 mln EUR).

W Polsce ceny ziemniaków nadal są niskie, chociaż w lutym i w pierwszej połowie marca na rynkach hur-

towych miał miejsce ich nieznaczny wzrost. W ostatnich tygodniach ceny ziemniaków ponownie zaczęły maleć, a ich średni poziom w marcu 2012 r. spadł do 37 zł/dt, wobec 130 zł/dt w analogicznym okresie ubiegłego roku. Coraz niższe są także ceny ziemniaków na targowiskach, których średni poziom, według danych MRiRW, na przełomie marca i kwietnia oscylował ok. 53 zł/dt i był o 62% niższy niż przed rokiem. Z powodu bardzo niskich cen na rynku krajowym oraz „słabego” złotego niższa niż przed rokiem jest podaż importowanych ziemniaków z ubiegłorocznej produkcji, natomiast na rynek trafia coraz więcej „młodych” ziemniaków w cenie ok. 2,5 zł/kg, w większości pochodzących z krajów północnej Afryki, Izraela oraz z Cypru.

W pierwszych miesiącach 2012 r. utrzymują się dotychczasowe tendencje w imporcie i w eksporcie przetworów spożywczych z ziemniaków i produktów skrobiowych. Spadły natomiast obroty ziemniakami do bezpośredniej konsumpcji. Według wstępnych danych za styczeń import ziemniaków nieprzetworzonych wyniósł nieco ponad 4 tys. ton, wobec 16,5 tys. ton w analogicznym okresie 2011 r., a eksport 1 tys. ton, wobec 23,5 tys. ton w styczniu 2011 r. Jednak jak wynika z opublikowanych danych w Spanish Customs w styczniu na hiszpański rynek trafiło prawie 10 tys. ton ziemniaków z Polski, w średniej cenie 62 EUR/tonę, znacznie niższej niż ceny sprowadzanych na ten rynek ziemniaków z Francji czy Belgii.

1 Mars Bulletin (2012) Vol.20 No.3

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	50 100	79 400	36 000	-	-	-
V	35 600	41 000	36 900	-	-	-
VI	33 000	35 600	12 700	-	-	-
VII	27 800	29 100	26 500	-	-	-
VIII	43 700	45 500	61 800	-	117	910
IX	249 400	149 000	289 100	24 818	12 923	35 524
X	299 300	297 900	302 700	40 781	32 774	42 123
XI	121 900	166 200	183 100	15 192	15 603	28 881
XII	38 500	70 400	69 200	-	16	5 506
RAZEM	780 600 ^b	609 100 ^b	959 400 ^b	80 791	61 433	112 944

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 943	1 703	69 296	34 588	10 566	31 434	10 477	132 748	21 935	7 598
2010 VII	80	2	344	2 219	2	2 969	1 168	13 635	1 920	562
VIII	55	7	283	1 898	18	4 270	1 024	11 707	1 845	438
IX	69	-	1 333	3 003	12	5 155	991	10 297	1 695	453
X	252	0	6 458	7 373	7	3 657	1 114	9 640	2 013	784
XI	376	0	8 246	4 313	11	3 002	1 174	8 546	1 696	665
XII	89	-	9 979	2 672	15	4 152	1 139	10 988	1 775	627
2011 I	88	24	23 340	2 097	557	2 898	690	8 425	1 572	557
II	219	-	15 975	1 982	328	2 144	849	9 194	1 981	659
III	276	624	13 693	1 687	550	3 250	1 034	10 937	1 945	607
IV	115	815	3 901	1 666	1 651	2 953	783	11 010	1 805	649
V	271	240	2 056	1 124	1 480	2 934	665	10 359	1 711	476
VI	1 087	-	2 020	2 084	1 169	2 974	681	11 352	2 269	463
VII	582	-	4 210	2 220	1 660	2 394	995	10 860	1 923	227
VIII	47	-	185	1 018	13	2 603	1 004	13 020	1 876	257
IX	56	-	597	3 124	1 705	2 086	1 166	11 851	1 593	811
X	62	-	1 267	6 344	1 418	2 289	809	10 079	1 523	1 157
XI	63	-	1 046	6 172	23	3 227	1 002	11 740	1 787	1 169
XII	78	-	1 005	5 071	11	1 683	800	13 921	1 953	565
2012 I	31	385	586	4 389	-	3339	847	10 340	1261	653

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	47 468	19 469	180 162	11 983	90 689	235 945	76 714	64 082	8 625	2 094
2010 VII	178	2 213	3 296	786	7 683	17 396	5 170	2 852	586	52
VIII	39	865	2 849	720	7 880	14 884	5 778	2 793	553	6
IX	200	250	3 426	803	7 070	13 232	6 324	3 151	686	34
X	86	153	3 274	1 149	6 236	10 726	6 040	3 796	620	49
XI	172	247	8 352	1 059	4 517	10 816	4 869	3 595	403	61
XII	1 066	313	3 659	684	6 399	11 424	4 417	3 177	146	159
2011 I	919	533	15 089	566	4 988	12 485	5 494	4 116	605	124
II	762	1 232	13 644	1 319	7 378	12 054	5 398	4 347	807	230
III	4 690	6 935	24 428	1 354	9 161	24 912	7 058	6 510	1 102	268
IV	7 213	7 509	26 364	1 408	8 681	20 517	6 170	5 991	879	350
V	23 572	2 385	42 106	913	8 290	27 744	6 204	8 837	726	175
VI	9 974	270	24 514	640	9 436	21 448	5 885	8 579	835	157
VII	125	537	16 262	1 092	8 311	17 664	6 609	7 244	504	154
VIII	23	-	1 842	1 000	7 344	20 548	6 279	4 559	882	207
IX	20	-	1 409	914	10 049	26 167	7 780	3 895	711	223
X	22	-	1 186	545	7 921	17 649	6 830	3 810	409	74
XI	27	67	2 657	781	5 417	18 159	6 719	3 396	492	46
XII	122	-	10 663	1 450	3 713	16 600	6 288	2 796	672	86
2012 I	253	352	3 522	612	4 293	14 819	6 268	2 721	163	117

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	II	XII	I	II	Wskaźnik zmian cen	
		2011	2011	2012	2012	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	-	32,8	-	-	-	-
	targowiskowa	112,5	62,3	62,3	62,9	55,9	100,9
	detaliczna (zł/kg)	1,68	0,74	0,74	0,77	45,8	104,1
	importowa	113,5	76,4	142,5	159,7	140,7	112,1
	eksportowa	82,8	67,0	34,0	105,6	127,5	310,8
Relacje cen	skup / targowisko	-	0,53	-	-	-	-
	targowisko / detal	0,67	0,84	0,84	0,82	-	-
	skup / detal	-	0,44	-	-	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	skupu (zł/t)	148,4	169,1	165,4	158,1	106,5	95,6
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	4,17	2,70	2,72	2,73	65,5	100,4
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	5,28	6,71	6,65	6,38	120,8	95,9
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,18	9,64	9,44	9,48	103,3	100,4
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,10	34,60	34,90	34,80	102,1	99,7
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,24	9,38	9,54	9,64	104,3	101,0

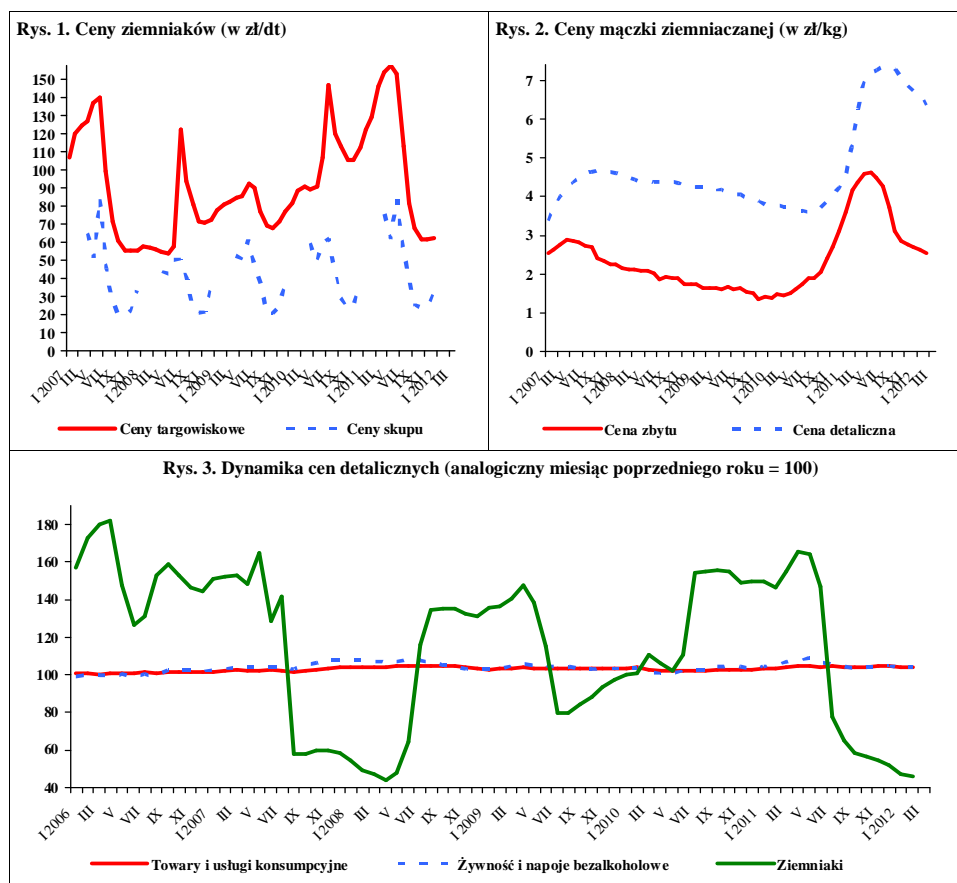
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2011		2012		wsk. zmian cen	
		luty zł/dt	grudzień zł/dt	styczeń zł/dt	luty zł/dt	roczny %	miesięczny %
1	Dolnośląskie	140,3	69,5	67,9	66,1	47,1	97,3
2	Kujawsko-pomorskie	141,0	58,0	61,7	62,4	44,2	101,1
3	Lubelskie	104,6	62,0	62,2	62,4	59,7	100,2
4	Lubuskie	150,8	84,4	68,0	69,5	46,1	102,2
5	Łódzkie	123,2	46,4	48,5	59,4	48,2	122,4
6	Małopolskie	133,1	61,8	63,6	60,3	45,3	94,7
7	Mazowieckie	115,0	64,7	62,1	69,5	60,4	111,8
8	Opolskie	149,2	61,5	63,4	66,1	44,3	104,3
9	Podkarpackie	142,8	66,8	67,0	49,0	34,3	73,0
10	Podlaskie	108,0	60,6	61,4	63,6	58,9	103,5
11	Pomorskie	129,6	69,5	72,7	60,3	46,5	82,9
12	Śląskie	150,2	60,4	60,9	61,6	41,0	101,0
13	Świętokrzyskie	113,3	50,2	51,6	68,7	60,6	133,2
14	Warmińsko-mazurskie	122,4	79,1	77,8	74,1	60,6	95,2
15	Wielkopolskie	131,2	58,2	58,7	66,1	50,4	112,5
16	Zachodniopomorskie	137,2	74,6	73,7	76,2	55,5	103,4
maksimum		150,8	84,4	77,8	76,2	x	
minimum		104,6	46,4	48,5	49,0	x	
różnica w %		44,2	82,0	60,3	55,6	x	

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W marcu 2012 r. w porównaniu z lutym spośród warzyw kierowanych do sprzedaży detalicznej, do przetwórstwa lub na eksport obniżyły się ceny skupu: cebuli (zależnie od przeznaczenia o 2-8%) i buraków (o 4-11%). Na rynku produktów świeżych potaniały pomidory szklarniowe (o 11%), w zakładach przetwórczych i firmach eksportowych - kapusta biała (o 4-9%) i kapusta czerwona (o 12%). Najbardziej podrożały pory kierowane na eksport (o 45%). Ponadto wyższe ceny płacono producentom za marchew (o 8-9%), pieczarki (o 8%), kapustę białą do bezpośredniego spożycia (o 6%), seler (o 8%) i kapustę pekińską (o 2%). W handlu hurtowym tańsze o 43% były krajowe ogórki spod oston, o 3% buraki ćwikłowe i o 2% cebula, a droższa o 3% była marchew.

W marcu 2012 r. w relacji do marca 2011 r., w skupie odnotowano spadek cen większości warzyw, prócz cen pomidorów, pieczarek i porów, które nieznacznie wzrosły. Obniżyły się ceny skupu: kapusty białej (o 62-81%), cebuli (o 60-67%) i buraków (52-66%) oraz przeznaczonej na eksport kapusty pekińskiej (o 62%), kapusty czerwonej (o 74%), selerów (o 53%) i marchwi (o 28%). W handlu hurtowym obniżyły się ceny: kapusty białej (o 84%), cebuli (o 68%), buraków (o 46%) i marchwi (o 35%). Wzrosły natomiast o 22% hurtowe ceny krajowych ogórków spod oston.

W lutym 2012 r., w stosunku do stycznia, w handlu detalicznym wzrosły ceny: porów (o 11%), marchwi (o 10%), kalafiorów (o 9%) i w mniejszym stopniu: papryki, buraków i selerów. Nieznacznie obniżyły się ceny detaliczne pomidorów i pieczarek, a na takim samym poziomie utrzymały się ceny cebuli oraz kapusty białej. W tym samym okresie ceny większości przetworów warzywnych prawie nie zmieniły się.

W relacji do lutego 2011 r. w handlu detalicznym stwierdzono spadek cen: kapusty białej (o 68%), cebuli (o 45%), selerów (o 36%), porów i buraków (o 27%). Ceny pieczarek wzrosły o 6%, a pomidorów nieznacznie. Na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego utrzymały się ceny kalafiorów i papryki. Spośród przetworów warzywnych odnotowano wzrost cen: szpinaku mrożonego (o 8%), mrożonych mieszanek warzywnych (o 6%), kalafiorów mrożonych (o 5%) i ogórków konserwowych (o 3%). Ceny pozostałych przetworów różniły się od zeszłorocznych o najwyżej 2%.

W styczniu 2012 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, w średnich i dużych zakładach przetwórczych zatrudniających co najmniej 50

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

osób o 15% zwiększyła się produkcja marynat, przy nieznacznie większej produkcji konserw warzywnych oraz mrożonek. Stwierdzono niższą o 18% produkcję soku pomidorowego.

W styczniu 2012 r. wyeksportowano 28,8 tys. t warzyw świeżych o wartości 11,1 mln EUR. W porównaniu do stycznia 2011 r. wolumen eksportu warzyw wzrósł o 25%, a jego wartość obniżyła się o 8%. Wzrost wolumenu eksportu wynikał z ponad dwukrotnie większej sprzedaży ogórków, 61% wzrostu wywozu cebuli, 48% kalafiorów i 39% marchwi. Mniej o 56% wyeksportowano kapusty i o 40% pomidorów. W tym okresie sprzedano 43,8 tys. t przetworów warzywnych o wartości 28,4 mln EUR. Eksport przetworów zwiększył się ilościowo o 10%, a wartościowo zmniejszył się o 2%. Więcej o 22% sprzedano mrożonek, a o 1% konserw. Eksport suszy był niższy o 25%, a marynat o 17%.

Import warzyw świeżych w styczniu 2012 r. wyniósł 40,8 tys. t, o wartości 36,3 mln EUR. W porównaniu ze styczniem 2011 r. ilość zakupionych warzyw świeżych obniżyła się o 18%, a ich wartość – o 14%. Do spadku importu przyczynił się mniejszy o 82% zakup kapusty, o 47% cebuli, o 35% marchwi, o 27% czosnku, o 12% papryki oraz o 5% ogórków i pomidorów. W tym okresie import przetworów warzywnych wyniósł 14,7 tys. t, a ich wartość 13,9 mln EUR. W odniesieniu do stycznia 2011 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych obniżyła się o 24%, a ich wartość o 26%. Mniej o 44% zakupiono za granicą suszy, o 34% konserw o 26% mrożonek, o 14% marynat i o 11% koncentratu pomidorowego.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2011 I	1,46	1,95	1,21	1,02	0,91	-	-	-	-	-	4,98
II	1,44	1,98	1,42	1,05	0,90	-	-	-	-	-	4,67
III	1,42	2,05	1,80	1,15	1,02	-	-	-	5,38	-	4,95
IV	1,36	2,05	1,86	1,19	1,26	-	-	-	5,74	-	4,68
V	1,45	2,12	2,29	1,41	1,94	-	-	-	3,64	-	4,40
VI	2,20	2,41	2,40	1,48	1,12	-	1,46	-	2,49	-	4,33
VII	1,33	2,35	0,33	1,09	0,68	1,24	0,86	-	2,22	1,35	4,71
VIII	0,91	1,86	0,38	0,69	0,48	1,06	0,61	0,82	1,25	1,22	4,79
IX	0,51	1,46	0,23	0,59	0,46	1,28	0,73	0,82	1,65	1,98	4,96
X	0,50	1,14	0,26	0,57	0,46	-	-	-	2,42	2,11	5,07
XI	0,45	1,10	0,23	0,58	0,45	-	-	-	4,13	-	5,32
XII	0,46	1,07	0,25	0,61	0,47	-	-	-	5,38	-	5,53
2011 I-XII	1,04	1,80	1,06	0,95	0,96	1,17	0,74	0,82	3,65	1,67	4,87
2012 I	0,51	1,10	0,28	0,68	0,47	-	-	-	8,20	-	5,01
II	0,51	1,06	0,33	0,80	0,51	-	-	-	6,15	-	4,73
III	0,47	1,06	0,35	0,87	0,49	-	-	-	5,45	-	5,11
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2012</u> II 2012	92	100	106	109	96	x	x	x	89	x	108
<u>III 2012</u> III 2011	33	52	19	76	48	x	x	x	101	x	103

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, , a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogródnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2011 I	1,56	0,77	0,44	0,31	0,87	-	-	-	-	-	-
II	1,23	0,90	0,50	0,35	-	-	-	-	-	-	-
III	1,18	1,28	0,54	0,46	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,18	1,65	-	0,50	-	-	-	-	-	-	-
V	1,15	1,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,77	-	-	-	-	-	1,78	1,20	1,80	-	-
VII	0,69	-	-	-	-	0,74	1,56	1,16	1,71	-	-
VIII	0,63	0,28	-	-	-	0,71	1,55	1,00	1,09	0,53	0,36
IX	0,67	0,27	0,25	0,28	-	0,66	1,44	0,96	-	0,54	0,36
X	0,59	0,26	0,25	0,22	-	0,67	1,42	0,95	-	-	0,33
XI	0,51	0,23	0,23	0,20	0,60	-	1,42	0,95	-	-	-
XII	0,53	0,23	0,23	0,20	0,57	-	-	-	-	-	-
2011 I-XII	0,89	0,76	0,35	0,32	0,68	0,70	1,54	1,07	1,24	0,54	0,35
2012 I	0,48	0,25	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
II	0,48	0,26	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
III	0,47	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2012</u> II 2012	98	96	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2012</u> III 2011	40	20	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogródnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2011 I	-	-	1,93	1,24	1,34	-	0,80	1,86	1,65	1,15	2,15	0,71	0,86
II	-	-	2,08	1,31	1,33	-	0,88	2,50	1,65	1,13	1,80	0,70	0,92
III	-	-	2,77	1,84	1,39	-	0,96	3,00	1,94	1,15	1,80	0,98	1,02
IV	5,77	-	2,95	1,99	1,46	-	1,03	-	2,00	1,12	-	1,43	0,95
V	3,39	-	1,42	1,81	-	-	1,09	-	-	1,03	-	2,20	-
VI	1,96	1,10	0,63	0,60	1,50	-	1,10	-	-	0,65	-	1,18	1,05
VII	1,85	0,70	0,60	0,31	1,03	-	0,80	-	2,45	1,08	2,48	0,63	0,41
VIII	1,30	0,53	0,41	0,28	0,40	3,50	0,48	-	1,50	0,73	1,85	0,44	0,25
IX	1,94	0,47	0,83	0,23	0,39	3,47	0,45	1,75	0,85	0,39	1,32	0,39	0,23
X	2,54	-	0,78	0,22	0,33	3,51	0,41	1,52	0,76	0,32	1,35	0,34	0,23
XI	3,00	-	0,66	0,22	0,36	-	0,41	1,58	0,78	0,28	1,35	0,30	0,22
XII	-	-	0,72	0,24	0,35	-	0,39	1,75	0,81	0,27	1,35	0,29	0,26
2011 I-XII	2,72	0,70	1,32	0,86	0,90	3,49	0,73	1,99	1,44	0,78	1,72	0,80	0,58
2012 I	-	-	0,89	0,23	0,34	-	0,46	-	0,74	0,26	1,36	0,33	0,24
II	-	-	1,03	0,22	0,41	-	0,64	-	0,77	0,25	1,30	0,37	0,24
III	-	-	1,05	0,20	0,36	-	0,69	-	0,83	0,23	1,88	0,33	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>III 2012</u> <u>II 2012</u>	x	x	102	91	88		108	x	108	92	145	89	x
<u>III 2012</u> <u>III 2011</u>	x	x	38	11	26		72	x	43	20	104	34	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2010 X	3 387	72 527	11 415	8 048
XI	3 467	62 157	8 110	6 559
XII	3 459	42 677	7 435	3 980
2010 I-XII	40 304	502 798	109 800	83 440
2011 I	2 774	39 098	8 650	3 015
II	3 236	33 982	10 668	3 244
III	3 404	38 993	12 850	3 936
IV	4 411	25 240	10 022	3 560
V	3 437	18 899	10 037	2 235
VI	3 668	24 673	20 610	2 904
VII	2 457	33 754	19 818	12 577
VIII	3 195	64 549	20 094	16 863
IX	3 086	73 970	34 777	7 734
X	2 301	63 343	28 035	6 302
XI	3 147	53 611	14 000	4 397
XII	2 320	39 253	10 923	3 395
2011 I-XII	37 436	509 365	200 484	70 162
2012 I	2 280	39 531	8 938	3 457
Wskaźnik zmian w %				
<u>I 2012</u> <u>I 2011</u>	82	101	103	115

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010		2011												2012		I 2012 I 2011 (%)
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	
Warzywa ogółem	30428	401947	23097	27678	50031	39000	43567	33899	25391	31029	37739	35796	30257	29814	407299	28811	125
Cebula	7806	118970	5968	7477	16088	10540	12280	7065	5833	7349	10049	9441	10499	10535	113123	9619	161
Kapusta	5677	54136	5355	6990	11658	8726	3193	1634	1154	1479	2822	3971	2180	2229	51392	2354	44
Marchew	2105	37971	1811	1990	3360	3562	3978	3309	1063	877	1310	1793	2319	2881	28253	2511	139
Ogórki	412	12165	203	240	350	1096	1218	871	3235	3191	964	313	330	403	12414	465	229
Pomidory	3335	71914	1509	718	1034	3290	11448	12103	6425	9321	11176	9360	3651	2069	72104	911	60
Kalafiory	504	13417	159	189	440	418	437	2812	3416	2839	2804	1966	723	335	16536	236	148
Przetwory ogółem	43022	506901	39961	45879	51042	37780	33113	33778	30159	35568	40621	47170	50985	44456	490512	43840	110
Susze	1955	21182	1792	1919	2012	1726	1674	1406	1715	1833	1909	3333	1383	995	21697	1341	75
Miarynaty	3113	31534	2416	2097	3673	2909	2642	2080	2019	2313	2876	2917	3888	3099	32930	2006	83
Konserwy	4545	46123	3571	4065	4439	3780	2785	2546	2307	2665	3784	5907	6413	5907	48170	3600	101
-kapusta kwasz.	968	8185	706	720	975	927	624	634	307	391	588	992	1324	2413	10601	1062	92
Mrożonki	28828	353744	27188	32813	34460	24399	20875	22537	20188	24547	27487	30298	34046	29730	328565	33131	122
Pieczarki i ich przetwory	20402	217806	17837	18724	20439	18972	18540	15631	12459	14740	15748	18148	19324	19801	210364	18730	105
Warzywa ogółem	16409	199421	12079	13896	23982	19493	24439	17876	12812	14677	18637	17094	12595	11808	199390	11078	92
Cebula	3599	45125	3103	3413	6182	3810	3682	2561	2091	2409	3275	3233	3310	3098	40168	3003	97
Kapusta	1558	13010	1687	2443	4789	3122	1306	470	190	253	448	501	401	305	15914	360	21
Marchew	461	6942	451	558	843	781	791	738	321	205	313	316	501	670	6487	610	135
Ogórki	421	6577	207	271	377	1064	1004	443	1050	850	470	297	295	394	6724	355	90
Pomidory	2941	63291	1292	787	1092	2910	8484	6784	4767	5703	7301	6838	2889	1783	50633	873	168
Kalafiory	327	7853	120	148	339	264	374	1430	1419	1236	1580	1148	455	162	8675	174	145
Przetwory ogółem	30804	348795	29059	33712	37932	27693	24677	24509	21820	24661	27967	30693	34218	27820	344760	28426	98
Susze	2658	35465	3174	3310	3567	2736	2791	2174	2589	2729	3086	3561	3628	2635	35980	3388	107
Miarynaty	2767	27969	2022	1857	3073	2455	2353	1769	1822	1983	2620	2436	3501	2608	28499	1671	83
Konserwy	4036	43620	3162	3934	4417	3334	2794	2706	2459	2769	3670	5014	5408	3985	43652	3124	99
-kapusta kwasz.	625	4564	457	467	632	630	433	434	216	223	321	527	609	706	5656	418	92
Mrożonki	17152	189742	16338	19891	20623	14344	11767	12640	11150	13333	14325	15331	16828	14474	181043	15999	98
Pieczarki i ich przetwory	29180	299730	25913	25235	29937	26998	26827	21471	19181	21595	22976	25194	26570	27459	299356	26097	101

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010		2011												2012		I 2012 I 2011
	2010		2011												2012		
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	
Warzywa ogółem	43788	435884	49999	49044	67170	61206	58527	43897	25515	8825	7774	12820	31992	37358	454127	40828	82
Cebula	8358	107544	8025	7678	10642	8640	11734	14868	7590	2257	2121	2766	4202	4751	85272	4242	53
Kapusta	2652	25224	1661	1508	3023	4673	3859	264	0	135	171	520	649	583	17047	300	18
Marchew	1532	37639	1856	2368	4474	6076	8395	12045	3160	895	277	222	360	941	41070	1202	65
Ogórki	4956	32971	6143	5453	5238	3832	1122	1176	519	39	632	2484	4676	4863	36178	5814	95
Pomidory	12500	104984	16176	14463	19151	14415	13613	8474	4375	1147	740	1196	9790	13633	117174	15367	95
Papryka	3615	37174	4312	4400	4902	3969	4658	3838	3389	1967	1919	2153	4096	3443	43048	3786	88
Czosnek	681	6243	175	236	493	834	1020	303	561	676	545	273	321	481	5917	127	73
Przetwory ogółem	18081	226352	19322	19585	22012	16826	15288	14381	14331	18884	18822	17990	18344	15544	211331	14716	76
Mrożonki	3065	40024	3915	4402	4698	2263	2089	2360	1853	2315	3691	2965	3294	3054	36899	2885	74
Susze	1499	20378	2447	1505	1308	1674	1608	1499	1939	1935	1285	1075	1305	779	18359	1361	56
Marynaty	1589	17794	1564	1776	1378	1341	1242	1000	599	1120	1423	1138	1606	1917	16106	1339	86
Konserwy	4764	42489	3281	3839	5142	4087	3061	2584	2897	4333	3977	5842	5320	3735	48099	2170	66
-kukurydza konserw.	2156	19556	1295	1618	2649	1805	776	745	1226	2498	1520	2063	3013	1930	21137	802	62
Koncentrat pomid.	4914	80499	5744	5118	6312	4794	5064	5133	5438	6824	6248	4401	4905	4492	64474	5114	89
Warzywa ogółem	40321	352220	42035	44541	55760	47795	37308	16745	11686	6114	5484	8919	24748	30727	331862	36257	86
Cebula	1926	27164	1909	1891	3121	1739	2146	1885	1070	428	523	540	773	836	16863	1109	58
Kapusta	606	6486	488	583	1484	2282	1874	96	0	30	39	100	264	188	7429	134	27
Marchew	494	9847	608	858	1485	1715	2420	2983	718	259	144	125	238	317	11870	451	74
Ogórki	4323	31152	5096	5439	4292	2775	698	486	241	28	329	1695	3966	3401	28445	4477	88
Pomidory	14604	118452	15818	15999	19707	14834	11002	4076	2676	1062	933	1604	8122	13248	109081	15564	98
Papryka	6684	57240	6388	6563	8163	7961	7271	3898	3809	2219	1400	1706	3744	4240	57361	5023	79
Czosnek	1611	12012	421	688	1180	1743	1983	687	1255	739	524	356	310	492	10376	204	49
Przetwory ogółem	18070	207700	18867	17674	21157	16685	15113	14533	13232	17948	17502	15838	18151	15424	202123	13919	74
Mrożonki	2369	28418	2834	3360	3640	1745	1741	1874	1401	1622	2769	2377	2549	2485	28397	2207	78
Susze	3550	37750	5403	2350	2891	3408	3238	3158	2361	3151	2623	2369	2733	2118	35802	2196	41
Marynaty	1471	15224	1332	1562	1418	1380	1300	968	608	1079	1318	1224	1554	1586	15328	1303	98
Konserwy	5154	47541	3463	4277	5757	4498	3359	3208	3497	4798	4253	4488	5951	4409	51958	2737	79
-kukurydza konserw.	1922	17674	1050	1402	2258	1675	708	711	1172	2392	1435	1818	2786	1793	19198	770	73
Koncentrat pomid.	3642	57911	4069	3877	4694	3509	3552	3804	3888	5062	4431	3052	3528	3243	46709	3607	89

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2010 XII	0,49	0,28	0,20	1,03	0,89	0,77	1,37	0,74	0,60	0,48
2010 I-XII	0,37	0,24	0,18	0,55	0,88	0,59	1,16	0,81	0,52	0,50
2011 I	0,52	0,31	0,25	1,02	0,86	0,76	1,49	0,78	0,65	0,55
II	0,46	0,35	0,28	1,13	1,10	0,78	1,39	0,85	0,65	0,53
III	0,39	0,41	0,25	1,08	1,34	0,77	1,50	0,74	0,65	0,54
IV	0,36	0,36	0,22	0,97	0,89	0,63	1,43	0,73	0,68	0,52
V	0,30	0,41	0,20	0,82	0,74	0,86	1,45	0,75	0,69	0,51
VI	0,36	0,29	0,22	0,51	0,56	0,51	1,35	0,77	0,69	0,55
VII	0,36	0,16	0,30	0,32	0,75	0,42	1,56	0,81	0,70	0,50
VIII	0,33	0,17	0,23	0,27	0,62	0,44	1,48	0,80	0,57	0,53
IX	0,33	0,16	0,24	0,49	0,65	0,56	1,49	0,80	0,55	0,51
X	0,34	0,13	0,18	0,95	0,73	0,58	1,14	0,78	0,53	0,49
XI	0,32	0,18	0,22	0,90	0,79	0,63	1,42	0,76	0,46	0,48
XII	0,29	0,14	0,23	0,98	0,86	0,48	1,43	0,75	0,29	0,49
2011 I-XII	0,36	0,26	0,24	0,79	0,82	0,62	1,43	0,78	0,59	0,52
2012 I	0,31	0,15	0,24	0,76	0,96	0,74	1,43	0,75	0,39	0,45
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2012</u> XII 2011	107	107	104	78	112	154	100	100	134	92
<u>I 2012</u> I 2011	60	48	96	75	112	97	96	96	60	82

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2010 X	1,18	0,82	0,84	0,83	4,98	1,37	3,15	3,79	2,28
XI	1,12	1,08	0,83	0,83	-	-	5,93	5,32	-
XII	1,22	1,25	0,98	0,87	-	-	7,54	6,25	-
2010 I-XII	1,49	1,08	1,00	0,96	2,48	1,42	5,62	5,01	2,78
2011 I	1,45	1,45	1,17	1,09	-	-	-	5,40	-
II	1,44	1,64	1,21	1,06	-	-	-	-	-
III	1,39	2,01	1,27	1,19	-	-	5,43	15,28	-
IV	1,28	2,31	1,27	1,54	-	-	3,42	6,13	-
V	1,39	2,53	1,43	2,36	4,55	-	2,68	4,17	-
VI	1,53	2,09	1,96	2,25	2,23	-	1,60	2,22	1,91
VII	1,54	0,53	1,04	0,81	1,23	-	1,18	2,11	1,75
VIII	1,10	0,46	0,79	0,73	1,22	1,01	1,47	1,38	1,78
IX	0,62	0,43	0,79	0,62	2,23	0,97	1,51	1,87	2,34
X	0,50	0,50	0,68	0,52	4,33	0,96	4,42	2,70	2,47
XI	0,47	0,38	0,71	0,58	-	-	5,50	4,01	-
XII	0,46	0,29	0,69	0,59	-	-	8,89	5,16	-
2011 I-XII	1,10	1,22	1,08	1,11	2,63	0,98	3,61	4,58	2,05
2012 I	0,44	0,30	0,70	0,59	-	-	10,00	-	-
II	0,45	0,33	0,80	0,66	-	-	11,61	-	-
III	0,44	0,33	0,82	0,64	-	-	6,63	-	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>III 2012</u> II 2012	98	100	103	97	x	x	57	x	x
<u>III 2012</u> III 2011	32	16	65	54	x	x	122	x	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2010 I-XII	3,40	11,43	3,53	3,58	3,32	6,60	1,91
2011 I	3,21	12,29	3,84	3,91	3,76	6,48	1,88
II	3,17	12,33	3,71	4,09	3,71	6,43	1,84
III	3,13	12,31	3,77	4,05	3,64	6,48	1,84
IV	3,11	12,20	3,57	4,00	3,59	6,47	1,82
V	3,19	12,43	3,60	4,12	3,53	6,47	1,83
VI	3,17	12,22	3,50	4,03	3,51	6,63	1,85
VII	3,14	12,13	3,37	3,93	3,48	6,75	1,86
VIII	3,01	12,12	3,40	3,93	3,42	6,84	1,86
IX	3,07	12,44	3,48	3,91	3,62	6,85	1,87
X	3,10	12,25	3,32	3,82	3,64	6,87	1,90
XI	3,12	12,27	3,41	3,83	3,71	6,71	1,90
XII	3,11	12,23	3,40	3,74	3,66	6,73	1,88
2011 I-XII	3,13	12,27	3,53	3,95	3,61	6,64	1,86
2012 I	3,23	11,74	3,40	3,76	3,69	6,48	1,93
II	3,27	11,83	3,37	3,71	3,65	6,53	1,96
Wskaźnik zmian w %							
<u>II 2012</u> <u>I 2012</u>	101	101	99	99	99	101	102
<u>II 2012</u> <u>II 2011</u>	103	96	91	91	98	102	107

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2010 I-XII	2,39	1,55	1,93	1,70	5,12	5,85	10,27	7,27	3,41	5,25	6,99
2011 I	2,46	2,11	2,12	1,77	4,60	6,70	12,58	8,20	-	6,86	7,22
II	2,51	2,29	2,23	1,82	4,64	6,34	11,17	7,89	-	6,58	7,01
III	2,54	2,75	2,29	1,89	4,76	6,22	11,59	7,50	-	6,41	7,03
IV	2,55	3,16	2,36	2,22	5,16	6,06	12,96	8,12	-	6,53	6,99
V	2,59	3,46	2,56	2,71	6,68	5,97	13,37	6,52	-	5,77	6,83
VI	2,88	2,50	2,76	3,49	7,43	6,12	9,18	4,03	3,26	3,52	6,79
VII	2,91	1,99	2,39	2,28	7,51	6,15	8,31	3,80	2,35	3,05	7,04
VIII	2,30	1,83	1,78	1,65	4,58	5,13	5,76	2,63	2,17	2,63	7,20
IX	1,81	0,88	1,63	1,42	3,54	4,50	4,94	2,77	3,03	3,21	7,19
X	1,50	0,79	1,52	1,35	3,16	4,08	5,38	3,61	4,61	3,36	7,14
XI	1,41	0,76	1,51	1,32	2,99	4,05	6,93	5,31	-	4,28	7,16
XII	1,40	0,76	1,50	1,30	2,93	4,03	-	6,66	-	5,16	7,67
2011 I-XII	2,24	1,94	2,05	1,94	4,83	5,45	9,29	5,59	3,08	4,78	7,11
2012 I	1,38	0,74	1,55	1,29	2,88	4,18	10,60	8,07	-	6,00	7,63
II	1,38	0,74	1,70	1,32	2,95	4,65	11,15	8,02	-	6,56	7,41
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2012</u> <u>I 2012</u>	100	100	110	102	102	111	105	99	x	109	97
<u>II 2012</u> <u>II 2011</u>	55	32	76	73	64	73	100	102	x	100	106

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2010 I-XII	5,46	13,82	6,93	8,77	7,42	9,84	3,80	5,92	8,68	4,27
2011 I	5,47	13,80	7,32	9,02	7,76	9,75	3,83	5,85	8,60	4,25
II	5,46	13,80	7,38	9,12	7,86	9,75	3,83	5,95	8,77	4,28
III	5,51	13,85	7,48	9,14	7,88	9,80	3,83	5,95	8,77	4,29
IV	5,46	13,85	7,58	9,22	8,04	9,75	3,84	5,75	8,63	4,30
V	5,52	14,05	7,62	9,24	8,06	9,75	3,84	5,90	8,71	4,30
VI	5,50	14,19	7,56	9,26	8,10	9,80	3,84	5,92	8,77	4,29
VII	5,50	14,20	7,66	9,30	8,10	9,85	3,86	5,90	8,77	4,28
VIII	5,56	14,35	7,70	9,32	8,10	9,95	3,85	5,90	8,89	4,27
IX	5,52	14,25	7,70	9,30	8,12	9,80	3,85	5,90	8,97	4,26
X	5,73	14,30	7,74	9,32	8,10	9,85	3,85	5,92	9,00	4,25
XI	5,58	14,35	7,88	9,30	8,16	9,90	3,83	5,93	8,94	4,22
XII	5,50	14,15	7,88	9,42	8,30	9,90	3,82	5,75	8,49	4,23
2011 I-XII	5,53	14,10	7,63	9,25	8,05	9,82	3,84	5,89	8,78	4,27
2012 I	5,61	14,25	7,92	9,50	8,32	9,90	3,82	5,93	8,83	4,24
II	5,62	14,35	7,96	9,54	8,30	9,90	3,81	6,03	8,97	4,20
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{\text{II 2012}}{\text{I 2012}}$	100	101	101	100	100	100	100	102	102	99
$\frac{\text{II 2012}}{\text{II 2011}}$	103	104	108	105	106	102	99	101	102	98

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

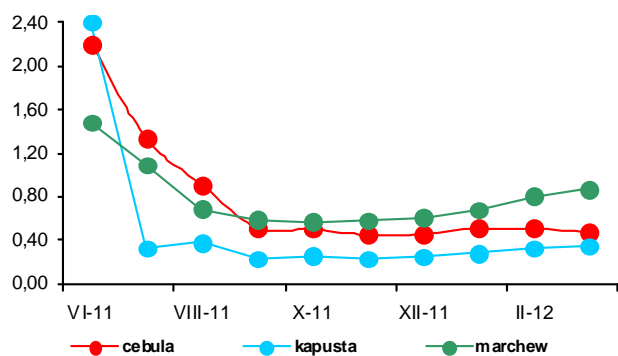
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

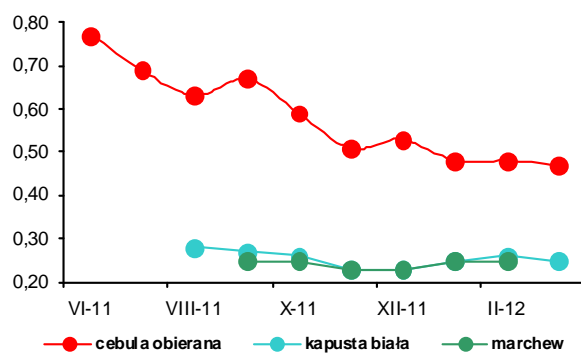
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
VI	40	64	44	29	47	
2010 VII	39	62	43	30	50	48
VIII	40	65	37	29	-	-
IX	41	68	39	31	-	-
X	48	74	39	29	-	-
XI	43	78	42	30	-	-
2011 I	48	80	44	31	-	-
II	45	83	45	31	-	-
III	69	75	47	32	-	-
IV	68	74	38	35	-	-
V	59	78	40	29	38	-
VI	63	68	45	34	29	45
VII	58	59	39	29	35	48
VIII	41	61	40	30	40	50
IX	45	68	39	31	48	-
X	44	67	40	32	-	-
XI	42	57	38	29	-	-
XII	48	55	39	30	-	-
2012 I	51	58	42	32	-	-
	54	50	44	38	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

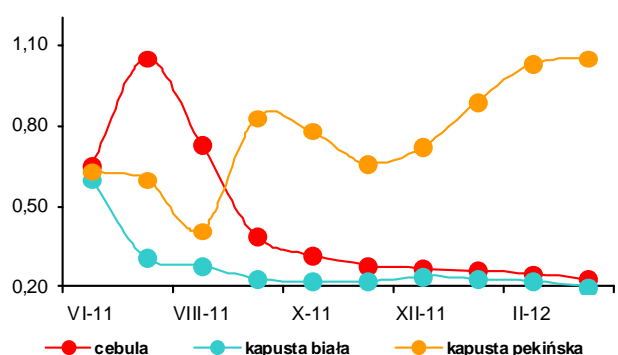
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

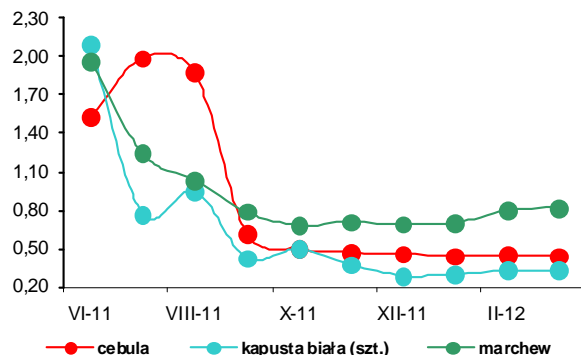
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

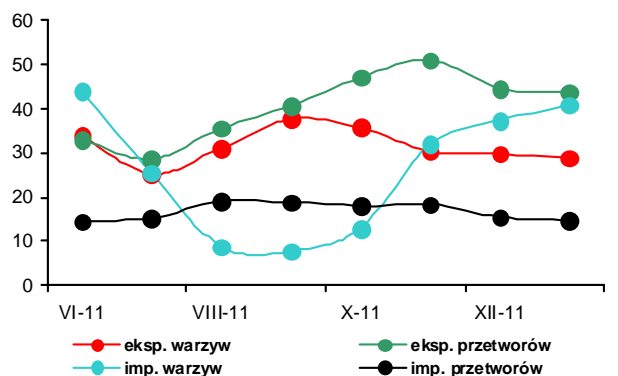
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

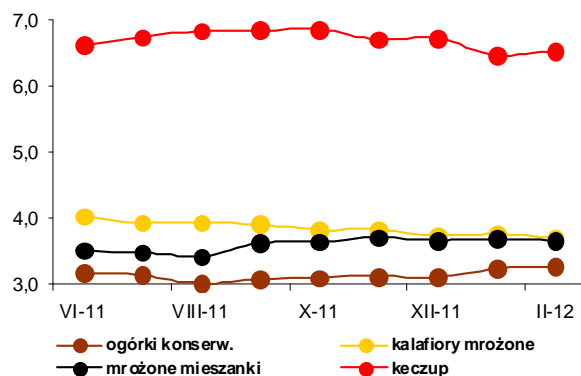
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

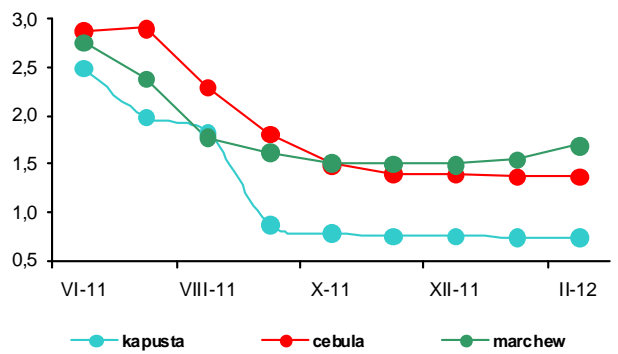
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

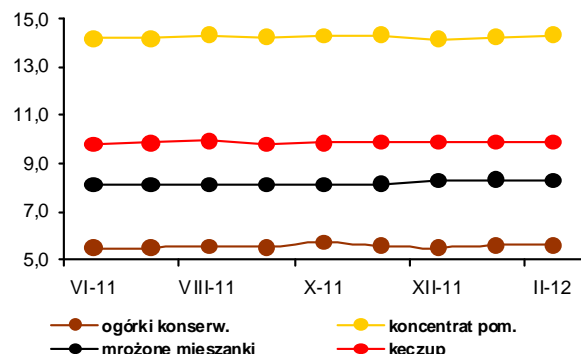
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W marcu 2012 r. średnie ceny jabłek i gruszek na rynkach hurtowych były odpowiednio o 25% i o 15% niższe niż w marcu roku poprzedniego. Ceny płacone za jabłka w skupie realizowanym przez spółdzielnie ogrodnicze i oferowane przez firmy eksportowe zmniejszyły się odpowiednio o 28 i 26%, a ceny jabłek płacone przez zakłady przetwórcze wzrosły o 2%. Wzrost cen w segmencie jabłek przemysłowych spowodowany był ich niedoborem w zakładach wytwarzających zagęszczony sok jabłkowy. Na rynkach hurtowych droższe niż w marcu 2011 r. były mandarynki, banany i cytryny. Nie zmieniły się ceny pomarańcz i winogron. W porównaniu do lutego 2012 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych wzrosły o 7%, w spółdzielniach ogrodniczych o 3%, a płacone przez firmy eksportowe o 5%. Na rynkach hurtowych wyższe były ceny bananów, mandarynek, pomarańcz i cytryn, natomiast tańsze były winogrona (o 15%). W skupie na eksport potaniały gruszki (o 20%).

W lutym 2012 r. w relacji do lutego roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów obniżyły się o 2,7%, przy wzroście cen żywności o 4,6%. Ceny owoców strefy umiarkowanej spadły o 6,1%, owoców południowych o 1,1%, a przetworów owocowych (bez owoców suszonych) wzrosły o 7,1%. Jabłka potaniały o 20,6%, gruszki o 13,2%, banany o 1,0%, a owoce cytrusowe o 1,5%. Nie zmieniły się ceny owoców jagodowych. W lutym wyższe niż w styczniu 2012 r. były ceny detaliczne bananów (o 18%), mandarynek (o 5%), jabłek (o 4%) i gruszek (o 1%). Niższe były ceny winogron, cytryn i pomarańcz.

W firmach średnich i dużych zatrudniających co najmniej 50 osób produkcja soków zagęszczonych

w styczniu 2012 r. w relacji do stycznia roku poprzedniego obniżyła się o 79%, pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się o 9% do 29,1 tys. ton. Najbardziej obniżyła się produkcja soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 20%), a także pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 8%). Wyższa o 2% była natomiast produkcja pitnych soków jabłkowych. Produkcja owoców mrożonych wzrosła o 18%, dżemów o 16%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 2%. W lutym 2012 r. wyższe niż w lutym 2011 r. były średnie ceny zbytu wszystkich objętych badaniem przetworów owocowych, a najbardziej (o 17%) zwiększyły się ceny zbytu pitnego soku pomarańczowego.

W styczniu 2012 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były o 87%, a przetworów owocowych o 62% wyższe niż w styczniu roku poprzedniego. O wzroście eksportu owoców świeżych zadecydowało ponad dwukrotne zwiększenie sprzedaży jabłek i gruszek. W grupie przetworów owocowych najbardziej wzrósł eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 79%) i dżemów (o 30%). Eksport mrożonek obniżył się o 9%, a truskawek i wiśni w puszkach odpowiednio o 5 i 38%. W wyniku obniżenia cen eksportowych większości owoców – głównie jabłek (o 15%) wpływy z eksportu owoców świeżych wzrosły mniej niż wolumen sprzedaży. Wpływy z eksportu przetworów owocowych wzrosły również mniej niż ich wolumen (o 28%) w wyniku obniżenia o 9% cen zagęszczonego soku jabłkowego. Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów wzrosły w relacji do stycznia 2011 r. o 36% do 120,6 mln euro. Niższy był wolumen importu wszystkich owoców cytrusowych i arbuzów oraz jabłek, a także przetworów (z wyjątkiem mrożonek, dżemów i zagęszczonego soku pomarańczowego). Obniżenie cen importowych owoców świeżych spowodowało zmniejszenie wartości ich importu. Natomiast ceny przetworów owocowych wzrosły, co w konsekwencji doprowadziło do mniejszego niż wolumen obniżenia wartości przywozu przetworów. Łączna wartość importu owoców i ich przetworów wyniosła w styczniu 2012 r. 89,1 mln euro, a dodatnie saldo obrotów produktami tej grupy towarowej wyniosło 31,5 mln euro, wobec ujemnego w wysokości 22,6 mln euro w styczniu 2011 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2011 I	1,82	2,87	-	-	-	-	-
II	1,92	3,18	-	-	-	-	-
III	2,10	3,37	-	-	-	-	-
IV	2,39	3,18	-	-	-	-	-
V	2,50	-	-	-	-	-	-
VI	2,63	-	3,93	-	-	-	-
VII	2,13	-	-	2,80	2,84	2,21	2,19
VIII	1,65	2,18	-	2,30	3,30	1,82	1,65
IX	1,17	1,89	-	-	5,00	2,30	1,52
X	1,36	1,80	-	-	-	3,05	3,27
XI	1,30	2,45	-	-	-	-	-
XII	1,31	2,33	-	-	-	-	-
2011 I-XII	1,86	2,58	3,93	2,69^a	3,71	2,35	2,01^a
2012 I	1,40	2,34	-	-	-	-	-
II	1,47	2,52	-	-	-	-	-
III	1,52	2,64	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>III 2012</u> II 2012	103	105	x	x	x	x	x
<u>III 2012</u> III 2011	72	78	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2011 I	0,57	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,64	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,40	3,87	3,10	1,50	4,00	2,63	-	-	-	-
VII	0,43	4,85	3,80	1,66	4,17	2,24	-	2,44	1,84	-
VIII	0,42	-	-	-	-	2,27	0,74	2,65	2,05	0,92
IX	0,42	-	-	-	-	2,26	0,90	-	-	1,10
X	0,51	-	-	-	-	2,53	-	-	-	1,08
XI	0,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011 I-XII	0,57	4,01^a	3,22^a	1,62^a	4,17^a	2,28^a	0,77^a	2,46^a	1,87^a	1,00^a
2012 I	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,67	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>III 2012</u> II 2012	103	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2012</u> III 2011	102	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2011 II ^a	1,76	2,16	2,14	1,83	1,67	1,73	1,69	2,50	2,50	-	-	-
III ^a	1,92	2,29	2,26	2,07	1,92	1,98	1,98	-	-	-	-	-
IV ^a	2,09	2,40	2,32	2,13	2,07	2,10	2,09	-	-	-	-	-
V ^a	2,46	2,40	2,85	2,61	2,51	2,53	2,51	-	-	-	-	-
VI ^a	2,47	-	-	2,67	2,54	2,64	2,60	-	-	4,84	5,00	-
VII	2,00	-	-	2,88	2,50	2,65	-	-	-	-	5,25	-
VIII	1,07	-	-	-	-	-	-	1,83	-	-	-	1,35
IX	0,79	1,08	-	-	-	-	0,82	1,61	1,65	-	-	1,30
X	0,83	1,10	1,04	0,89	0,81	0,87	0,82	1,58	1,50	-	-	1,93
XI	0,92	1,25	1,15	0,93	0,90	0,91	0,88	1,62	1,63	-	-	-
XII	1,05	1,50	1,41	1,02	0,97	0,97	0,98	1,85	1,82	-	-	-
2011 I-XII	1,58	1,79	1,88	1,86	1,73	1,79	1,59	1,92	1,93	4,84	5,13	1,53
2012 I	1,15	1,68	1,55	1,12	1,08	1,08	1,09	2,12	2,07	-	-	-
II	1,36	1,90	1,73	1,33	1,24	1,25	1,25	2,80	-	-	-	-
III	1,43	1,91	1,84	1,42	1,36	1,36	1,36	2,25	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>III 2012</u> <u>II 2012</u>	105	101	106	107	110	109	109	80	x	x	x	x
<u>III 2012</u> <u>III 2011</u>	74	83	81	69	71	69	69	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2010 I-XII	94 514	155 268	271 377	132 754	278 160	45 952	89 016
2011 I	4 466	8 120	19 506	1 803 ^b	10 869	3 531	4 485
II	4 062	5 567	19 501	1 834 ^b	11 190	4 227	4 883
III	6 517	9 649	25 715	1 202 ^b	10 562	4 826	5 461
IV	7 234	11 819	19 108	980 ^b	8 520	4 383	5 236
V	7 353	11 461	20 492	1 227 ^b	8 366	3 847	5 045
VI	7 151	8 542	16 017	1 702 ^b	65 466	4 733	4 902
VII	6 227	7 897	22 384	12 728	86 230	4 393	5 075
VIII	6 059	7 558	22 279	12 426	38 107	5 293	5 140
IX	7 876	8 798	24 571	31 067	27 643	4 889	5 744
X	6 154	8 717	22 663	49 203	14 535	4 230	4 915
XI	7 808	9 880	25 019	28 823	11 088	3 807	4 707
XII	6 321	10 915	20 098	15 439	10 231	3 410	4 776
2011 I-XII	77 228	108 923	257 353	149 686	302 807	51 569	60 369
2012 I	4 574	6 477	18 002	3 299	12 101	3 971	4 889
Wskaźniki zmian (%)							
<u>I 2012</u> <u>XII 2011</u>	72	59	90	21	118	116	102
<u>I 2012</u> <u>I 2011</u>	102	80	92	183	111	112	109

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), ^b ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010												2011*												2012*		$\frac{I\ 2012}{I\ 2011}$ (%)
	2010											2011*											2012*				
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II										
Owoce świeże	53 903	912 600	68 949	88 404	110 846	75 582	59 109	45 456	35 204	35 183	40 571	51 492	69 949	91 932	772 679	128 600		187									
Jabłka	29 432	724 700	49 228	72 790	96 679	64 074	48 015	18 554	5 980	9 350	20 536	35 196	49 035	62 619	532 058	107 362		218									
Gruszki	1 813	12 100	965	1 278	2 037	1 912	1 532	763	251	883	2 183	5 304	4 786	3 253	25 147	2 679		278									
Truskawki	38	15 043	31	28	61	155	300	11 980	1 016	228	39	65	30	5	13 937	25		82									
Sliwki	59	7 081	1	3	5	11	43	170	834	3 286	3 927	1 114	12	14	9 420	1		109									
Maliny	265	16 142	62	31	178	62	36	238	4 515	4 971	5 503	1 103	142	42	16 882	176		286									
Wiśnie	11	4 617	-	21	16	-	-	649	4 225	856	4	129	-	20	5 920	-		1300									
Przetwory owocowe	42 529	743 207	42 960	45 083	50 160	48 415	48 578	52 424	65 132	57 064	56 382	61 527	62 266	45 079	635 069	69 549		162									
Zagęszczony sok jabłkowy	12 358	236 921	9 827	11 361	14 611	16 106	18 155	13 495	14 314	12 690	15 009	26 750	28 779	19 258	200 356	17 613		179									
Truskawki w puszkach	543	7 978	356	452	504	575	458	2 024	678	579	472	513	392	650	7 653	339		95									
Wiśnie w puszkach	346	7 690	356	338	380	311	171	181	231	714	858	402	377	312	4 632	221		62									
Dżemy	1 974	27 794	1 617	2 125	2 220	2 283	1 965	3 345	2 209	2 362	2 739	2 112	2 631	2 027	27 637	2 098		130									
Mrożonki	14 914	308 074	21 173	20 659	22 105	19 093	17 717	22 277	35 618	27 122	24 349	20 339	18 609	13 924	262 986	19 296		91									
Owoce świeże	28 945	365 055	32 495	40 125	50 360	34 999	29 081	36 880	31 124	28 664	22 414	21 308	28 528	37 153	393 131	48 478		149									
Jabłka	11 362	203 708	18 968	29 015	39 718	26 684	21 023	9 387	2 658	3 505	6 294	10 324	14 702	18 587	200 866	35 010		185									
Gruszki	1 198	7 672	599	851	1 475	1 208	992	597	171	491	1 138	2 624	2 331	1 676	14 153	1 504		251									
Truskawki	59	15 479	29	38	83	222	439	14 560	1 358	371	92	114	65	15	17 386	30		104									
Sliwki	41	4 489	1	2	10	13	30	131	640	2 045	2 328	743	10	16	5 969	1		112									
Maliny	473	17 953	118	80	381	130	78	331	4 059	3 826	4 393	940	233	80	14 647	256		216									
Wiśnie	8	4 664	-	37	12	-	-	637	3 883	681	5	128	-	21	5 404	-		x									
Przetwory owocowe	56 840	794 257	56 379	62 523	71 135	66 521	67 091	85 332	113 824	101 132	88 661	89 724	93 907	61 945	958 175	72 081		128									
Zagęszczony sok jabłkowy	16 266	182 839	12 878	16 172	22 086	22 413	25 824	20 669	21 119	17 716	19 755	33 713	38 728	22 678	273 751	21 548		167									
Truskawki w puszkach	702	10 222	585	628	737	814	668	2 727	1 246	882	719	770	630	1 002	11 407	575		98									
Wiśnie w puszkach	387	7 669	470	415	496	406	276	299	345	966	1 142	527	636	455	6 433	347		74									
Dżemy	3 335	40 255	2 435	3 588	3 563	3 861	3 051	4 816	3 765	3 880	5 313	3 665	4 574	3 240	45 751	3 737		153									
Mrożonki	19 685	326 690	27 109	26 073	27 558	24 000	23 127	29 393	50 738	40 698	32 318	27 206	26 237	19 615	354 072	27 310		101									

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010												2011*												2012*		I 2012 I 2011 (%)
	2010						2011*						2011*						2012*								
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I											
Owoce świeże	140 484	1 204 766	106 375	98 880	102 786	84 340	92 164	90 143	126 192	119 426	86 734	79 130	96 484	110 841	1 193 496	87 839	83										
Banany	18 184	257 571	14 792	16 646	21 650	19 001	20 794	20 863	18 817	16 301	17 130	18 146	23 066	15 950	223 157	15 378	104										
Owoce cytrusowe	94 644	447 851	73 169	61 842	50 374	32 844	24 196	12 412	10 294	9 655	12 668	26 256	45 025	74 551	433 285	55 465	76										
Brzoskwinie i nekt.	191	93 977	13	23	110	56	2 531	14 361	33 330	33 020	14 180	1 341	248	299	99 511	136	1068										
Winoogrona	2 038	81 764	1 477	1 454	4 160	5 513	6 247	1 484	3 895	16 515	14 583	10 557	7 908	2 723	76 518	1 530	104										
Arbuzy	346	98 102	414	203	580	1 931	8 288	19 682	40 231	20 660	3 816	252	295	622	96 974	408	99										
Jabłka	1 631	40 733	2 652	3 585	7 235	5 406	11 651	9 020	5 043	3 608	7 037	3 083	2 132	1 447	61 898	1 830	69										
Przetwory razem	33 358	296 688	26 697	24 680	28 567	25 722	22 297	19 411	22 392	24 490	28 320	24 689	27 650	30 063	304 976	19 098	72										
Soki zagęszczone	17 854	125 748	14 056	9 269	8 912	9 290	6 951	7 991	7 556	8 375	12 347	11 170	11 466	11 240	118 623	7 442	53										
-sok pomarańczowy	3 395	40 076	2 312	1 587	2 633	3 528	2 516	2 385	2 016	1 802	2 532	2 594	2 646	2 856	29 408	2 486	108										
Mrożonki	2 008	33 930	1 855	2 384	3 221	2 805	3 551	3 128	5 757	5 253	4 912	2 664	2 814	2 940	41 284	2 848	154										
Susze	1 227	13 774	1 208	1 181	1 111	801	718	736	1 189	1 131	1 923	1 446	2 363	1 023	14 831	1 206	100										
Dżemy	696	7 646	503	659	875	519	624	523	770	789	661	726	649	433	7 731	583	116										
Przetwory puszkow.	11 442	112 928	8 918	10 760	14 204	12 115	10 231	6 736	7 034	8 741	8 336	8 323	10 047	14 188	119 634	6 774	76										
-ananasy	2 021	18 075	1 246	1 586	2 370	2 448	1 578	1 132	1 607	1 528	771	1 073	1 537	1 780	18 656	944	76										
-brzoskwinie	3 596	33 102	2 211	2 266	4 514	3 400	1 856	1 495	1 788	1 924	2 543	2 559	4 111	3 168	31 834	1 395	63										
Owoce świeże	95 066	867 254	74 015	73 238	79 671	69 621	74 768	64 778	71 089	71 769	63 630	62 114	73 818	72 513	851 023	58 258	79										
Banany	13 944	155 382	11 236	12 289	13 012	12 578	13 139	10 303	8 486	7 791	8 588	8 997	11 055	7 880	125 352	8 181	73										
Owoce cytrusowe	56 264	290 848	40 969	35 933	30 305	18 652	14 436	8 745	7 281	6 783	8 855	16 930	26 845	40 039	255 772	30 388	74										
Brzoskwinie i nekt.	199	74 034	25	46	200	90	2 608	13 206	21 907	19 110	9 267	1 011	136	184	67 788	93	379										
Winoogrona	3 608	89 971	2 991	2 979	6 077	7 817	9 148	2 175	5 006	13 712	11 634	10 215	9 561	3 998	85 313	2 941	98										
Arbuzy	211	27 038	249	179	417	1 375	5 279	7 685	6 367	3 011	873	179	148	331	26 091	351	141										
Jabłka	1 119	15 565	1 597	2 354	4 616	3 558	7 538	6 927	3 973	1 576	1 444	818	1 164	1 046	36 612	1 067	67										
Przetwory razem	48 730	399 611	37 428	33 180	38 101	36 038	29 111	29 135	38 824	42 253	45 786	38 079	42 382	47 584	457 901	30 841	82										
Soki zagęszczone	24 967	157 654	19 757	13 246	13 666	13 398	9 940	11 825	11 590	11 701	18 145	15 104	17 175	17 984	173 531	10 982	56										
-sok pomarańczowy	6 154	55 979	4 008	2 776	4 798	5 869	4 223	4 225	3 591	3 349	4 755	5 119	5 414	5 938	54 063	4 231	106										
Mrożonki	2 884	48 378	2 757	2 931	4 897	3 374	4 851	4 252	13 523	13 258	9 240	4 592	5 256	4 538	73 469	3 958	144										
Susze	2 993	28 572	3 042	2 603	2 919	1 757	1 924	1 716	1 858	2 058	3 272	3 077	4 983	2 051	31 259	2 541	84										
Dżemy	1 100	11 061	855	1 146	1 324	883	1 253	786	1 195	1 435	1 085	1 380	1 107	861	13 311	1 010	118										
Przetwory puszkow	16 507	150 221	10 774	12 942	14 973	16 308	10 838	10 157	10 418	13 533	13 792	13 345	13 397	21 785	162 262	12 013	112										
-ananasy	1 768	14 328	1 093	1 346	2 030	2 085	1 472	977	1 359	1 428	726	963	1 361	1 533	16 374	914	84										
-brzoskwinie	2 121	19 184	1 249	1 390	2 797	2 105	1 209	1 035	1 179	1 335	1 895	1 955	3 243	2 500	21 891	1 049	84										

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2010 I-XII	0,28	0,63	1,01	0,60	1,06	1,03	0,92	0,79	0,86	1,27	1,01
2011 I	0,39	0,62	0,94	-	1,92	1,00	1,17	1,19	1,55	1,64	1,32
II	0,40	0,67	1,37	1,17	2,61	1,74	1,20	1,07	1,74	1,39	1,23
III	0,41	0,72	1,36	0,71	2,14	0,71	1,23	1,04	1,76	1,46	1,31
IV	0,42	0,63	1,43	-	2,09		1,19	1,15	1,65	1,41	1,31
V	0,44	0,65	1,46	-	2,20	1,00	1,19	1,16	1,66	1,46	1,61
VI	0,51	0,78	1,22	2,68	1,39	0,98	1,33	1,09	1,71	1,35	1,66
VII	0,44	0,68	1,34	1,32	0,90	0,92	1,59	1,29	1,81	1,84	1,49
VIII	0,37	0,56	1,63	1,39	0,77	0,80	1,56	1,35	1,73	1,52	1,35
IX	0,31	0,52	2,37	-	0,80	1,46	1,62	1,29	1,51	1,52	1,33
X	0,29	0,49	1,75	-	0,85	1,00	1,61	1,24	1,37	1,50	1,31
XI	0,30	0,49	2,17	1,99	1,64		1,55	1,21	1,51	1,61	1,69
XII	0,30	0,52	2,86	1,51	1,91	1,05	1,50	1,10	1,33	1,54	1,46
2011 I-XII	0,38	0,56	1,25	1,33	0,87	0,91	1,39	1,22	1,57	1,49	1,39
2012 I	0,33	0,56	1,19	1,50	1,45	-	1,55	1,22	1,41	1,70	1,57
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>I 2012</u> XII 2011	110	108	42	99	76	x	103	111	106	110	108
<u>I 2012</u> I 2011	85	91	127	x	75	x	132	103	91	104	119

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2011 I	1,95	1,94	1,92	1,90	1,91	3,38	-	-	-	-	4,11	3,68	3,80	3,64	11,32
II	2,05	1,89	1,85	1,99	1,75	3,39	-	-	-	-	4,77	3,62	3,88	3,57	12,20
III	2,34	2,20	2,19	2,15	2,10	3,43	16,63	-	-	-	4,60	3,56	4,11	3,65	11,16
IV	2,54	2,35	2,25	2,20	2,14	3,63	-	-	-	-	4,14	3,39	4,25	3,72	8,20
V	2,62	2,45	2,38	2,38	2,25	3,59	-	-	-	-	4,16	3,43	4,43	3,77	8,17
VI	3,01	2,80	2,99	2,98	2,79	3,45	5,86	4,63	6,05	-	3,68	4,08	4,31	3,70	9,78
VII	2,15	2,08	1,98	1,88	1,95	3,79	10,47	4,52	13,50	2,69	2,95	4,08	5,39	4,07	6,69
VIII	1,88	1,82	1,78	1,75	1,81	3,62	9,68	4,82	14,00	2,26	2,94	4,10	5,64	4,10	5,48
IX	1,53	1,57	1,58	1,62	1,59	2,46	7,76	-	-	2,27	3,07	4,12	6,28	4,07	4,81
X	1,33	1,48	1,41	1,50	1,40	2,57	10,22	-	-	4,02	3,43	4,03	5,94	4,50	5,49
XI	1,36	1,48	1,43	1,51	1,41	2,73	11,38	-	-	-	3,58	3,89	4,94	4,50	6,75
XII	1,49	1,50	1,51	1,58	1,49	2,44	-	-	-	-	3,55	3,70	4,14	4,07	8,13
2011 I-XII	2,02	1,93	1,91	1,92	1,86	3,21	10,29	4,66	11,18	2,81	3,75	3,84	4,76	3,95	8,18
2012 I	1,54	1,52	1,57	1,59	1,54	2,77	-	-	-	-	3,95	3,71	4,21	3,82	14,16
II	1,64	1,60	1,65	1,60	1,65	2,95	-	-	-	-	4,77	3,58	4,35	3,55	13,11
III	1,76	1,69	1,79	1,82	1,69	2,92	-	-	-	-	4,85	3,61	4,44	3,66	11,16
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>III 2012</u> II 2011	107	106	108	113	102	99	x	x	x	x	102	101	102	103	85
<u>III 2012</u> III 2011	75	77	82	85	79	85	x	x	x	x	105	101	108	100	100

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2010 I-XII	5,93	6,26	6,32	1,72	2,04
2011 I	-	-	6,50	1,75	2,05
II	7,20	6,37	8,27	1,79	2,10
III	7,53	6,37	8,27	1,81	2,16
IV	7,40	6,27	8,17	1,84	2,20
V	6,90	6,33	8,30	1,84	2,24
VI	-	-	8,43	1,85	2,24
VII	7,77	-	8,50	1,86	2,22
VIII	8,40	-	8,53	1,84	2,21
IX	8,37	-	8,80	1,89	2,25
X	8,23	-	8,87	1,92	2,26
XI	8,30	-	8,90	1,92	2,29
XII	8,03	-	8,80	1,97	2,32
2011 I-XII	7,81	6,34	8,36	1,86	2,21
2012 I	8,27	-	9,60	2,04	2,41
II	8,23	-	9,63	2,08	2,46
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>II 2012</u> I 2012	100	x	100	102	102
<u>II 2012</u> II 2011	114	x	116	116	117

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2010 I-XII	2,58	5,41	5,29	10,70	9,48	16,57	10,65	4,85	5,64	6,82	6,71
2011 I	3,31	5,90	-	-	-	-	14,92	5,11	5,00	5,34	4,85
II	3,41	5,98	-	-	-	-	14,94	5,61	4,81	5,14	4,96
III	3,65	6,05	-	-	-	-	13,68	5,49	4,76	4,89	5,30
IV	3,90	6,17	-	-	-	-	11,21	5,36	4,90	4,82	5,59
V	4,34	6,28	-	23,80	14,71	-	10,96	5,23	4,90	4,97	5,80
VI	4,77	6,30	9,66	11,93	6,82	-	10,84	4,75	5,13	5,59	6,14
VII	4,80	6,31	6,75	13,05	10,86	17,24	11,18	4,26	5,25	5,86	6,60
VIII	3,77	5,41	4,15	-	-	16,50	7,16	4,06	5,36	5,79	6,81
IX	2,92	4,84	3,71	-	-	14,44	6,04	4,08	5,34	5,70	7,71
X	2,58	4,63	5,14	-	-	-	7,02	4,32	5,86	5,38	7,26
XI	2,46	4,78	-	-	-	-	8,68	4,51	5,77	5,08	5,67
XII	2,50	4,96	-	-	-	-	10,40	4,53	4,93	4,93	4,75
2011 I-XII	3,53	5,63	5,88	16,26	10,80	16,06	10,59	4,78	5,17	5,29	5,95
2012 I	2,59	5,10					15,25	4,64	4,82	4,91	4,84
II	2,69	5,16					14,05	5,47	4,75	4,78	5,07
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>II 2012</u> I 2012	104	101	x	x	x	x	92	118	99	97	105
<u>II 2012</u> II 2011	79	86	x	x	x	x	94	98	99	93	102

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2010 I-XII	12,63	3,62	4,28	15,23	6,71	5,45
2011 I	12,72	3,67	4,30	15,88	6,94	5,51
II	12,78	3,70	4,36	16,14	6,98	5,54
III	12,89	3,72	4,36	16,24	7,06	5,55
IV	12,97	3,69	4,33	15,98	7,04	5,48
V	12,97	3,74	4,38	16,14	7,02	5,48
VI	13,00	3,78	4,45	16,26	7,04	5,49
VII	13,03	3,77	4,47	16,28	7,08	5,52
VIII	13,14	3,78	4,47	16,30	7,12	5,58
IX	13,19	3,76	4,46	16,34	7,14	5,65
X	13,44	3,78	4,41	16,50	7,22	5,80
XI	13,50	3,75	4,42	16,26	7,28	5,94
XII	13,83	3,73	4,42	16,34	7,22	5,99
2011 I-XII	13,12	3,74	4,40	16,22	7,10	5,63
2012 I	13,94	3,77	4,47	16,58	7,30	6,18
II	13,94	3,80	4,50	16,62	7,40	6,24
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>II 2012</u> I 2012	100	101	101	100	101	101
<u>II 2012</u> II 2011	109	103	103	103	106	113

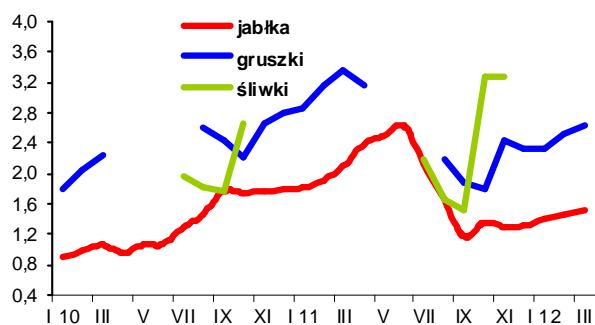
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

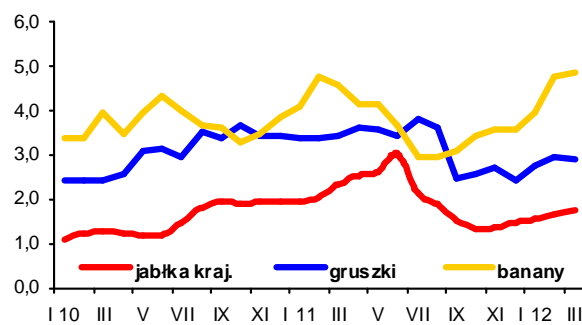
Miesiące	Jablka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2010 VII	74	78	-	68	71	45
IX	68	81	-	65	59	-
X	74	85	-	68	64	-
XI	75	73	-	64	66	-
XII	79	81	-	59	69	-
2011 I	81	84	-	62	65	-
II	84	85	-	64	68	-
III	86	79	-	59	69	-
IV	88	81	-	61	68	-
V	89	77	-	55	68	-
VI	91	69	68	48	71	-
VII	79	64	-	50	66	54
VIII	77	66	-	55	68	48
IX	74	56	-	58	69	45
X	75	65	-	59	70	-
XI	79	66	-	61	74	-
XII	82	65	-	60	59	-
2012 I	85	68	-	65	62	-
II	85	65	-	60	58	-
III	88	68	-	66	59	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

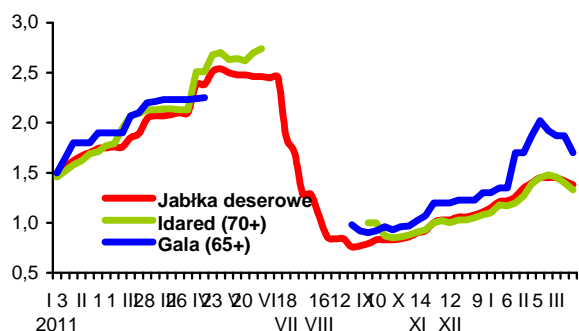
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2010 - 2012 r. (zł/kg)

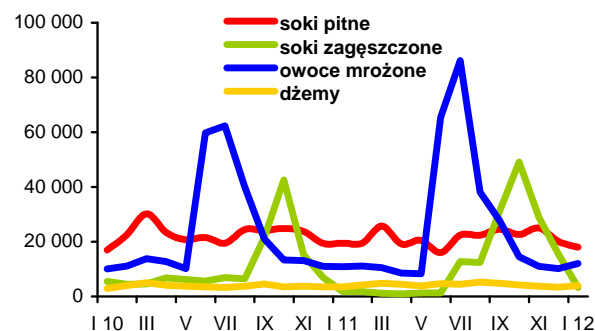
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2010 -2012 (zł/kg)

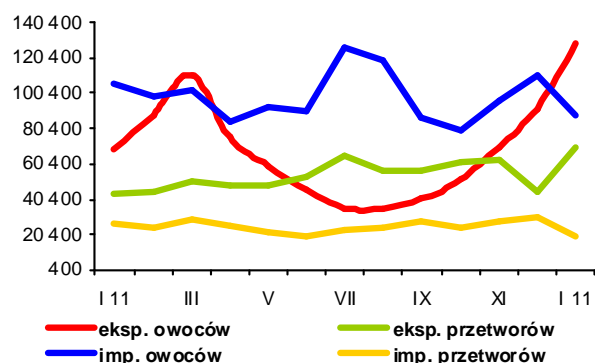
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od I 2011 r. do I 2012 r. (zł/kg)

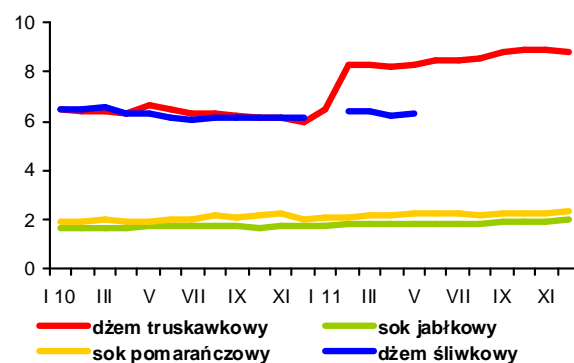
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2010 - 2012 r. (tony)

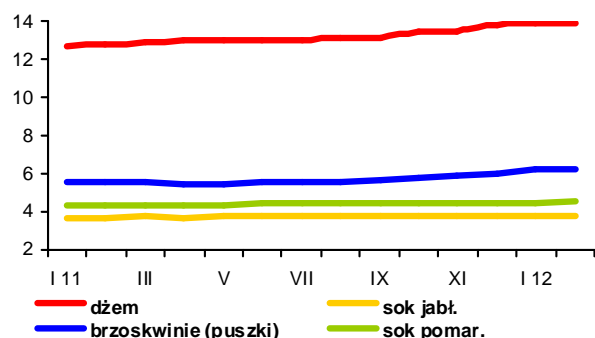
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2011 i 2012 r. (tony)

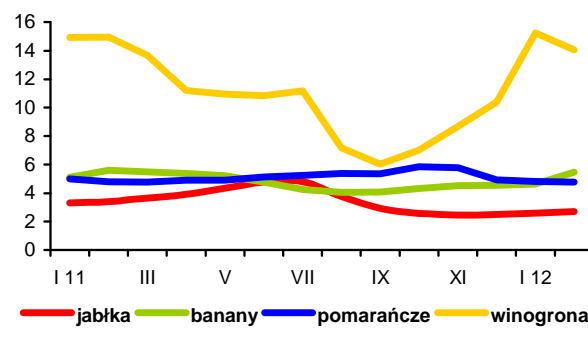
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2010 i 2011 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Przeciętna cena skupu mleka surowego, po prawie dwuprocentowej obniżce w styczniu, w lutym spadła minimalnie w porównaniu z miesiącem poprzednim (o 0,1% do 126,85 zł/hl), ale była wyższa o 9,2% niż przed rokiem. Najwyższe ceny płacono rolnikom w woj. podlaskim, lubuskim, dolnośląskim, zachodniopomorskim i warmińsko-mazurskim (130-133 zł/hl), a najniższe – tradycyjnie w woj. podkarpackim i małopolskim (ok. 106 i 111 zł/hl). Cena mleka o standardowych parametrach wzrosła do 127,07 zł/100 kg, przy nieznacznym zróżnicowaniu regionalnym. Niższe niż w styczniu były także ceny bydła mlecznego na targowiskach. Za krowę mleczną płacono średnio 2653 zł/szt., a za jałówkę 1815 zł/szt., tj. odpowiednio o 3 i 4,5% mniej niż przed miesiącem, ale o 4 i 13% więcej niż przed rokiem.

Tanieją podstawowe produkty mleczne na rynku Unii Europejskiej i światowych giełdach towarowych. Na początku marca br. światowe ceny masła (wg Dairy Markets) kształtowały się na poziomie 3400-4050 USD/t, odtłuszczonego mleka w proszku 2800-3000 USD/t, a pełnego proszku mlecznego 3400-3600 USD/t, tj. o 5-6% niższym niż przed miesiącem. Najmniej potaniał ser Cheddar (o ok. 1% do 4360-6300 USD/t). Ceny kazeiny pozostały na tym samym poziomie (10620-11230 USD/t).

Obniżki cen zbytu, zwłaszcza trwałych przetworów mlecznych, notowane są również na rynku krajowym. W lutym najsilniej potaniało masło w blokach (o ponad 8% w stosunku do stycznia). Ceny masła konfekcjonowanego spadły w tym czasie o 2,6%, a masła z dodatkiem oleju o 0,1%. Mleko w proszku potaniało o 2,9% (chude) i o 1,2% (pełne). Spadek cen mleka spożywczego w folii wyniósł 2,8%, serów dojrzewających 0,9%, a twarogów 0,2-0,4%. Tylko jogurt owocowy i mleko skondensowane były odpowiednio o 1,2 i 0,7% droższe niż przed miesiącem. Nie zmieniły się natomiast ceny mleka UHT i śmietany. Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej w marcu trwałe produkty mleczne, przede wszystkim masło i mleko w proszku, potaniały prawie o 8%, sery i twarogi o 4,1%, a przetwory płynne podrożały o 2,3% w porównaniu z miesiącem poprzednim.

Kontynuowany jest wzrost cen przetworów mlecznych w handlu detalicznym. W styczniu wzrosły one średnio o 0,6%, a w lutym o 0,4% w relacji miesięcznej. W lutym największy był wzrost cen mleka zagęszczonego i w proszku oraz jogurtów (o 0,8-0,9%), a najmniejszy mleka spożywczego pełnego, śmietany i śmietanki oraz serów (o 0,2-0,3%). Potaniały tylko napoje i desery mleczne (o 0,1-0,3%). W pierwszych dwóch miesiącach br. zmiany cen masła były różnokierunkowe. W styczniu podrożało ono o 0,2%, a w lutym potaniało o 0,3%. W ciągu roku ceny nabiału wzrosły średnio o 5%, a masła o 7,7%.

Dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego w lutym zmalały do 717,2 mln l, tj. o 6,7% w porównaniu ze styczniem, ale były o 11,3% większe niż przed rokiem. W okresie styczeń-luty br. skupiono ok. 1,5 mld l mleka surowego, tj. o 10% więcej niż w analogicznym okresie 2011 r.

W styczniu, w porównaniu z grudniem ub. roku, znacząco wzrosła produkcja jogurtów (o 32%). Większa była również produkcja innych napojów mlecznych, pełnego

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

mleka w proszku (po 13%), masła, twarogów i serwatki (o 8-9%) oraz serów dojrzewających i topionych (o 2-4%). Wytworzono natomiast mniej śmietany (o 13%), mleka spożywczego i chudego proszku mlecznego (o 6-8%). W stosunku do stycznia ub. roku, w rezultacie większego o 9% skupu surowca, wzrosła produkcja prawie wszystkich przetworów mlecznych, w tym najsilniej serów dojrzewających (o 27%), chudego mleka w proszku (o 22%) i śmietany (o 12%). Produkcję masła zwiększono w tym czasie o 5%.

Według wstępnych danych wartość eksportu produktów mlecznych w styczniu br. wyniosła 100,5 mln EUR i była o 4,5% wyższa niż w styczniu 2011 r. Wpłynął na to wzrost cen transakcyjnych wszystkich przetworów mlecznych, z wyjątkiem masła (spadek o 3%). Wydatki na import zmniejszyły się o 4% do 39,2 mln EUR, zatem dodatnie saldo handlu zagranicznego przetworami mlecznymi wzrosło o 11% do 61,3 mln EUR. Gorsze niż przed rokiem były wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej w ujęciu ilościowym. Eksport produktów mlecznych w ekwiwalencie mleka surowego zmalał o 14% do 138,1 mln l, o czym zdecydował spadek wywozu chudego mleka w proszku (o 35%), masła, jogurtów i napojów mlecznych, lodów (o 17-18%) oraz twarogów (o 13%). Mocno, bo o 80% zwiększono eksport kazeiny, po bardzo wysokiej cenie ok. 6750 EUR/t. Eksportowano też więcej serów dojrzewających i topionych (o 22%), serwatki (o 10%) oraz nieznacznie więcej mleka płynnego i śmietany. Import przetworów mlecznych w ekwiwalencie mleka surowego zmniejszył się o 6,5% do 71,2 mln l. Najsilniej zmalał przywóz napojów mlecznych i jogurtów (o 66%), przy wzroście cen importowych o 35%. Ograniczono również import serwatki (o 30%), masła, chudego mleka w proszku, serów dojrzewających i topionych (o 10-15%). Sprowadzono natomiast znacznie więcej lodów (o 75%) oraz mleka płynnego i śmietany (o 46%), po cenach odpowiednio o 10 i 30% niższych niż przed rokiem. Zwiększono również import kazeiny (o 35%) i twarogów (o 13%). W konsekwencji ilościowa nadwyżka eksportu nad importem produktów mlecznych zmalała w styczniu 2012 r. o 21% do 66,9 mln l.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2010 I-XII	8 761,0	106,59	.
2011 I-XII	9 042,8*	121,10	.
2011 I	703,1	114,94	116,95
II	644,5	116,15	118,78
III	731,4	119,87	121,59
IV	731,1	120,42	120,08
V	818,0	119,00	119,14
VI	823,0	119,32	118,62
VII	805,5	119,28	120,06
VIII	796,8	120,36	119,99
IX	762,6	121,23	121,10
X	751,6	123,08	123,43
XI	707,0	126,87	127,94
XII	738,1	129,28	128,67
2012 I	768,5	126,96	126,31
II	717,2	126,85	127,07
Wskaźnik zmian w %			
<u>II 2012</u> I 2012	93,3	99,9	100,6
<u>II 2012</u> II 2011	111,3	109,2	107,0

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * korekta GUS.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2010 I-XII	2 742,1	92,8	27,9	486,1	341,6	177,4	371,0	266,8
2011^a I-XII	2 615,9	114,4	29,4	482,2	328,9	179,0	367,8	273,9
2010 ^a XII	218,6	7,1	2,5	31,2	26,5	14,3	30,0	20,6
2011 I	208,9	7,3	3,1	42,2	22,7	15,7	30,6	19,8
II	197,4	6,6	3,4	38,1	23,3	13,6	29,5	20,6
III	231,1	7,3	2,7	45,9	25,5	14,2	34,8	19,5
IV	212,1	7,7	2,0	42,6	27,4	14,6	33,0	19,9
V	220,3	11,4	1,9	44,7	30,0	15,0	32,5	22,8
VI	209,1	13,0	2,1	43,2	30,8	13,9	27,4	22,5
VII	226,2	13,3	2,7	37,7	29,7	15,7	29,1	23,5
VIII	229,5	12,2	2,4	40,9	29,3	15,8	30,7	25,4
IX	215,5	11,0	2,2	41,2	26,1	15,2	29,3	25,9
X	225,1	8,6	2,4	38,1	28,6	15,6	29,9	25,1
XI	214,7	6,4	2,2	37,1	26,1	14,2	32,0	24,3
XII	226,0	9,7	2,3	30,4	29,4	15,3	29,2	24,6
2012 I	212,9	8,9	2,6	40,1	25,5	16,5	31,8	25,2
Wskaźnik zmian w %								
<u>I 2012</u> XII 2011	94,2	91,8	113,0	131,9	86,7	107,8	108,9	102,4
<u>I 2012</u> I 2011	101,9	121,9	83,9	95,0	112,3	105,1	103,9	127,3

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2010 XII	1,64	1,86	9,13	12,58	15,38	16,01	0,79	5,55	9,60	13,58
2011 II	1,69	1,94	9,89	13,03	15,51	16,10	0,76	5,53	9,77	13,54
III	1,70	1,97	10,78	14,01	15,94	16,56	0,76	5,57	9,95	14,02
IV	1,72	1,97	10,55	13,93	15,91	16,64	0,77	5,52	9,98	14,12
V	1,72	1,97	9,92	13,64	15,75	16,65	0,78	5,57	10,07	14,15
VI	1,73	1,98	9,79	13,26	15,88	16,79	0,75	5,55	10,06	14,03
VII	1,76	1,98	9,78	13,25	16,15	16,96	0,77	5,56	10,05	14,08
VIII	1,77	1,99	9,57	13,24	16,19	17,05	0,77	5,56	9,95	13,92
IX	1,76	1,99	9,91	13,39	16,48	17,27	0,78	5,55	9,95	13,83
X	1,77	2,01	9,99	13,56	17,00	17,52	0,81	5,57	10,01	14,05
XI	1,78	2,03	10,20	13,80	16,96	17,70	0,86	5,58	10,17	14,38
XII	1,79	2,04	10,41	14,02	17,04	17,82	0,88	5,62	10,19	14,59
2012 I	1,80	2,05	10,38	13,90	16,46	17,65	0,86	5,61	10,20	14,85
II	1,75	2,05	10,08	13,73	15,09	17,19	0,87	5,61	10,16	14,72
III ^a	1,77	1,87	8,82	11,80	12,16	14,84	.	5,23	9,23	13,48
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2012</u> <u>I 2012</u>	97,2	100,0	97,1	98,8	91,7	97,4	101,2	100,0	99,6	99,1
<u>II 2012</u> <u>II 2011</u>	103,6	105,7	101,9	105,4	97,3	106,8	114,5	101,4	104,0	108,7

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 26 III – 01 IV 2012 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2011 I	2,47	2,71	13,20	3,13	4,31	0,69	1,09	1,58	13,19	18,10
II	2,49	2,69	13,42	3,15	4,31	0,69	1,08	1,59	13,26	18,12
III	2,53	2,74	13,44	3,15	4,42	0,69	1,08	1,60	13,27	18,30
IV	2,54	2,75	13,49	3,14	4,43	0,70	1,09	1,60	13,29	18,57
V	2,56	2,76	13,54	3,14	4,42	0,70	1,10	1,61	13,30	18,66
VI	2,56	2,75	13,55	3,15	4,47	0,70	1,11	1,61	13,32	18,79
VII	2,57	2,75	13,55	3,16	4,49	0,69	1,11	1,62	13,30	18,90
VIII	2,57	2,77	13,60	3,17	4,53	0,70	1,11	1,62	13,30	18,99
IX	2,56	2,76	13,60	3,19	4,52	0,69	1,13	1,62	13,31	18,88
X	2,58	2,78	13,63	3,21	4,57	0,70	1,15	1,63	13,39	19,01
XI	2,57	2,78	13,75	3,23	4,62	0,71	1,16	1,64	13,57	19,06
XII	2,59	2,78	13,70	3,24	4,63	0,71	1,18	1,63	13,59	19,25
2012 I	2,60	2,80	13,83	3,25	4,64	0,71	1,19	1,64	13,59	19,59
II	2,61	2,79	14,07	3,26	4,64	0,71	1,20	1,65	13,72	19,71
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2012</u> <u>I 2012</u>	100,4	99,6	101,7	100,3	100,0	100,0	100,8	100,6	101,0	100,6
<u>II 2012</u> <u>II 2011</u>	104,8	103,7	104,8	103,5	107,7	102,9	111,1	103,8	103,5	108,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2010 I-XII	108,2	152,2	26,9	259,0	126,5	44,3	44,9	14,3	67,0	30,8
2011 I-XII	107,4	151,0	33,7	255,3	120,5	54,5	50,8	14,4	79,6	36,8
2010 XII	8,7	12,0	1,4	21,6	8,7	3,8	4,0	1,4	5,3	2,1
2011 I	8,6	10,8	2,6	16,0	11,7	4,4	4,5	1,3	5,7	3,8
II	8,9	11,4	5,6	15,5	11,3	4,6	4,6	1,9	5,7	4,4
III	8,4	12,5	3,4	18,7	10,9	5,7	5,0	1,6	6,9	3,4
IV	6,2	12,4	2,5	15,7	11,3	4,4	3,6	1,0	7,1	3,3
V	6,0	12,6	3,6	19,6	9,5	7,4	4,2	0,9	8,7	3,8
VI	9,1	12,4	3,3	23,4	9,7	5,8	4,3	1,1	7,7	3,2
VII	9,1	12,4	2,4	23,9	9,7	4,9	4,5	0,9	6,9	3,2
VIII	10,1	13,6	2,4	21,9	9,6	4,6	4,4	1,2	5,8	3,1
IX	13,1	13,9	2,3	28,4	10,2	3,8	4,5	1,0	5,7	2,8
X	13,3	13,9	2,2	29,7	10,0	2,4	3,9	1,6	6,3	2,5
XI	7,3	12,9	1,6	23,3	9,0	2,7	3,8	1,0	6,6	1,9
XII	7,4	12,2	1,6	19,1	7,8	3,7	3,3	1,0	6,5	1,4
2012 I	6,1	12,0	2,2	16,2	9,7	4,5	4,4	1,1	8,3	1,3
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2012</u> XII 2011	82,4	98,4	137,5	84,8	124,4	121,6	133,3	110,0	127,7	92,9
<u>I 2012</u> I 2011	70,9	111,1	84,6	101,3	82,9	102,3	97,8	84,6	145,6	34,2

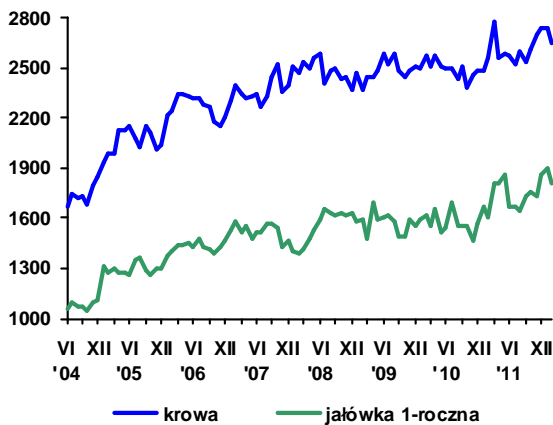
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

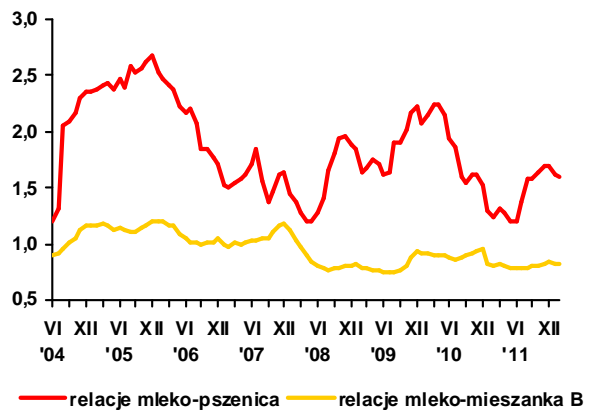
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2010 I-XII	2 041	2 895	3 188	623	989	1 785	3 138	3 591	653	1 040
2011 I-XII	2 325	3 205	3 963	744	1 015	1 785	3 340	4 300	763	1 148
2010 XII	2 060	3 138	3 637	669	1 021	1 956	3 326	3 951	972	1 068
2011 I	2 302	2 986	3 580	586	998	1 741	3 039	4 024	989	984
II	2 445	3 141	3 881	848	1 041	2 027	3 311	3 875	950	1 089
III	2 448	3 263	3 912	879	1 046	1 889	3 303	4 171	598	1 183
IV	2 422	3 186	4 056	739	990	1 567	3 237	4 327	699	1 135
V	2 109	3 234	3 800	796	1 008	1 189	3 302	4 397	670	1 094
VI	2 274	3 296	3 987	795	1 055	1 295	3 463	4 320	606	1 153
VII	2 264	3 243	4 179	769	1 017	1 636	3 323	4 306	916	1 078
VIII	2 345	3 284	4 161	796	1 047	2 184	3 448	4 739	857	1 184
IX	2 382	3 236	4 271	692	1 030	2 470	3 508	4 631	871	1 246
X	2 273	3 108	4 028	621	977	2 308	3 365	4 490	785	1 214
XI	2 205	3 203	4 269	735	986	2 479	3 360	4 528	709	1 367
XII	2 375	3 248	3 727	739	982	1 738	3 453	4 151	646	1 344
2012 I	2 388	3 202	3 472	649	1 024	1 680	3 199	3 940	692	1 331
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2012</u> XII 2011	100,5	98,6	93,2	87,8	104,3	96,7	92,6	94,9	107,1	99,0
<u>I 2012</u> I 2011	103,7	107,2	97,0	110,8	102,6	96,5	105,3	97,9	70,0	135,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

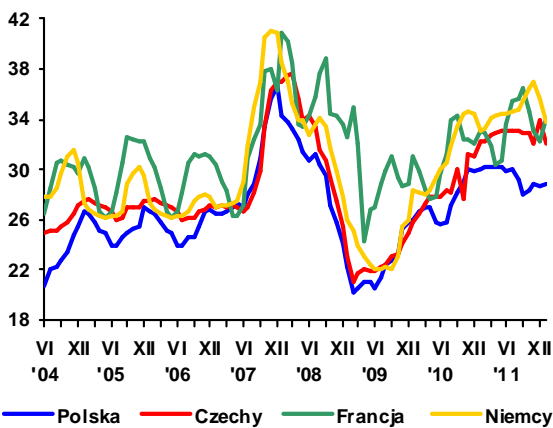
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

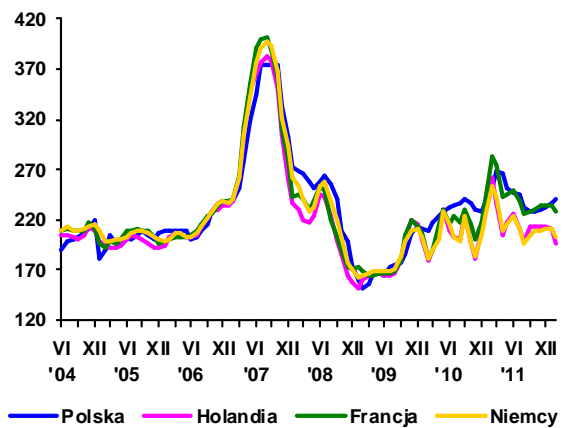
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

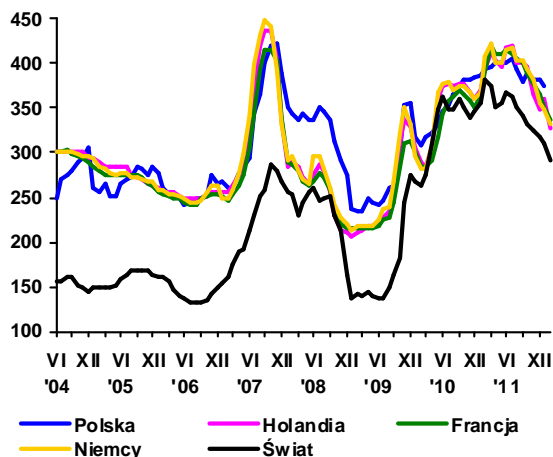
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

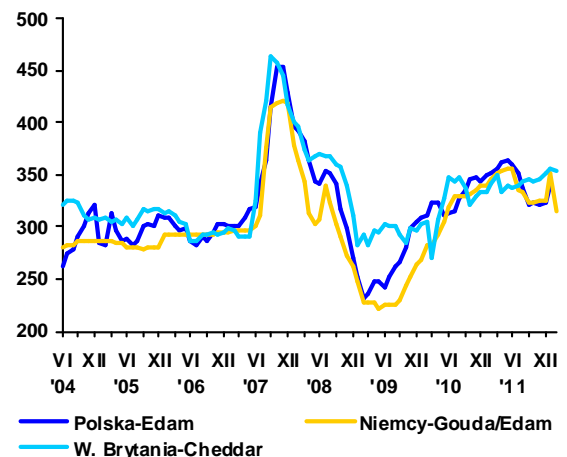
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products, Preserved Milk i Dairy Markets.

**Danuta
Rycombel**

W lutym 2012 r. cena skupu bydła wynosiła 6,58 zł/kg wagi żywej i była zbliżona do poziomu z poprzedniego miesiąca. W lutym br., utrzymujący się przez wiele miesięcy trend wzrostowy zaczął wygasać, a marcu br. ceny skupu bydła malały. Cena zakupu byków przez zakłady mięsne obniżyła się w ciągu miesiąca o ok. 7% (do 7,05 zł/kg), jałówek o ok. 3% (do 6,21 zł/kg), a krów o ponad 1% (do 5,20 zł/kg). Również na targowiskach, od połowy lutego br. do końca marca br., ceny sprzedaży młodego bydła spadły prawie o 1% (do 6,74 zł/kg), natomiast

ceny cieląt wzrosły prawie o 5% (do 12,15 zł/kg). Tak jak w miesiącach poprzednich najwyższe ceny zakupu bydła utrzymywały się w południowym regionie kraju, a najniższe w regionie północnym.

W styczniu i w lutym br. ceny zbytu rostbefu rosły o ok. 3% miesięcznie, natomiast wzrost cen sprzedaży ćwierci wołowych z byków został zahamowany (Tab. 2 i Tab. 3). W końcu marca br. ceny sprzedaży ćwierci wołowych przez zakłady mięsne były o 2% niższe niż przed miesiącem i wynosiły: 13690 zł/tonę ćwierci z buhajów do 2 lat i 11302 zł/tonę ćwierci z krów.

Zahamowanie tendencji wzrostowych cen skupu bydła i spadek cen sprzedaży ćwierci wołowych w pierwszych miesiącach br. nastąpił w warunkach malejącej krajowej podaży wołowiny. W styczniu i w lutym 2012 r. uboje bydła wyniosły 162 tys. sztuk i były o ok. 22% mniejsze niż w analogicznym okresie 2011 r., w tym uboje byków zmalały o 25,5% (do 84,1 tys. sztuk), a krów o 15,2% (do 55,9 tys. sztuk).

Niskie krajowe spożycie wołowiny i wysoki udział eksportu w produkcji tego gatunku mięsa powodują, że jego ceny zależą przede wszystkim od sytuacji na rynku wołowiny w UE i w handlu zagranicznym. W br. preferencje celne przyznane UE przez Turcję przestają obowiązywać, co skutkować będzie spadkiem cen w UE. Spadek cen wołowiny na rynkach UE może być czynnikiem pobudzającym wzrost jej spożycia w państwach człon-

kowskich. Niższe ceny wołowiny zwiększą też jej konkurencyjność na rynkach światowych, zwłaszcza że refundacje do jej eksportu do państw trzecich pozostają na poziomie z września 2010 r. W eksporcie do Turcji, Rosji, Kazachstanu, na Ukrainę i Białoruś wynoszą one w zależności od asortymentu od 11,30 do 24,40 EUR/100kg, a do Bośni, Hercegowiny i Macedonii wahają się od 3,8 do 14,4 EUR/100kg.

W końcu marca 2012 r. średnia cena rynkowa wołowiny w UE-27 wynosiła 383,8 EUR/100kg tuszy od młodych byków i była zbliżona do poziomu sprzed miesiąca, ale w porównaniu do marca 2011 r. była wyższa o ok. 36 EUR/100 kg. W Polsce cena ta zmalała w ciągu miesiąca o ok. 5% (do 325,75 EUR/100kg) i była o 21 EUR/100kg wyższa niż przed rokiem. W ciągu 12 miesięcy silny wzrost cen nastąpił w: Estonii (z 259,4 do 332,5 EUR/100kg), na Litwie (z 254,7 do 271,6 EUR/100kg), w Słowacji (z 345 do 362 EUR/100kg) i w Holandii (z 324,9 do 339,3 EUR/kg). W wymienionych krajach ceny rynkowe wołowiny były nadal niższe od średniej w UE-27. W Danii, Niemczech, Francji, Włoszech, Wlk. Brytanii nastąpił niewielki spadek cen wołowiny, a ich poziom był wyższy lub zbliżony do średniej ceny rynkowej w UE-27.

W styczniu 2011 r. polski eksport mięsa wołowego chłodzonego i mrożonego wyniósł 16,6 tys. ton i był o 4,3 tys. ton mniejszy niż przed rokiem, a ceny transakcyjne wzrosły: mięsa chłodzonego z 3,04 do 3,22 EUR/kg, a mięsa mrożonego z 2,97 do 3,27 EUR/kg. Wyższe ceny nie równoważyły ilościowego spadku eksportu, a wpływy ze sprzedaży zmniejszyły się o ok. 16% (z 60,1 mln EUR w styczniu 2011 r. do 50,3 mln EUR w styczniu 2012 r.) O ponad 9% (do ok. 6,4 mln EUR) zmalała wartość eksportu żywca wołowego. Wydatki na jego import wyniosły 1,6 mln i były o ok. 7% mniejsze niż w styczniu 2011 r. W wyniku wyższych cen mięsa wołowego mrożonego wydatki na jego import wzrosły o ponad 3% (do 3,2 mln EUR). Import mięsa wołowego wyniósł ponad 1 tys. ton i był zbliżony do poziomu z poprzedniego roku.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	X	15,5	29,4	2,2	27,2	1,5
	XI	16,3	35,1	1,8	30,5	1,9
	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	I	12,1	24,2	1,6	21,5	1,5
	II	12,2	29,1	1,8	26,9	2,0
	III	15,0	27,9	2,2	27,1	1,8
	IV	12,3	27,4	2,1	23,7	1,9
	V	13,9	25,1	1,9	23,1	2,0
	VI	12,3	23,1	1,6	21,3	1,9
	VII	13,2	25,0	2,1	21,8	1,2
	VIII	13,4	24,7	2,0	20,6	1,3
	IX	13,8	27,0	2,4	22,2	2,1
	X	13,1	27,4	1,9	22,8	2,8
	XI	13,0	23,8	1,7	19,7	2,5
	XII	11,5	23,0	1,2	19,7	1,5
2012	I	10,7	19,0	1,4	16,6	1,5
	II	9,7				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	X	4,54	8,13	18,85	20,46	4,15	4,51
	XI	4,92	7,89	18,93	20,45	3,84	4,15
	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	I	5,23	7,83	20,10	21,09	3,89	4,03
	II	5,33	7,42	20,34	21,29	3,81	3,99
	III	5,71	8,05	20,62	21,39	3,61	3,74
	IV	5,75	8,36	20,95	21,68	3,64	3,77
	V	5,80	8,23	21,36	21,93	3,68	3,78
	VI	5,65	8,32	21,29	22,04	3,76	2,64
	VII	5,52	8,42	21,38	22,06	3,87	3,99
	VIII	5,87	8,73	21,75	22,16	3,70	3,77
	IX	5,96	9,70	22,24	22,54	3,73	3,78
	X	6,00	9,62	22,70	23,15	3,78	3,86
	XI	6,11	9,97	22,91	23,51	3,75	3,85
	XII	6,35	9,95	23,51	23,96	3,70	3,77
2012	I	6,59	10,56	24,28	24,24	3,68	3,68
	II	6,58	-	24,96	24,75	3,79	3,76
w % ceny	sprzed roku	123,45	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	99,85	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych GUS.

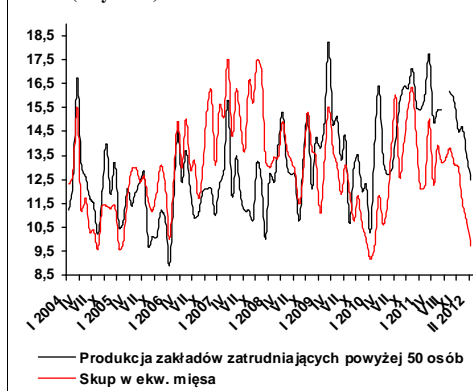
Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	VIII 2011	IX 2011	X 2011	XI 2011	XII 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	5,34	5,51	5,80	6,00	6,01	6,14	6,31	6,63	6,24
Byki	6,17	6,29	6,86	7,10	7,17	7,27	7,38	7,58	7,05
Krowy	4,37	4,48	4,62	4,76	4,76	4,87	5,00	5,27	5,20
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	10,85	10,67	10,92	10,55	10,62	10,97	12,12	11,58	12,15
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	11 825	11 930	12 926	13 354	13 410	13 790	14 005	13 948	13 690
Ćwierci z krów rzeźnych	9 490	9 797	10 459	10 555	10 517	10 935	10 746	11 488	11 302
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	332,90	334,1	346,8	353,1	368,01	374,8	377,96	383,3	383,81
Polska	297,48	306,5	313,08	310,6	319,50	312,2	309,7	343,4	325,75

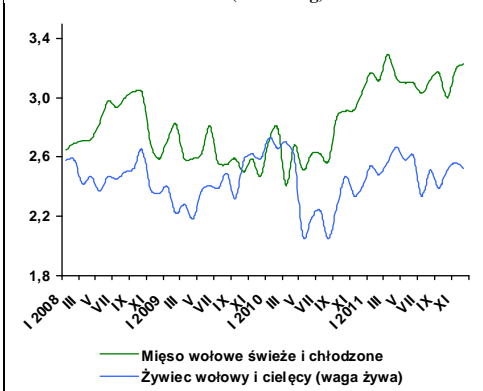
^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

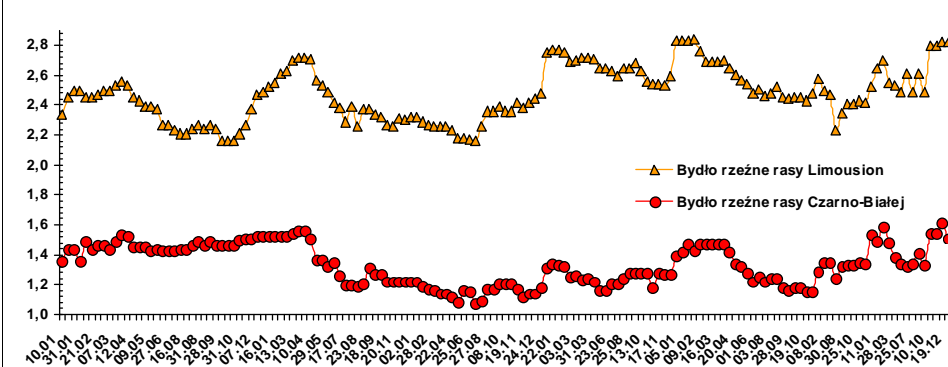
Rys. 1. Produkcja przemysłowa i skup żywca wołowego i cielęcego w m-cach I 2004 – II 2012 r. (w tys. ton)

Rys. 2. Ceny uzyskiwane w eksporcie mięsa wołowego chłodzonego i żywca wołowego i cielęcego w m-cach I 2008 – XII 2011 r. (w EUR/kg)

Rys. 3. Ceny płacone za młode bydło rzeźne rasy Limousion i Czarno-Białej w EUR/kg wagi żywej. Notowania cen z rynku włoskiego.

Źródło: Na podstawie danych FAMMU.

Rok gospodarczy 2011/12 jest drugim z rzędu niekorzystnym okresem dla wszystkich uczestników rynku wieprzowiny, a rok 2012/13 będzie prawdopodobnie trzecim. W roku gospodarczym 2010/1011 niskie ceny żywca wieprzowego i rekordowy wzrost cen zbóż i pasz doprowadziły do spadku opłacalności chowu i jego zamknięcia. W marcu 2011 r. pogłowie trzody chlewnej było mniejsze o 6,3%, w lipcu o 9,1%, a w listopadzie o 11,7% w stosunku do analogicznych okresów poprzedniego roku. Od jesieni 2010 r. i w ciągu całego 2011 r. relacje cen trzoda:żyto i trzoda:jęczmień oraz trzoda:pasze przemysłowe kształtowały się poniżej relacji progowych, mimo wzrostu ceny skupu trzody w 2011 r. o 16% w stosunku do 2010 r., w tym w IV kwartale aż o 37%, w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Istotną poprawę opłacalności chowu nawet w IV kwartale, w którym ceny trzody były rekordowo wysokie uniemożliwiły wysokie ceny zbóż.

Pod względem opłacalności chowu trzody, sytuacja w I kwartale 2012 r. była podobna do sytuacji w 2010 i 2011 roku. W I kwartale 2012 r. średnia cena skupu była wyższa aniżeli w I kwartale 2011 r. o około 40%, a targowiskowych cen żyta i jęczmienia tylko o kilka procent. Relacje cen trzody do pasz poprawiły się, ale nadal były prawie o połowę niższe od progowych, a zwłaszcza pożądanych (tabela 2). W związku z tym ocenia się, że w lipcu 2012 r. pogłowie trzody będzie jeszcze o kilka procent niższe niż w lipcu 2011 r. i może wynieść około 13 mln sztuk.

W świetle przewidywanych tegorocznych zbiorów zbóż, które mogą być mniejsze w granicach 5-10% od ubiegłorocznych, w roku gospodarczym 2012/13 należy liczyć się też ze wzrostem i tak wysokich cen zbóż i pasz, czego nie można się raczej spodziewać jeśli chodzi o ceny trzody. W II i w III kwartale absolutny poziom cen żywca wieprzowego będzie jeszcze wyższy aniżeli w analogicznych kwartałach 2011 r., ale stopa wzrostu będzie malała, bo w ubiegłym roku ceny te sukcesywnie rosły. W końcu roku ceny trzody osiągnęły rekordowy poziom 5,57 zł/kg w.ż., co było wyjątkowym zjawiskiem. W tym roku mogą one być najwyższej podobne do cen z grudnia 2011 r. W przypadku dużo

Jan Małkowski

Danuta Zawadzka

wyższych cen zbóż po tegorocznych zniwach nastąpi więc dalszy spadek opłacalności chowu trzody chlewnej oraz produkcji wieprzowiny.

Mimo niskiej podaży trzody, poziom jej cen będzie zależał również od rozwoju cen w Unii Europejskiej i kursu złotego względem euro. Warto podkreślić, że w ostatnich latach polskie ceny trzody wyrażone w euro oscylowały wokół przeciętnej ceny w UE-27. Jednakże w I kwartale 2012 r. polskie ceny wyrażone w euro były o kilka procent wyższe od średniej ceny w Unii Europejskiej. Sukcesywny spadek produkcji w ciągu dwóch lat będzie utrwał tę sytuację, mimo przewidywanej kontynuacji wzrostu cen wieprzowiny także w Unii Europejskiej. Związany on jest ze spadkiem pogłowia i produkcji, głównie w krajach UE-12, w których redukcja jest znacząca. W I kwartale 2012 r. średnia cena trzody klasy E w UE-27 wynosiła 157 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w Polsce 162 EUR/100 kg i była wyższa o 3%.

W Polsce, w latach 2012-2013 spodziewać się należy więc dalszego spadku eksportu wieprzowiny oraz wzrostu importu i cen detalicznych. Te ostatnie już w 2011 r. były wyższe aniżeli w poprzednim roku o 13,6% (grudzień do grudnia). W I kwartale br. tendencja wzrostowa tych cen też jest wyraźna.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2010 I-VI	984,0	113,2	196,7	115,0	284,7	97,7	-88,0
2011 I	119,2	123,8	39,4	194,1	42,8	107,5	-3,4
II	117,7	128,5	46,8	159,2	42,9	111,1	3,9
III	132,2	108,3	49,7	135,4	47,1	80,2	2,6
IV	123,2	127,6	43,8	129,2	46,8	130,4	-3,0
V	114,2	106,8	45,8	112,0	46,9	112,5	-1,1
VI	108,8	101,3	45,2	103,2	48,4	112,0	-3,2
I-VI	1074,9	109,2	234,7	119,3	291,5	102,4	-56,8
VII	109,9	106,1	47,9	108,1	52,8	121,7	-4,9
VIII	115,6	109,6	51,4	117,6	59,0	120,7	-7,6
IX	111,2	95,8	51,8	107,7	55,2	107,6	-3,4
X	118,1	96,9	54,8	105,6	53,1	111,1	1,7
XI	117,2	93,9	50,5	103,5	52,3	116,0	-1,8
XII	113,9	88,9	45,8	104,6	53,0	124,1	-7,2
2012 I	90,2	75,7	43,2	109,6	43,5	101,6	-0,3
II	87,3	74,1	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa. Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2010 I	3,72	8,9	7,5	94,53	3,9	197,15	1,9	157
II	3,62	8,8	7,2	94,22	3,8	197,80	1,8	142
III	3,72	9,1	7,4	93,90	3,9	197,96	1,9	152
IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
V	3,77	9,5	7,7	93,41	4,0	197,79	1,9	143
VI	4,38	10,3	8,3	93,82	4,7	198,38	2,2	133
VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123
IX	4,24	7,3	6,4	98,73	4,3	202,81	2,1	115
X	3,86	6,3	5,5	99,95	3,9	204,25	1,9	107
XI	3,81	6,2	5,3	101,44	3,8	205,07	1,9	102
XII	3,89	6,1	5,3	104,57	3,7	206,99	1,9	107
2011 I	3,71	5,2	4,5	119,96	3,1	221,25	1,7	101
II	3,95	5,1	4,4	124,77	3,2	224,68	1,8	100
III	4,23	5,3	4,6	126,79	3,3	226,05	1,9	104
IV	4,47	5,6	4,8	128,55	3,5	226,72	2,0	114
V	4,41	5,4	4,6	130,48	3,4	227,27	1,9	119
VI	4,57	5,6	4,9	132,81	3,4	227,26	2,0	113
VII	4,77	5,9	5,1	134,42	3,6	227,02	2,1	123
VIII	4,76	6,1	5,4	134,64	3,5	226,95	2,1	126
IX	5,01	6,4	6,1	133,32	3,8	226,50	2,2	130
X	5,08	6,4	6,2	133,52	3,8	227,47	2,2	133
XI	5,20	6,6	6,4	133,18	3,9	228,62	2,3	138
XII	5,57	7,1	6,8	132,90	4,2	228,79	2,4	152
2012 I	5,19	6,6	6,2	133,01	3,9	229,74	2,3	158
II	5,34	6,6	6,3	133,70	4,0	231,61	2,3	160

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2010 I	4,88	12,37	17,76	11,38	14,25	22,05	14,15	115,2	124,2	124,3
II	4,75	11,93	17,72	11,30	13,70	21,97	14,10	114,8	124,0	124,8
III	4,88	11,94	17,68	11,28	13,51	21,85	14,09	113,1	123,6	124,9
IV	4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,97	113,5	122,9	125,0
V	4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,93	112,1	122,5	125,6
VI	5,74	12,43	17,96	11,29	13,85	21,85	13,84	111,4	121,7	122,6
VII	5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4
VIII	5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8
IX	5,56	12,38	17,95	11,18	14,08	22,03	13,87	113,7	122,7	124,1
X	5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8
XI	4,99	11,83	17,72	11,06	13,66	21,84	13,78	115,5	123,3	124,6
XII	5,10	12,04	17,84	10,98	13,68	21,65	13,93	113,6	121,4	126,9
2011 I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
III	5,55	12,09	17,85	10,67	13,73	21,79	14,07	113,6	122,1	131,9
IV	5,86	12,60	18,00	10,79	14,04	21,92	14,06	111,4	121,8	130,3
V	5,78	12,64	18,17	10,90	14,46	21,96	14,27	114,4	120,9	130,9
VI	5,99	12,71	18,25	10,95	14,35	22,07	14,33	112,9	120,9	130,9
VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9
IX	6,57	13,06	18,65	11,30	14,73	22,39	14,49	112,8	120,1	128,2
X	6,66	13,18	18,84	11,43	14,91	22,59	14,61	113,1	119,9	127,8
XI	6,82	13,49	19,07	11,53	15,01	22,76	14,81	111,3	119,3	128,4
XII	7,31	14,01	19,42	11,79	15,34	22,95	15,16	109,5	118,2	128,6
2012 I	6,82	13,93	19,37	11,81	15,51	22,94	15,35	111,3	118,4	130,0
II	7,02	13,85	19,52	12,10	15,39	23,01	15,42	111,1	117,9	127,4

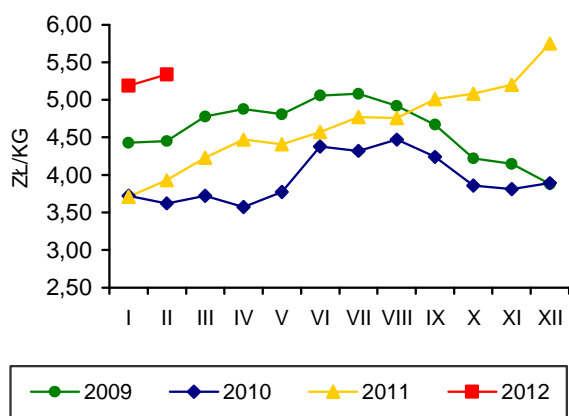
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

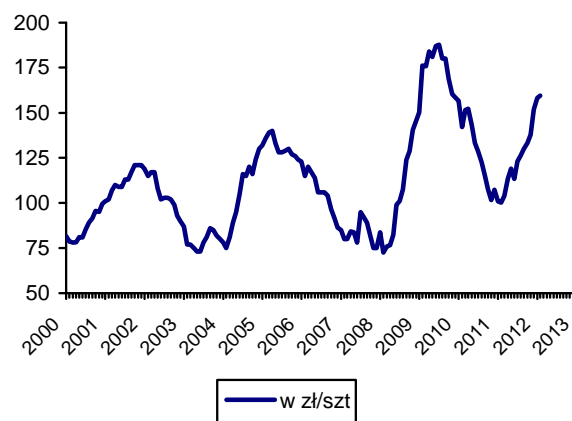
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2010 IV	132,70	127,37	137,03	120,27	96,0	93,0	105,9
V	139,51	128,06	145,25	130,87	91,8	88,2	97,9
VI	150,75	145,54	156,29	141,48	96,5	93,1	102,9
VII	149,09	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0
VIII	150,71	151,91	153,21	135,57	100,8	98,7	112,1
IX	144,75	145,17	144,79	130,96	100,3	100,3	110,9
X	137,91	132,70	141,02	126,20	96,2	94,1	105,2
XI	137,39	131,23	144,62	126,23	95,5	90,7	104,0
XII	139,44	133,66	149,40	126,26	95,9	89,5	105,9
2011 I	135,31	131,82	130,49	123,70	97,4	101,0	106,6
II	144,04	137,73	144,77	128,28	95,6	95,1	107,4
III	149,09	142,80	151,19	134,02	95,8	94,5	106,6
IV	154,51	152,43	159,49	138,05	98,7	95,6	110,4
V	157,03	152,92	160,30	141,56	97,4	95,4	108,0
VI	155,57	156,08	159,63	140,44	100,3	97,8	111,1
VII	157,03	158,44	160,83	141,49	100,9	98,5	112,0
VIII	155,71	154,28	158,10	139,64	99,1	97,6	110,5
IX	154,84	153,55	158,10	139,12	99,2	97,1	110,4
X	155,93	155,69	158,03	142,90	99,8	98,5	109,0
XI	159,80	156,67	164,83	148,55	98,0	95,0	105,5
XII	159,34	165,10	162,94	149,21	103,6	101,3	110,6
2012 I	151,37	155,14	154,45	139,84	102,5	100,4	110,9
II	157,70	166,20	162,20	141,00	105,4	102,5	117,9
III	162,00	164,00	164,00	143,00	101,2	100,0	114,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

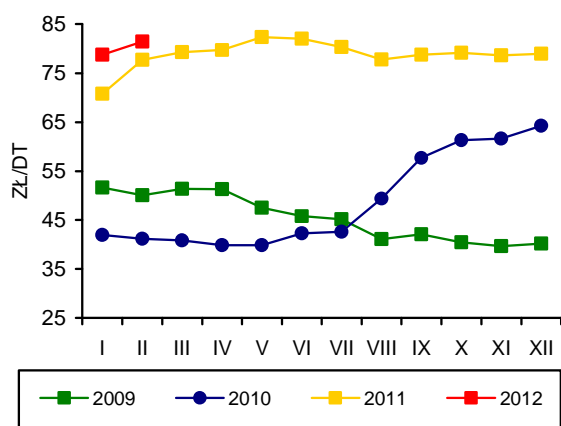
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

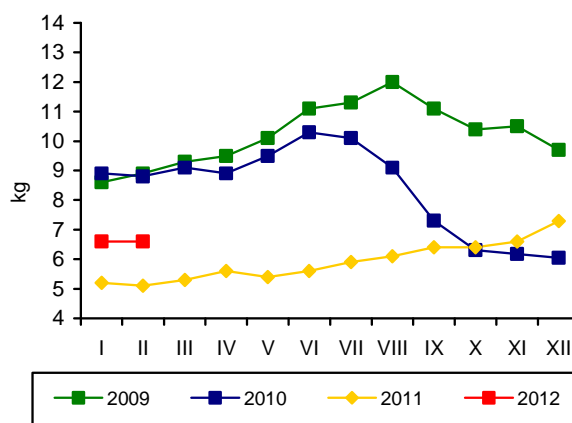
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

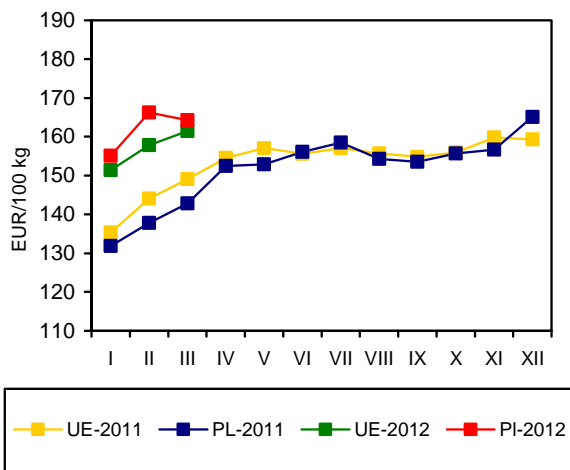
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

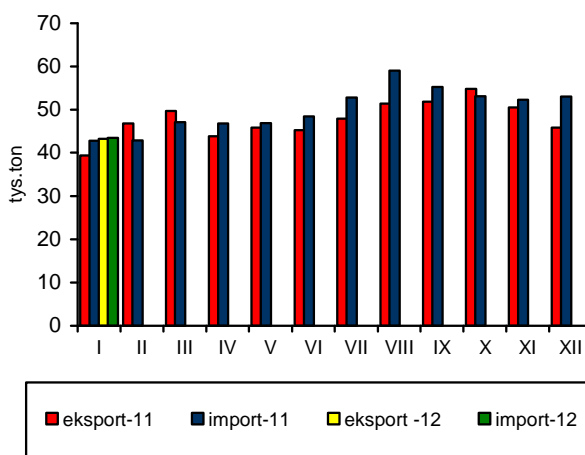
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

W lutym 2012 r., w zakładach przemysłu drobiarskiego zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 122 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 8,3% mniej niż w poprzednim miesiącu, ale o 20,8% więcej niż przed rokiem. Mniejsza dynamika rozwojowa produkcji przemysłowej w lutym po części jest wynikiem mniejszej ilości dni roboczych w miesiącu.

Rosną obroty handlu zagranicznego mięsem drobiowym. W styczniu 2012 r. wolumen eksportu był o 0,3% większy niż w poprzednim miesiącu i o 6,6% większy niż przed rokiem. Jeszcze silniejszy wzrost wykazywał import. W styczniu 2012 r. przywóz mięsa drobiowego zwiększył się o 20,6% w relacji do poprzedniego miesiąca i o 29,5% w relacji rok do roku. Nastąpiło więc nieznaczne pogorszenie salda obrotów handlu zagranicznego tym mięsem. Eksport stanowił w styczniu 2012 r. 29% wolumenu przemysłowej produkcji mięsa drobiowego tj. o ok. 2 pkt. proc. mniej niż w poprzednim miesiącu. Jest to jednak nadal istotny czynnik dynamizujący sektor drobiarski.

W drugiej połowie 2011 r. przemysłowe mieszanki pasz pełnoporcjowych dla drobiu taniały i w grudniu w relacji do czerwca ich ceny były o 8,5% niższe. W styczniu 2012 r. ceny pasz przemysłowych ponownie lekko wzrosły. Podobnie było w lutym. Mieszanki pełnoporcjowe typu grower dla kurcząt brojlerów były droższe o 2,1% w relacji do stycznia, ale o 1,3% tańsze niż przed rokiem. Ceny pasz przemysłowych dla indyków wzrosły w lutym 2012 r. o 0,9% w porównaniu do poprzedniego miesiąca i były zbliżone do poziomu sprzed roku.

Drożącym paszom towarzyszył nieznaczny spadek cen skupu żywca drobiowego. W marcu 2012 r. kurczęta skupowane były po cenie o 0,3% niższej niż w lutym i o 2,3% niższej niż przed rokiem. Ceny skupu żywca indyczego były o 0,7% niższe niż przed miesiącem, ale o 7,4% wyższe od ubiegłorocznych.

W marcu 2012 r. ceny tuszek kurcząt sprzedawanych przez zakłady drobiarskie wzrosły o 0,2%

w relacji miesiąc do miesiąca. Nadal jednak o ponad 9% przewyższyły poziom z roku poprzedniego. Natomiast ceny zbytu mięsa indyczego spadły o 4% w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale były o 9,8% wyższe niż w marcu 2011 roku. Przemysł drobiarski odrabia więc starty poniesione w roku poprzednim w związku z wysokimi cenami skupu.

W pierwszym kwartale 2012 r. ceny skupu kurcząt wzrosły w porównaniu do analogicznego okresu przed rokiem o 4,9%, ceny zbytu o 21%, a ceny detaliczne o 9,7% (średnia z dwóch pierwszych miesięcy). Ceny skupu indyków były wyższe o 12%, a ich ceny zbytu aż o 19,6%. W tym samym okresie ceny pasz wzrosły o niespełna 1%. Optymalność produkcji żywca drobiowego nieznacznie się więc poprawiła.

W lutym 2012 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 32% przewyższyły polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska należała nadal do najtańszych. Różnica między cenami polskimi i unijnymi była korzystniejsza, w porównaniu do lutego 2011 r., relacja cen poprawiła się o 7,5 punktu procentowego. Średnia cena unijna wzrosła w stosunku do lutego 2011 r. o 3,4%, podczas gdy cena polska o 2,4%. W tym samym czasie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Niemczech wzrosły o 0,9%, we Francji o 2,3%, a w Hiszpanii o 7,5%. Spadki cen tego mięsa notowane były w Czechach i na Węgrzech. Przewaga cenowa polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim utrzymała się, a nawet powiększyła i nadal stanowi główny czynnik konkurencyjności w handlu mięsem drobiowym.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
I	108	95,2	96,4	111,0	133,0
II	92,9	85,8	96,5	101,0	122,0
III	95,1	98,1	118,0	110,0	
IV	105,0	99,0	101,0	116,0	
V	99,1	97,0	139,0	116,0	
VI	94,2	101,5	112,0	118,0	
VII	105	107,0	116,0	112,0	
VIII	96	101,0	112,0	114,0	
IX	101	105,0	119,0	116,0	
X	108	113,0	125,0	128,0	
XI	93	105,0	123,0	127,0	
XII	97,7	107,0	122,0	127,0	
RAZEM	1195	1217,0	1368,0	1396,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2011	2012	2011	2012
I	2221	2876	33708	35918
II	2310		33677	
III	3741		34491	
IV	2443		31698	
V	2514		35373	
VI	1364		37292	
VII	1875		35162	
VIII	3242		33732	
IX	2764		38927	
X	2927		42285	
XI	3345		40861	
XII	2385		35822	
RAZEM	31131		433028	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
	I	1276	1312	3,22	3,48	4,73	6,40	6,61
II	1356	1339	3,43	3,78	5,38	6,56	6,61	7,42
III	1373		3,86	3,77	6,02	6,57	7,59	
IV	1385		3,92		6,16		7,62	
V	1409		3,54		4,90		7,39	
VI	1422		3,55		5,39		6,92	
VII	1391		3,71		5,91		6,88	
VIII	1369		3,90		6,16		7,52	
IX	1337		4,00		6,20		7,61	
X	1327		3,84		6,76		7,63	
XI	1310		3,74		6,64		7,52	
XII	1302		3,62		6,52		7,12	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indy (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	1363	1387	4,93	5,86	7,17	9,01
II	1402	1400	5,18	5,71	7,16	8,90
III	1438		5,28	5,67	7,78	8,54
IV	1454		5,71		9,15	
V	1466		5,87		8,39	
VI	1505		6,20		8,49	
VII	1516		6,09		8,68	
VIII	1478		6,07		8,82	
IX	1438		5,82		9,09	
X	1411		5,94		8,96	
XI	1400		6,01		9,15	
XII	1383		6,03		9,29	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2010 I	112,42	241,55	168,53	174,43	191,61	138,55	133,51	159,24
II	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
III	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
IV	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
V	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
VI	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VII	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VIII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
IX	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
X	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
XI	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60
XII	112,70	249,80	175,40	167,30	210,00	181,00	168,30	175,70
2011 I	126,20	250,00	182,00	167,30	216,60	178,90	160,50	176,40
II	137,20	249,00	182,50	168,70	220,00	182,00	165,00	179,30
III	149,10	250,40	180,40	170,30	220,00	187,10	166,10	181,60
IV	154,10	252,60	183,70	175,50	220,00	195,10	171,50	185,57
V	135,60	254,50	179,40	173,50	223,70	196,80	184,00	188,14
VI	134,10	256,60	182,10	178,40	225,00	190,20	191,50	188,29
VII	138,80	256,30	180,10	175,50	225,00	183,60	197,40	189,07
VIII	148,00	256,00	179,40	170,70	225,00	189,30	199,60	193,50
IX	141,90	256,00	180,80	162,00	225,00	193,00	201,50	192,00
X	135,10	256,00	177,50	152,50	225,00	197,70	192,90	189,60
XI	126,20	255,90	170,80	142,10	225,00	198,00	186,20	187,00
XII	119,30	255,00	170,80	144,40	225,00	198,00	178,20	186,10
2012 I	121,90	253,30	168,80	144,10	225,00	182,00	181,30	184,30
II	140,50	251,30	172,20	152,70	225,00	185,40	177,30	185,40

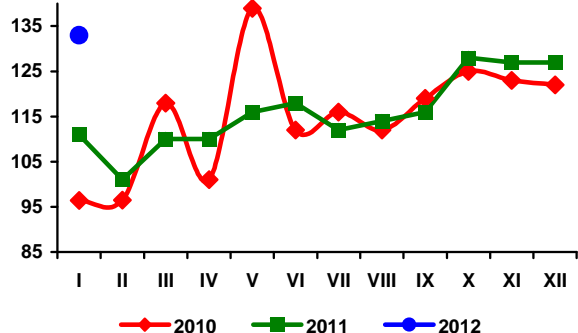
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

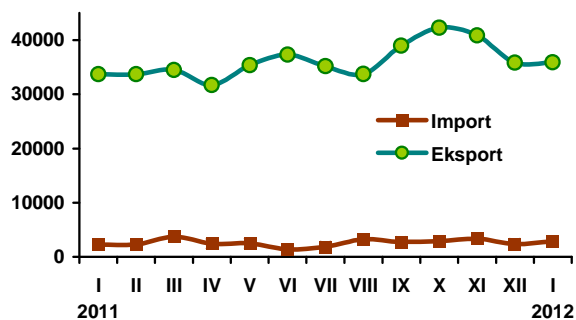
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
I	1,42	1,50	1,45	0,21	0,21	0,21
II	1,46	1,50	1,50	0,21	0,21	0,20
III	1,49	1,49	1,51	0,23	0,23	0,21
IV	1,60	1,63	-	0,21	0,22	-

Źródło: Dane GUS.

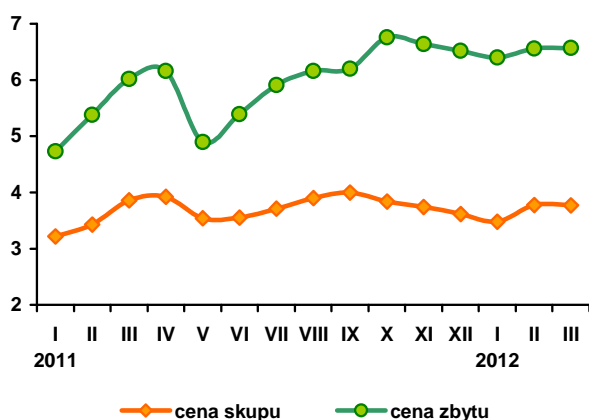
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

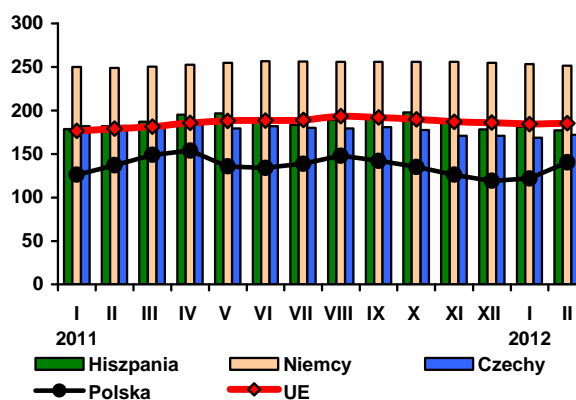
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W lutym 2012 r. średnia cena sprzedaży jaj świeżych wyniosła 38,80 zł za 100 sztuk i była o 41,3% wyższa niż notowana przed rokiem. Utrzymuje się silna wzrostowa tendencja cen jaj spożywczych, zapoczątkowana w czwartym kwartale ubiegłego roku. W lutym 2012 r. w porównaniu do stycznia, ponownie wzrosły ceny sprzedaży jaj wszystkich klas wagowych. Najsilniej wzrosły ceny jaj najmniejszych (klasy S) i średnich (klasy L). W relacji rok do roku, najbardziej podrożały jaja małe: klasy M – o ponad 50% i klasy S – o prawie 57%. Najmniej jaja duże klasy XL, o 26,8% i średnie klasy L - o 42,6%. Wzrostowa tendencja cen jaj spożywczych jest związana z unijną organizacją rynku jaj. Z końcem ubiegłego roku upłynął termin wymiany starych klatek na nowe w baterijnym chowie kur niosek. Nowe warunki określone przez KE, tj. dopuszczenie do użytkowania starych klatek jeszcze do końca lipca 2012 r. w fermach, które rozpoczęły ich wymianę, ale nie zdążyły jej ukończyć w wyznaczonym terminie, i przeznaczenie jaj pochodzących z ta-

kich klatek wyłącznie do przetwórstwa przemysłowego, przyczyniają się do niestabilności i niepewności na rynku jaj konsumpcyjnych. Sprzyja to wykorzystywaniu sytuacji przez producentów i dystrybutorów jaj dla podnoszenia cen, gdyż tak duży wzrost cen nie znajduje usprawiedliwienia w rzeczywistej sytuacji rynkowej.

W czerwcu 2011 r. przerwana została długookresowa tendencja spadkowa cen skupu jaj przeznaczonych do przerobu przemysłowego. W styczniu 2012 r., w reakcji na zapowiedź zwiększonej podaży jaj pochodzących ze starych klatek, ceny skupu przemysłowego zaczęły się obniżać. Były one o 3,4% niższe niż przed miesiącem i o 66% wyższe niż przed rokiem. W lutym nastąpił ich ponowny wzrost do wysokiego poziomu notowanego w grudniu 2011 r. o 3,8% przewyższającego ceny ze stycznia br.

Przemysłowe mieszanki pasz pełnoporcjowych dla kur niosek w drugim półroczu 2011 r. taniały. W styczniu 2012 r. pasze takie ponownie podrożały w relacji do grudnia 2011 r. o 1,4% i były już

o 1,9% wyższe niż przed rokiem. Był to efekt silnego wzrostu cen zbytu jaj. Jednak opłacalność produkcji jaj zdecydowanie poprawiła się.

W całej Unii Europejskiej od lipca 2011 r. ma miejsce wzrost cen jaj konsumpcyjnych, nasilający się w kolejnych miesiącach. W okresie od stycznia 2011 roku do stycznia 2012 roku, jaja podrożały na rynku unijnym średnio o 33,7%, podczas gdy w Polsce o 12%. W tym samym okresie ceny jaj konsumpcyjnych w Niemczech wzrosły o 44%, we Francji o 75%, a w Holandii podwoiły się. Relacje przeciętnych cen jaj w Polsce i we Wspólnocie poprawiły się. W styczniu 2011 roku polskie jaja kosztowały w przeliczeniu na euro o 12% więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej,

a w styczniu 2012 roku były o 6,3% tańsze. Przyczyniło się to do rozwoju sprzedaży zagranicznej.

Według wstępnych danych Centrum Analiz Administracji Celnej (CAAC), eksport jaj konsumpcyjnych z Polski w grudniu 2011 r. był o 52,5% większy niż przed rokiem, a import o 8% mniejszy. W skali całego 2011 r. eksport wzrósł o 13,9%, a import zmalał o 1,1%. Eksport przetworów z jaj zwiększył się w grudniu o 2,9% w relacji rok do roku, natomiast import był o 23,8% większy. Łącznie w 2011 r. wystano za granicę o 0,7% mniej przetworów z jaj w porównaniu z poprzednim rokiem, a sprowadzono o 36% więcej.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	1692	2226	12384	15106	581	444	1124	1271
II	2795	1903	10986	13301	731	851	1556	1261
III	2404	1586	13082	16468	936	1008	1721	1341
IV	1408	1586	10735	14814	504	900	1102	1053
V	1267	1317	12997	16342	637	772	1222	1063
VI	1009	1242	13977	14182	500	1025	1154	1042
VII	956	2532	10166	12765	509	970	1353	1148
VIII	1297	1171	13291	19881	607	1090	1087	1356
IX	1282	1470	14010	8623	818	735	1096	1259
X	1059	1740	17282	10861	711	822	1189	1360
XI	1841	2200	13860	16276	465	974	1227	1543
XII	2234	2055	10082	15384	526	651	1108	1140
RAZEM	19244	19028	152852	174103	7528	10242	14939	14837

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2011	2012	2011	2011	2011	2012	2011	2012
I	38,30	44,00	29,00	35,60	24,00	34,20	19,00	26,10
II	37,70	47,80	28,20	40,20	24,40	36,60	19,50	30,60
III	36,20		27,80		24,60		19,40	
IV	35,40		25,90		23,80		18,40	
V	35,40		25,90		21,80		17,40	
VI	37,10		25,90		22,40		17,90	
VII	41,40		31,00		25,20		21,60	
VIII	39,90		30,20		25,40		20,10	
IX	39,30		28,50		26,60		21,50	
X	39,40		31,80		26,30		20,50	
XI	42,10		33,60		30,30		23,90	
XII	43,50		33,90		31,40		25,90	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

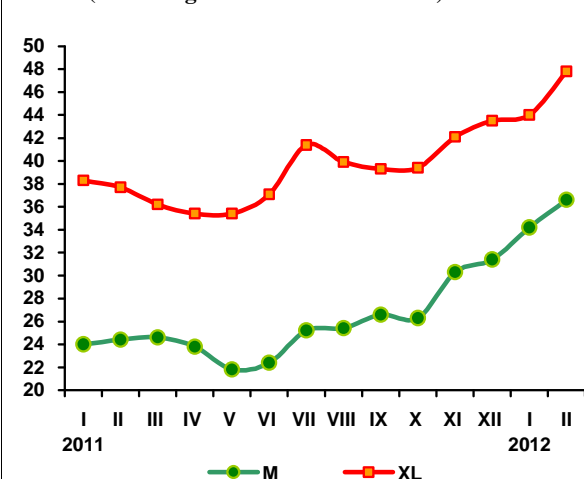
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

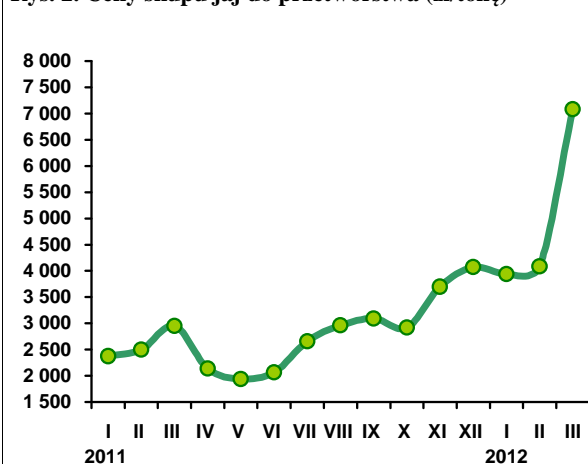
Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	97,98	106,32	96,42	66,10	107,79
X	113,14	98,25	90,86	79,92	58,42	101,88
XI	112,21	94,80	96,95	77,15	57,23	102,16
XII	110,82	90,65	113,90	87,31	59,69	105,54
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	109,06	137,61

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/100 szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tone)

Wzrostowa tendencja cen jagniąt i owiec ciężkich, z jaką mieliśmy do czynienia w Unii Europejskiej w ciągu całego ubiegłego roku, trwa nadal. W I kwartale przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła 590 EUR/100 kg wagi poubojowej, a owiec ciężkich 515 EUR. Ceny te były wyższe niż w I kwartale 2011 r. odpowiednio o 5% i 11%

Ceny jagniąt we Włoszech – największego odbiorcy polskich owiec były w I kwartale 2012 r. też znacznie wyższe niż przed rokiem. Przekiętna cena jagniąt wyniosła bowiem 604 EUR/100 kg wagi poubojowej, wobec 461 EUR/100 kg w I kwartale 2011 r.

W 2012 r., wyższe niż rok wcześniej, są też ceny owiec w Polsce. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w I kwartale 2012 r. przeciętna polska cena owiec ciężkich wyniosła 417 EUR/100 kg. wagi poubojowej i była o 6% wyższa niż w I kwartale 2011 r. Ze względu na deprecjację złotego, wzrost cen wyrażonych w złotych był jeszcze większy. Przekiętna cena owiec ciężkich wyniosła 176,50 zł/100 kg wagi poubojowej, a więc 8,30 zł/kg wagi żywej i była o 14% wyższa niż w I kwartale 2011 r., kiedy wynosiła 154,64 zł/100 kg wagi poubojowej, tj. 7,27 zł/kg wagi żywej. Na wzrost cen owiec w Polsce wskazują też dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW. Wynika z nich, że przeciętna cena zakupu owiec w okresie I-II 2012 r. osiągnęła 8,96 zł/kg i była o 26% wyższa niż rok wcześniej.

Sprzymierzeńcem wzrostu cen owiec w Polsce jest, obok wzrostu cen unijnych, także deprecjacja złotego względem euro. Postępująca aprecjacja złotego może sprawić, że kurs walutowy nie będzie czynnikiem sprzyjającym wysokim cenom owiec w Polsce, a o ich wzroście decydować będzie jedynie dalszy wzrost cen w Unii Europejskiej. Powstaje więc pytanie czy jest on możliwy?

W listopadzie 2011 r. Komisja Europejska przewidywała, że 2012 r. podaż baraniny wzrośnie o około 7 tys. ton w wyniku spadku produkcji o około 23 tys. ton i wzrostu importu o 30 tys. ton. Wzrostowi podaży ma jednak towarzyszyć wzrost popytu. Komisja zakłada bowiem, że w 2012 r. globalna konsumpcja mięsa owczego wzrośnie w stosunku do 2011 r. o około 10 tys. ton, a więc w większym stopniu niż podaż. Gdyby tak było ceny jagniąt i owiec w Unii Europejskiej mogłyby nadal rosnać, choć przypuszczać można, że przeciętna stopa ich wzrostu będzie mniejsza niż w ubiegłym roku.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	Zmiana w % 2011/2010
I półrocze	1205	899	839	93
II półrocze	1075	875	831 ^{a)}	95
Rok	2280	1774	1670 ^{a)}	94

a) prognoza IERiGŻ-PIB, Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2011	21,4	78,2	62,3	255,2	69,7	82,3	59,1	97,7	71,5	72,8	61,4	105,8	1037,4
2012	0,2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1000,0 ^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	0,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2011	25,5	29,6	31,9	49,2	172,8	92,8	110,6	125,7	53,8	77,6	27,0	22,2	818,7
2012	52,5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	800,0 ^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	205,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

b) prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
2010/2011	6,67	7,08	6,66	6,32	6,10	5,60	6,39	6,22	6,06	5,64	8,02	5,65
201/2012	6,60	7,79	8,28	7,24	7,45	7,05	7,16	6,92	6,80	6,02	9,61	7,42
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,0	110,0	124,3	114,6	122,1	125,9	112,1	111,3	112,2	106,7	119,8	131,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
II.....2011	7,1	15,1	1,81	3,85
III	7,9	16,8	1,97	4,19
IV	8,9	18,9	2,24	4,77
V	8,2	17,4	2,08	4,43
VI	7,8	16,6	1,96	4,17
VII	7,8	16,6	1,98	4,21
VIII	7,9	16,8	1,92	4,09
IX	8,4	17,9	1,94	4,13
X	7,8	16,6	1,79	3,81
XI	8,4	17,9	1,90	4,04
XII	10,7	22,8	2,39	5,09
I 2012	9,2	19,6	2,10	4,47
II	8,7	18,6	2,09	4,45

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2010	42,43	43,05	43,63	43,64	42,66	42,66	43,50	43,70	43,79	43,79	43,27	43,04
2011	42,78	42,77	43,25	43,25	43,68	45,55	46,19	45,62	45,32	45,16	43,39	44,43
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,8	99,3	99,1	99,1	102,4	106,8	106,2	104,3	103,5	103,1	100,3	103,2

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-27												
2010/2011	570,8	534,4	535,9	570,1	599,1	626,2	627,4	615,6	614,5	572,1	553,8	567,6
2011/2012	601,2	578,8	582,1	597,8	617,9	646,1	669,6	683,4	691,3	602,5	582,8	585,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,3	108,3	108,6	108,6	103,1	103,2	106,7	111,0	112,5	105,3	105,2	103,2
Włochy												
2010/2011	503,6	492,3	515,7	512,9	517,2	542,2	549,6	564,8	545,5	464,8	453,9	465,1
2011/2012	550,7	507,0	509,8	511,9	513,4	515,4	515,9	576,8	594,7	601,8	604,5	604,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	109,4	103,0	98,9	99,8	99,3	95,1	93,9	102,1	109,0	129,5	133,2	130,0

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-27 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-27												
2010/2011	466,3	466,2	442,1	416,5	430,6	426,6	413,9	429,6	451,6	449,6	459,8	486,9
2011/2012	534,7	551,1	491,0	466,7	453,7	446,2	452,8	473,0	501,9	517,7	512,7	515,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	114,7	118,2	110,3	111,1	105,4	104,6	109,4	110,1	111,1	115,1	111,5	105,9
Wielka Brytania												
2010/2011	495,7	509,6	472,0	420,8	443,6	425,5	398,7	418,8	455,2	464,5	469,2	511,6
2011/2012	581,7	616,4	511,7	471,5	456,7	436,0	439,2	471,7	527,0	529,3	524,9	525,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	117,3	121,0	108,4	112,0	103,0	102,5	110,2	112,6	115,6	114,0	111,9	102,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2009/2010												
NZD/szt. 15 kg	66,69	71,36	75,46	78,53	82,26	82,52	90,20	91,50	84,15	80,42	81,56	81,44
2010/2011												
NZD/szt. 15 kg	83,58	89,98	92,82	91,88	94,39	92,00	96,50	100,9	88,36	73,44	69,50	64,50
miesiąc roku poprzedniego = 100	125,33	126,1	123,0	117,0	114,7	111,5	107,0	110,3	105,0	91,3	85,2	79,2

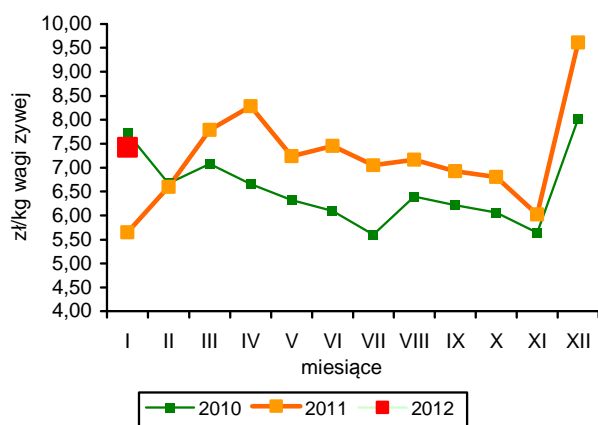
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

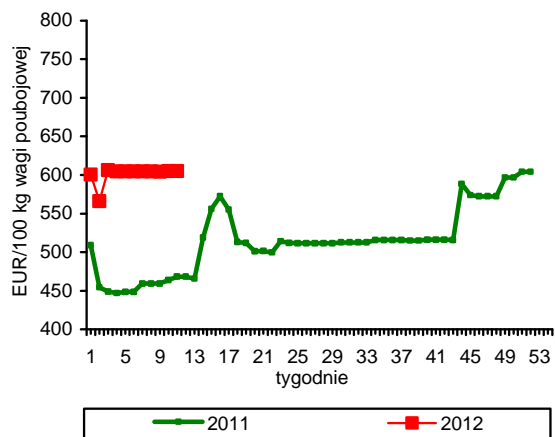
Wyszczególnienie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2009/2010												
AUD/100 kg cwe	445	461	491	447	495	489	454	497	517	568	620	606
2010/2011												
AUD/100 kg cwe	625	558	514	499	489	519	519	519	512	492	475	478
miesiąc roku poprzedniego = 100	140,4	121,0	104,7	111,6	98,8	106,3	114,3	104,4	99,0	86,7	76,6	78,9

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

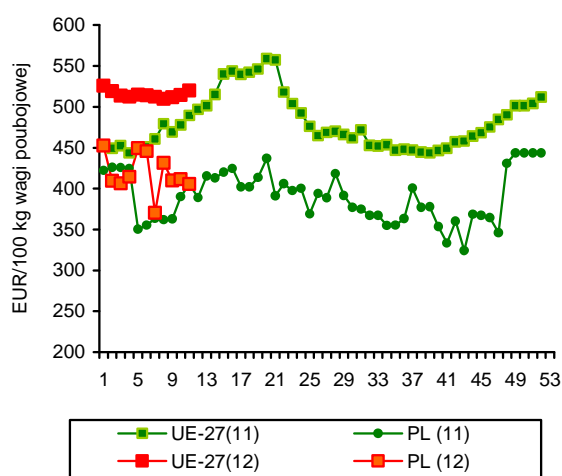
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

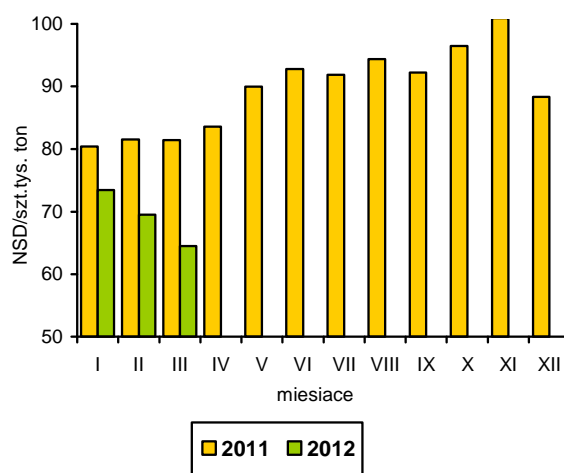
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

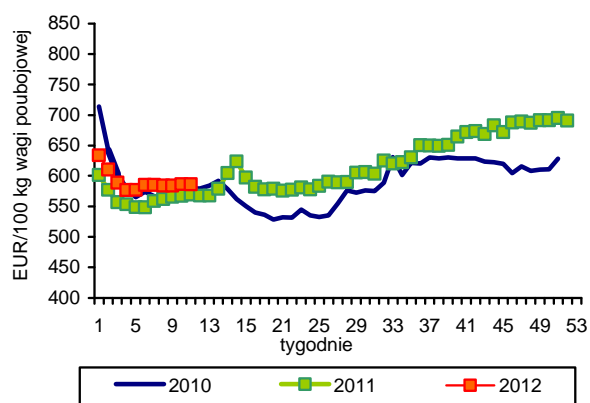
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

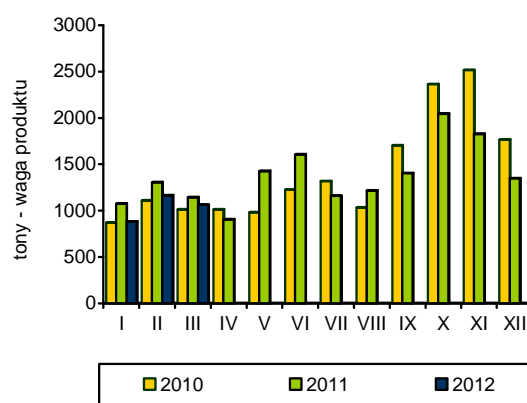
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W pierwszych miesiącach 2012 r. odnotowano znaczny spadek połowów ryb na Bałtyku. W okresie styczeń-luty wyniosły one 11,6 tys. ton i były o 38% niższe niż przed rokiem. Zmniejszyły się przede wszystkim wyładunki śledzi, szprotów i storni - o 32-55%. Ponad 2,5-krotnie zwiększyły się natomiast połowy dorszy. Wpływ na to miała prawdopodobnie zmiana podziału kwoty dorszowej i dopuszczenie do połowów wszystkich jednostek. W ostatnich trzech latach połowy prowadziła tylko 1/3 liczby statków, w systemie rotacyjnym (tzw. „trójpołówka”). Mimo wzrostu ogólnej kwoty połowowej dorszy (do 20,4 tys. ton), indywidualne limity są w konsekwencji dużo niższe niż przed rokiem i wielu rybaków może wykorzystać dostępny limit już w pierwszej połowie roku. Niższe połowy ryb pelagicznych mogą wynikać natomiast z pogarszającej się wielkości ich biomasy. Rosnąca w ostatnich latach populacja dorszy negatywnie wpływa na liczebność ryb pelagicznych. Na niskie połowy wpływ mogły mieć także niekorzystne warunki pogodowe.

W styczniu 2012 r. produkcja ryb i przetworów rybnych w dużych zakładach przetwórczych (o zatrudnieniu powyżej 49 pracowników) była podobna jak przed rokiem i wyniosła 26,2 tys. ton. Utrzymuje się silna tendencja wzrostowa w przetwórstwie śledziowym z przeznaczeniem na eksport. W porównaniu ze styczniem roku poprzedniego zwiększyło się ono o 20% do 8,9 tys. ton. W podobnym stopniu rosła także produkcja przetworów i konserw z makreli (1,0 tys. ton), a o ponad 35% zwiększono podaż produktów wysokoprzetworzonych z łososi (0,3 tys. ton). Spadek produkcji odnotowano natomiast w segmencie ryb wędzonych - o 26% do 5,2 tys. ton. Tylko nieznacznie niższa była produkcja wędzonych łososi (o 1,7% 3,3 tys. ton), przy bardzo dużym ograniczeniu przetwórstwa pozostałych gatunków oferowanych w tej postaci - głównie makreli, szprotów i ryb słodkowodnych. Znaczne przesunięcia nastąpiły w strukturze produkcji filetów z ryb morskich. Zmniejszono produkcję asortymentu świeżego, przy rosnącej podaży filetów mrożonych.

W styczniu 2012 r. zmiany eksportu podstawowych grup produktów były zróżnicowane. O blisko 60% zwiększono wywóz przetworów i konserw (głównie śledziowych) oraz o 10% ryb wędzonych, przy 6% spadku sprzedaży ryb filetowanych. Jednocześnie uzyskiwano bardzo niskie ceny w eksporcie przetworów - średnio o ponad 20% niższe niż przed rokiem. Analiza ekspor-

tu pozostałych grup produktów jest utrudniona ze względu na brak danych o eksporcie realizowanym bezpośrednio z burt statków. Import zmniejszył się w analizowanym okresie o 2% do 39,2 tys. ton. Zwiększył się przywóz ryb mrożonych (o 14%) i ryb świeżych (o 10%), przy ponad 10% spadku zapotrzebowania na filety rybne. Z podstawowych gatunków ryb więcej niż przed rokiem sprowadziliśmy dorszy (wzrost o 26%), makreli (o 13%), łososi (o 11%) i mintajów (o 9%). Zmniejszyły się natomiast dostawy pang (o 53%), morszczuków (o 25%), śledzi (o 13%) i czarniaków (o 10%). Mimo spadku wolumenu przywozu, wydatki na zakup ryb zwiększyły się o 5%. Na rekordowych poziomach utrzymują się ceny śledzi i makreli.

W pierwszych miesiącach 2012 r. kontynuowana była silna tendencja wzrostowa cen detalicznych ryb i przetworów rybnych, ale była ona niższa od wzrostu cen żywności ogółem. W lutym średnio konsumenci płacili za ryby o 1,8% więcej niż w grudniu ub.r. i o 10,9% więcej niż w tym samym miesiącu roku poprzedniego. Na wzrosty cen w dalszym ciągu wpływają wysokie koszty produkcji, generowane głównie przez wysokie ceny zakupu surowców na rynkach światowych. Drożeją przede wszystkim śledzie. W lutym br. śledzie solone niepatroszone kosztowały średnio o 5,3% więcej niż w grudniu ub.r., płaty śledziowe o 4,7%, a filety w śmietanie o 4,6%. W skali roku podwyżki cen śledzi sięgają nawet 40% (płaty). Od początku roku szybciej niż inne grupy produktów rosła także cena świeżych i mrożonych ryb morskich (średni wzrost o 2,5%), w tym m.in.: filety z morszczuków i dorszy (o 2,8%). Wyhamowały natomiast podwyżki cen detalicznych ryb wędzonych. Łososie, makrele czy pstrągi były w lutym droższe średnio niż w grudniu ub.r. tylko o 0,3%. Spośród ryb słodkowodnych wzrosty cen obserwowane są w przypadku filetów z pang (o 3,0%), przy stabilizacji cen karpia i pstrągów.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	płaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2011 ^a I	6 090	2 499	539	1 331	40	10 499	13 616	366
II	4 797	2 343	415	732	26	8 313	9 486	330
III	5 819	3 380	1 114	1 371	87	11 771	9 094	317
IV	12 804	3 919	1 269	461	447	18 900	4 044	374
V	14 734	1 062	1 666	554	318	18 334	1 743	118
VI	5 165	2 484	1 649	803	277	10 378	145	19
VII	942	2 417	223	957	292	4 831	539	15
VIII	740	3 267	189	801	332	5 329	1 255	46
IX	1 304	2 984	1 057	715	351	6 411	1 145	36
X	702	2 775	1 056	725	177	5 435	1 652	272
XI	1 707	2 603	1 375	752	90	6 527	2 961	526
XII	1 686	147	1 308	524	104	3 769	5 578	3 732
2012 ^a I	2 571	1 118	1 574	719	45	6 027	5 709	938
II	2 963	1 061	883	682	27	5 616	2 860	553
Wskaźnik zmian (%)								
<u>II 2012</u> <u>II 2011</u>	61,8	45,3	212,8	93,2	103,8	67,6	30,1	167,6
<u>I-II 2012</u> <u>I-II 2011</u>	50,8	45,0	257,5	67,9	109,1	61,9	37,1	214,2

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
				śledzie	sardynki i szproty	makrele		
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 44	85 788	181 906	97 291	12 030	10 973	312 522
2011 I	991	3 310	8 016	13 961	7 412	910	853	26 278
II	579	2 915	9 397	15 717	8 768	974	1 006	28 608
III	922	3 367	8 232	18 050	9 768	1 278	1 069	30 571
IV	716	3 484	7 475	15 207	8 025	1 091	875	26 882
V	529	3 227	5 213	12 559	6 032	1 018	899	21 528
VI	660	2 535	5 081	12 773	6 313	951	816	21 049
VII	264	2 559	5 027	11 380	6 177	747	695	19 230
VIII	257	2 148	5 188	13 070	6 500	843	775	20 663
IX	625	2 996	6 594	15 819	8 208	1 096	1 048	26 034
X	944	2 963	7 049	17 581	9 766	1 015	1 039	28 537
XI	1 023	3 434	8 221	18 471	10 196	1 024	1 085	31 149
XII	874	3 506	10 295	17 318	10 126	1 083	813	31 993
2012 I	792	3 545	5 970	15 939	8 950	950	1 018	26 246
Wskaźnik zmian (%)								
<u>I 2012</u> <u>I 2011</u>	79,9	107,1	74,5	114,2	120,8	104,4	119,3	99,9

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	112,5
2011^b I-XII	345,3	112,9	51,2	38,5	63,4	439,9	183,1	86,2	36,4	105,6
2011 ^b I	27,2	8,2	4,6	2,6	4,9	40,0	18,5	7,1	2,7	9,6
II	31,1	9,0	4,4	2,9	6,4	38,7	16,2	9,4	3,1	7,9
III	32,9	9,5	5,1	3,2	5,5	39,3	15,4	9,0	4,0	9,1
IV	30,1	8,3	4,7	3,2	3,3	32,7	12,7	6,5	2,4	8,7
V	31,5	7,8	3,7	2,7	4,0	30,7	12,8	6,0	2,1	7,9
VI	28,1	9,6	4,4	2,7	3,6	28,4	10,6	5,4	2,3	7,3
VII	22,7	8,0	3,9	2,4	4,9	29,9	12,9	5,0	2,7	7,2
VIII	24,9	7,6	3,4	2,8	8,2	29,5	13,3	5,2	2,5	6,4
IX	26,3	8,6	3,7	3,0	6,9	39,5	15,6	9,0	3,9	9,0
X	27,3	10,3	4,4	3,6	5,7	41,4	18,0	8,5	3,3	9,5
XI	29,2	13,6	5,0	3,9	3,3	48,1	21,2	8,0	4,4	11,5
XII	34,0	12,6	4,1	5,4	6,6	41,5	15,9	7,2	3,0	11,7
2012 ^b I ^c	24,6	13,1	4,4	2,9	0,7	39,3	16,3	8,1	2,7	10,5
Wskaźnik zmian (%)										
I 2012 / I 2011	90,4	159,8	95,7	111,5	14,3	98,3	88,1	114,1	100,0	109,4

^a wraz z eksportem z burt statków oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b (03035410)			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b (03021300)	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03042985 ^b (03047500)	panga 03042903 ^b (03046200)	morszczuk 03042956 ^b (03047415)		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011^a I-XII	6,03	6,41	5,49	4,86	5,17	6,13	6,73	11,53	17,89	10,47
2011 ^a I	4,89	4,30	4,97	4,59	4,61	6,73	6,34	10,06	21,47	8,40
II	5,31	4,42	5,00	4,58	4,56	6,34	6,25	9,69	20,70	9,00
III	5,64	4,95	5,05	5,22	4,68	6,24	6,41	10,17	21,19	9,36
IV	5,85	3,56	5,05	4,45	5,10	6,12	6,11	10,68	22,11	9,23
V	5,94	5,45	5,13	-	4,77	5,69	6,25	10,35	20,71	7,37
VI	5,74	5,57	4,94	-	5,33	6,00	6,57	10,63	18,40	10,03
VII	5,81	5,67	5,29	-	5,50	6,09	6,74	10,90	17,09	11,17
VIII	5,84	5,65	5,23	-	5,35	5,63	6,90	11,24	15,67	7,73
XI	6,26	6,25	6,12	7,79	5,94	5,79	7,11	12,05	15,92	12,63
X	7,90	7,47	6,20	6,35	6,47	7,08	7,67	12,88	15,38	12,55
XI	8,06	7,66	6,35	6,42	6,51	5,83	7,57	12,51	14,46	13,45
XII	7,60	7,96	5,90	6,69	5,71	6,17	7,66	13,32	15,25	15,47
2012 ^a I	7,67	8,19	6,28	6,99	6,64	6,92	7,53	13,22	15,75	14,16
Wskaźnik zmian (%)										
I 2012 / I 2011	156,9	190,5	126,4	152,3	144,0	102,8	118,8	131,4	73,4	168,6

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej (w nawiasie kod według nowej nomenklatury z 2012 r.)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b (03047190)			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b (03054300)	Krewetki przetw. 160520 ^b (160521)	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b (03024390)
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	2,38	0,51
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2011 ^a I-XII	7,27	21,98	18,97	19,64	49,19	42,99	35,95	2,50	0,85
2011 ^a I	7,40	15,17	19,01	20,31	46,78	38,76	33,21	2,48	0,79
II	7,36	18,44	18,40	18,12	48,19	39,29	32,88	2,32	0,97
III	7,77	21,52	19,18	20,19	49,66	40,50	35,00	2,50	1,03
IV	7,49	21,34	18,26	18,04	49,14	42,29	33,67	2,41	0,85
V	7,47	19,46	17,27	19,09	48,60	39,33	25,46	2,46	0,77
VI	5,25	20,72	20,13	17,82	48,35	39,38	35,73	2,40	0,72
VII	6,04	21,25	19,82	20,22	50,94	40,51	37,11	2,50	-
VIII	8,01	22,34	18,20	18,30	50,25	42,00	40,37	2,70	-
IX	8,51	22,78	18,69	20,61	49,26	43,98	40,49	2,74	0,67
X	8,95	25,04	19,92	21,60	52,71	47,45	38,63	2,70	0,62
XI	5,07	26,60	17,62	20,98	47,84	49,16	40,64	2,72	0,66
XII	9,40	25,15	22,23	22,35	48,73	47,05	35,81	-	0,67
2012 ^a I	4,40	25,62	19,56	22,44	46,43	47,53	43,57	3,07	0,76
Wskaźnik zmian (%)									
<u>I 2012</u> <u>I 2011</u>	59,5	168,9	102,9	110,5	99,3	122,6	131,2	123,8	96,2

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	x	7,56	75%	9,18	75%
2011 I	9,42	-	12,21	62%	11,34	63%	8,24	x	6,80	72%	7,41	66%
II	11,47	-	12,25	61%	11,30	62%	8,03	x	6,93	74%	7,49	66%
III	11,38	-	12,39	61%	11,34	62%	8,01	x	6,97	73%	7,53	66%
IV	11,50	-	12,41	60%	12,59	68%	8,64	x	7,05	73%	7,90	68%
V	10,88	-	12,30	60%	12,58	68%	8,65	x	7,16	73%	7,99	68%
VI	11,62	-	12,22	58%	12,58	67%	8,69	x	7,40	75%	8,64	72%
VII	11,69	-	12,25	58%	b.d.	x	8,85	x	7,49	76%	8,95	74%
VIII	11,79	-	12,30	58%	12,58	67%	8,81	x	7,47	76%	9,02	74%
IX	11,75	-	12,28	58%	12,60	66%	8,83	x	7,59	76%	9,77	80%
X	12,03	-	12,38	58%	12,62	65%	8,85	x	8,38	81%	10,95	84%
XI	12,10	-	12,47	58%	12,60	62%	8,91	x	8,65	79%	12,22	87%
XII	11,94	-	12,28	56%	14,19	69%	8,65	x	8,80	76%	12,31	82%
2012 I	11,99	-	12,29	57%	14,62	70%	9,41	x	8,98	76%	12,66	82%
II	11,71	-	12,20	56%	14,44	68%	9,34	x	8,99	74%	12,76	82%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>II 2012</u> <u>II 2011</u>	102,1	x	99,6	x	127,8	x	116,3	x	129,7	x	170,4	x
<u>I-II 2012</u> <u>I-II 2011</u>	113,5	x	100,1	x	128,4	x	115,2	x	130,9	x	170,6	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2008I-XII	14,30	13,00	17,63	62,88	24,74	13,32	15,38	19,13	22,22	10,49	12,79
2009I-XII	16,94	13,20	19,19	66,98	26,09	14,67	15,95	20,69	24,77	11,01	13,05
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2011 I	18,05	12,64	22,13	73,10	28,06	14,99	16,58	21,88	26,65	11,26	13,73
II	18,18	12,77	22,33	72,80	28,59	15,02	16,88	22,00	26,41	11,32	13,99
III	18,25	12,88	22,57	73,10	29,16	15,02	16,78	22,00	26,00	11,43	14,15
VI	18,45	12,85	23,07	73,70	29,95	15,27	17,08	22,00	26,29	11,63	14,42
V	18,57	12,98	23,26	74,80	30,40	15,67	17,38	22,44	26,82	11,80	-
VI	18,69	12,99	23,44	75,00	30,71	15,79	17,70	22,44	26,94	11,92	-
VII	18,76	13,00	23,67	75,70	31,00	16,13	17,80	22,69	26,88	12,06	-
VIII	18,90	13,01	23,94	75,20	30,90	16,14	17,83	22,94	27,00	12,12	-
IX	18,98	13,00	24,15	76,00	31,08	16,41	17,70	23,00	27,12	12,24	-
X	19,52	13,03	24,67	75,80	31,30	17,10	17,80	23,06	27,24	12,95	15,07
XI	20,21	13,29	25,23	76,90	31,52	17,49	18,05	23,25	27,59	14,02	15,16
XII	20,62	13,24	25,91	76,63	31,83	17,75	18,65	23,56	27,59	14,92	15,12
2012 I	20,87	13,47	26,45	76,50	31,83	17,80	19,08	23,56	27,71	15,40	15,13
II	21,20	13,63	26,63	76,40	32,01	17,87	19,50	23,69	28,00	15,62	15,13
Wskaźnik zmian (%)											
<u>II 2012</u> II 2011	116,6	106,7	119,3	104,9	112,0	119,0	115,5	107,7	106,0	138,0	108,1
<u>I-II 2012</u> I-II 2011	116,1	106,7	119,4	104,8	112,7	118,9	115,3	107,7	105,0	137,4	109,2

Źródło: Dane GUS.

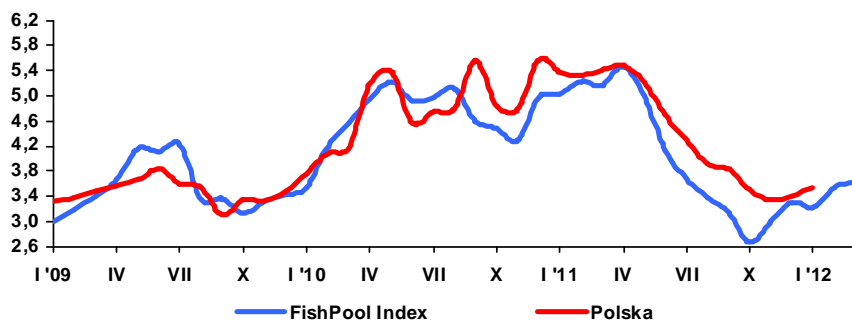
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
I-IX 2010	3,43	1,50	0,62	0,46	0,32	0,53
I-IX 2011	3,19	1,38	0,61	0,45	0,30	0,45
Wskaźnik zmian (%)						
<u>I-IX 2011</u> I-IX 2010	93,0	92,0	98,4	97,4	93,8	84,9

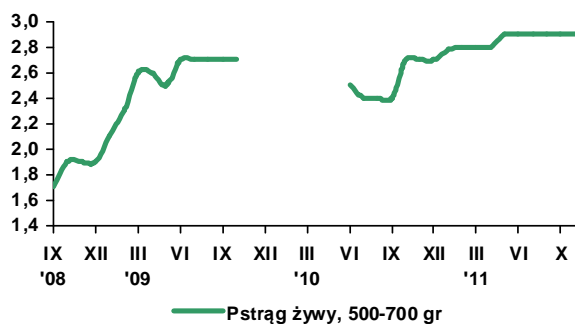
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

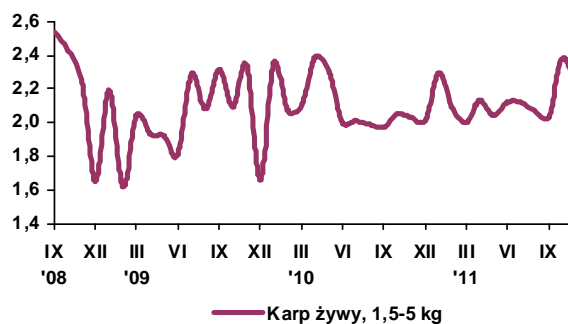
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

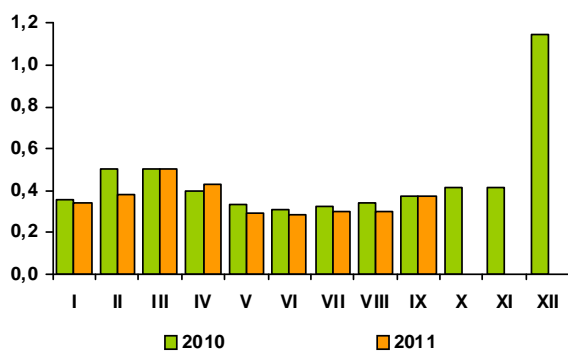
Rys. 3. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

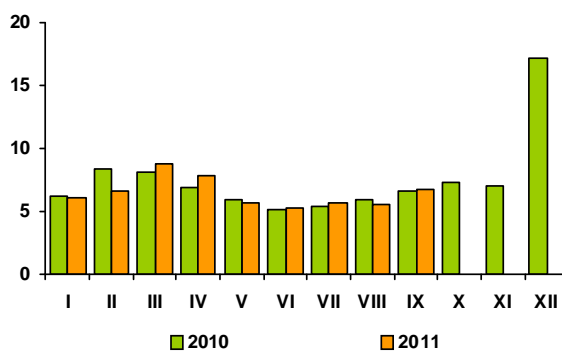
Rys. 4. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

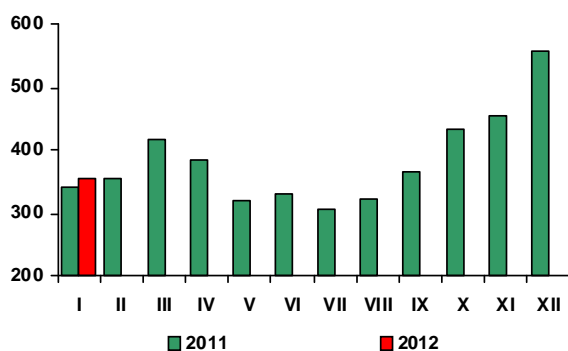
Rys. 5. Spożycie ryb i przetworów rybnych (w kg/osobę/miesięcznie, w wadze produktu)

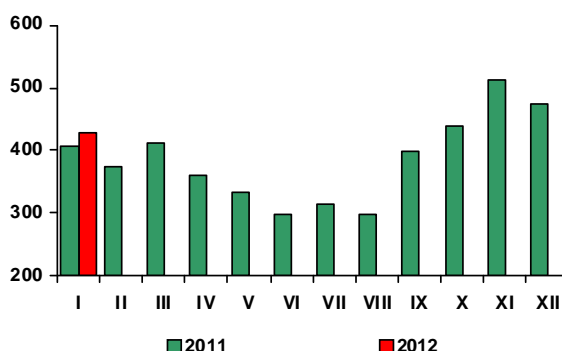
Rys. 6. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 - dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

W lutym 2012 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 0,7%, wobec wzrostu o 1,6% w styczniu. Najbardziej podrożały warzywa (o 3%), jaja (o 2,5%) i owoce (o 1,8%). Ceny ryżu i ryb wzrosły po o 0,8%, a artykułów mięsnych o 0,6%, w tym mięsa drobiowego o 2,7% i wołowego o 1,6%, przy niewielkim spadku cen wieprzowiny (o 0,2%). O wzroście cen artykułów mleczarskich o 0,4% zadecydowała wyższa cen jogurtów (o 0,8%) i mleka w proszku (o 0,9%). Przeciętne ceny tłuszczów były w lutym takie same, jak w styczniu. Wzrostowi cen margaryn (o 0,4%) i tłuszczów wieprzowych (o 0,3%) towarzyszyła redukcja cen masła (o 0,3%) oraz nieznaczna – olejów roślinnych (o 0,1%). Wzrosły ceny soków owocowych (o 0,8%), kawy (o 0,5%) i herbaty (o 0,2%), a spadły wód mineralnych (o 0,1%).

W lutym 2012 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 4,5% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Podrożały wszystkie grupy produktów spożywczych, z wyjątkiem owoców i warzyw. Najbardziej zwiększyły się ceny cukru (o 17,8%). Za mięso i przetwory mięsne konsumenci musieli zapłacić o 11,1% więcej, a za ryby i przetwory rybne o 11% więcej niż rok wcześniej. Mięso wołowe podrożało o 17,1%, wieprzowe o 14%, a drobiowe o 12,4%, przy wzroście cen wędlin o 8,9%. Wzrost cen jaj w porównywanych okresach wyniósł 10,8%, a tłuszczów jadalnych 9,4%, w tym tłuszczów wieprzowych 30,6%, margaryn 9,5%, masła 7,7%, a olejów roślinnych 6,3%. Ceny artykułów mleczarskich były w lutym br. średnio o 5% wyższe niż w lutym ub. roku, głównie za sprawą wydatnego wzrostu cen jogurtów (o 7,5%) oraz serów dojrzewających i mleka spożywczego pitnego (po 5,5%). O 4,5% zwiększyły się ceny pieczywa i produktów zbożowych, w tym kasz o 9,9%, mąki o 6,1%, ryżu o 5,4%, pieczywa o 4,9% i makaronów o 4,4%. Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 5,1%, w tym kakao o 15%, kawy o 12,6%, soków owocowych o 3,7%, herbaty o 2,9% i wód mineralnych o 1,3%. W lutym br. mniej niż przed rokiem konsumenci płacili natomiast za warzywa (o 14,3%) i owoce (o 2,7%).

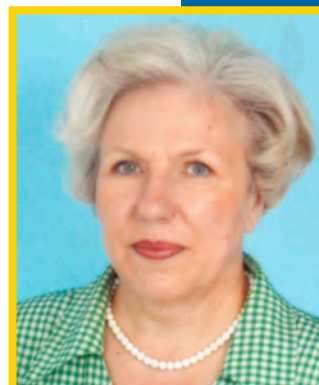
Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-luty 2012 r., w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., wyniósł 4,5%, w tym żywności 4,4%,

a napojów bezalkoholowych 5,4% i był nieco wyższy od stopy inflacji (4,2%). Bardziej niż żywność podrożały towary i usługi związane z transportem (o 9,7%, w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 16%), mieszkaniem (o 5,4%, w tym nośniki energii o 6,8%) i edukacją (o 5,1%). Ceny większości pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w mniejszym stopniu niż żywności, a ceny odzieży i obuwia oraz towarów i usług w zakresie łączności uległy bezwzględnej redukcji.

Odnotowane w pierwszych dwóch miesiącach 2012 r. przyspieszenie dynamiki wzrostu płac przyczyniło się do ożywienia popytu na żywność. W okresie styczeń-luty br. płace realne w sektorze przedsiębiorstw ukształtowały się na poziomie o 2,1% wyższym niż w okresie styczeń-luty 2011 r., wobec wzrostu o 0,9% odpowiednio rok wcześniej. Według GUS w okresie styczeń-luty 2012 r. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób była większa niż w analogicznym okresie 2011 r. o 4,6%, wobec spadku o 1,9% odpowiednio rok wcześniej.

Według FAO w lutym 2012 r., w stosunku do grudnia 2011 r., światowe ceny żywności wzrosły o 1,9%. Najbardziej, bo o 5,3% zwiększyły się ceny olejów i tłuszczów. Ceny cukru podniosły się o 4,6%, produktów zbożowych o 4,1%, a artykułów mleczarskich o 1,5%. Spadły natomiast ceny mięsa – o 2,2%. W lutym br. światowe ceny żywności były średnio o 9,7% niższe niż w analogicznym okresie 2011 r. Ceny cukru zmaleły o 18%, tłuszczów o 15%, artykułów mleczarskich o 11%, a zbożowych o 12%. W lutym br. wyższe niż przed rokiem były światowe ceny mięsa (o 2,3%).

Według metodologii Eurostatu, w lutym br., w UE-27 przeciętny poziom cen żywności i napojów bezalkoholowych był o 3% wyższy niż w analogicznym okresie przed rokiem. Najwyższy wzrost cen żywności odnotowano na Węgrzech (o 5,8%), w Polsce i w Estonii (po 4,4%), a najniższy w Szwecji (o 1%).

Krystyna
Świątlik

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2012 r.

Wyszczególnienie	II 2012			I-II 2012
	II 2012=100	XII 2011=100	I 2011=100	I-II 2011=100
O G Ó Ł E M	104,3	101,1	100,4	104,2
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,5	102,3	100,7	104,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,6	102,0	101,3	104,1
Odzież i obuwie	98,2	94,8	97,9	98,0
Mieszkanie	105,4	101,9	100,3	105,4
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	106,0	102,3	100,4	106,0
w tym nośniki energii	106,8	102,8	100,3	106,8
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	102,4	100,4	100,3	102,5
Zdrowie	104,1	97,8	100,4	104,0
Transport	110,3	101,8	100,6	109,7
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	117,2	102,8	100,7	116,0
Łączność	99,7	100,1	100,1	99,6
Rekreacja i kultura	101,4	101,1	100,7	101,1
Edukacja	105,1	100,6	100,1	105,1
Restauracje i hotele	103,3	100,4	100,2	103,5
Inne towary i usługi	103,0	100,5	100,2	103,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lutym 2012 r.

Wyszczególnienie	I 2012=100	II 2012		I-II 2012
		II 2011=100	XII 2011=100	I-II 2011=100
Żywność (bez napojów)	100,8	104,5	102,5	104,4
Pieczywo i produkty zbożowe	100,1	104,5	100,5	105,1
Pieczywo	100,1	104,9	100,4	105,7
Ryż	100,8	105,4	101,4	105,2
Makarony	100,3	104,4	100,7	104,2
Mięso i przetwory	100,6	111,1	101,6	110,7
Mięso wieprzowe	99,8	114,0	100,8	113,6
Mięso wołowe	101,6	117,1	103,7	116,7
Drób	102,7	112,4	102,6	111,4
Przetwory mięsne i wędliny	100,2	108,9	101,4	108,7
Ryby	100,8	111,0	101,6	111,1
Mleko, sery i jaja	100,6	105,8	101,5	105,6
Artykuły mleczarskie	100,4	105,0	100,9	105,0
Mleko	100,3	105,5	101,0	105,5
Sery twarogowe	100,3	102,4	100,5	102,5
Sery dojrzewające i topione	100,3	105,5	101,1	105,3
Jaja	102,5	110,8	105,2	109,5
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,0	109,4	100,7	109,6
Masło	99,7	107,7	99,9	107,7
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,3	130,6	103,2	130,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,4	109,5	101,3	109,7
Oleje roślinne	99,9	106,3	100,3	107,2
Owoce	101,8	97,3	109,4	97,2
Jabłka	105,9	79,4	108,1	78,3
Owoce cytrusowe	99,8	98,5	100,4	97,7
Banany	118,0	99,0	121,0	95,7
Warzywa	103,0	85,7	110,1	84,7
Ziemniaki	103,5	45,6	103,3	46,3
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,5	108,5	100,9	109,5
Cukier	100,4	117,8	100,4	122,8
Napoje bezalkoholowe	100,1	105,1	100,8	105,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7										
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1										
Mięso	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6										
Ryby	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8										
Mleko, sery, jaja	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6										
Tłuszcze	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0										
Owoce	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8										
Warzywa	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0										
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5										
Cukier	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4										
III. Średnia płaca ^a	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3										

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5										
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5										
Mięso	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1										
Ryby	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9										
Mleko, sery, jaja	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8										
Tłuszcze	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4										
Owoce	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3										
Warzywa	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7										
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5										
Cukier	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3										
III. Średnia płaca ^a	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3										

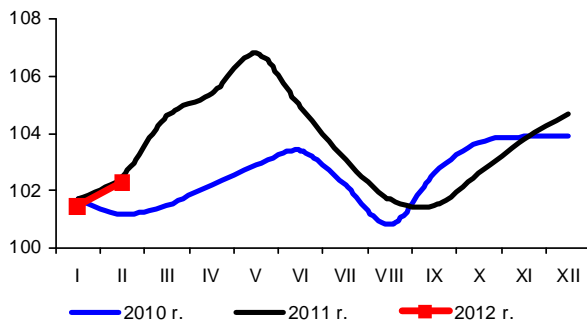
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

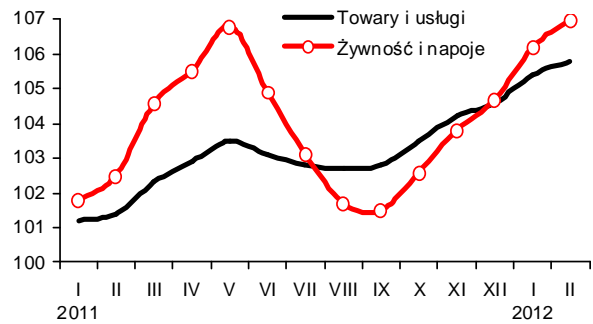
Wyszczególnienie		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
a – 2011 r.		w złotych											
b – 2012 r.													
Ryż – 1 kg	a	4,01	4,04	4,10	4,11	4,09	4,12	4,11	4,09	4,10	4,12	4,14	4,18
	b	4,19	4,26										
Chleb mieszaný – 0,5 kg	a	2,09	2,13	2,20	2,21	2,23	2,23	2,22	2,22	2,23	2,24	2,25	2,25
	b	2,25	2,25										
Makaron – 250 g	a	2,19	2,20	2,20	2,20	2,21	2,20	2,22	2,23	2,24	2,26	2,24	2,24
	b	2,24	2,26										
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,12	2,16	2,29	2,28	2,30	2,33	2,32	2,32	2,34	2,33	2,34	2,32
	b	2,32	2,35										
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	21,09	21,29	21,39	21,68	21,93	22,04	22,06	22,16	22,54	23,15	23,51	23,96
	b	24,24	24,75										
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	27,77	27,96	28,16	28,54	28,91	28,87	28,97	28,95	29,49	30,13	30,66	31,25
	b	32,21	32,57										
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	13,92	13,57	13,73	14,04	14,46	14,35	14,54	14,64	14,73	14,91	15,01	15,34
	b	15,51	15,35										
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,61	6,61	7,59	7,62	7,39	6,92	6,88	7,52	7,61	7,63	7,52	7,12
	b	7,08	7,42										
Szyńka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,64	21,48	21,79	21,92	21,96	22,07	22,36	22,26	22,39	22,59	22,76	22,95
	b	22,94	23,01										
Kiełbasa „Turuńska” – 1kg	a	14,09	14,01	14,07	14,06	14,27	14,33	14,34	14,25	14,49	14,61	14,81	15,16
	b	15,35	15,42										
Filety mrożone z morskczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	18,05	18,18	18,25	18,45	18,57	18,69	18,76	18,90	18,98	19,52	20,21	20,62
	b	20,87	21,20										
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,71	2,69	2,74	2,75	2,76	2,75	2,75	2,77	2,76	2,78	2,78	2,78
	b	2,80	2,79										
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,97	0,97	0,98	0,97	0,96	0,95	0,95	0,97	0,98	0,99	1,00	1,01
	b	1,02	1,02										
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,25	12,26	12,39	12,39	12,50	12,50	12,53	12,53	12,52	12,56	12,64	12,72
	b	12,74	12,73										
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	18,10	18,12	18,30	18,57	18,66	18,79	18,90	18,99	18,88	19,01	19,06	19,25
	b	19,59	19,71										
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,25	5,29	5,33	5,38	5,44	5,45	5,42	5,47	5,51	5,54	5,53	5,56
	b	5,56	5,59										
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44	0,44	0,44	0,45	0,45	0,45	0,46	0,48
	b	0,49	0,50										
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,31	4,31	4,42	4,43	4,42	4,47	4,49	4,53	4,52	4,57	4,62	4,63
	b	4,64	4,64										
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,68	3,70	3,74	3,78	3,83	3,87	3,88	3,90	3,88	3,95	3,98	3,97
	b	4,00	3,96										
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,04	6,17	6,48	6,72	6,81	6,82	6,88	6,92	6,94	6,90	6,88	6,88
	b	6,89	6,87										
Śłonina – 1 kg	a	4,72	4,74	4,76	4,82	4,84	4,87	4,95	5,02	5,23	5,54	5,89	6,36
	b	6,60	6,71										
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,38	1,38	1,39	1,41	1,42	1,43	1,44	1,47	1,54	1,67	1,80	1,91
	b	1,96	1,98										
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,07	3,37	4,79	5,01	4,63	4,26	4,05	3,97	3,87	3,90	3,94	3,95
	b	3,95	3,96										
Jabłka – 1 kg	a	3,31	3,41	3,65	3,90	4,34	4,77	4,80	3,77	2,92	2,58	2,46	2,50
	b	2,55	2,69										

Źródło: Dane GUS

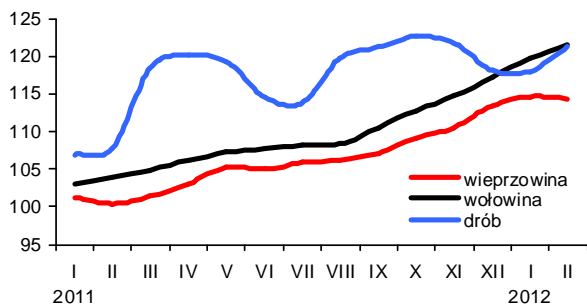
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

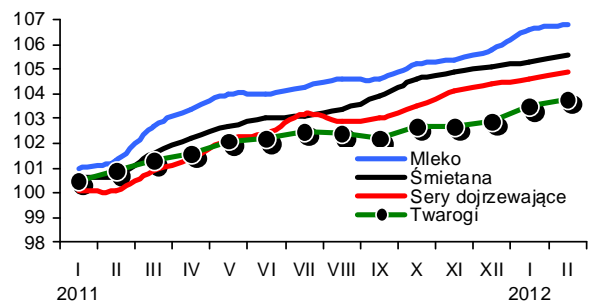
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010 = 100) (w %)

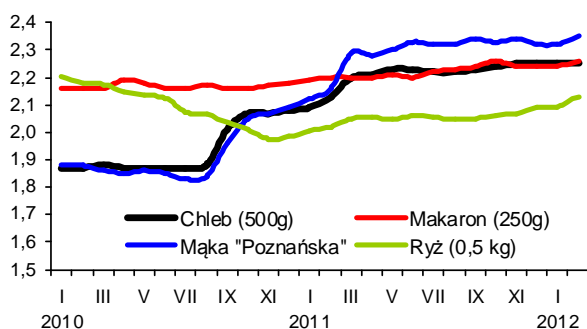
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2010 = 100) (w %)

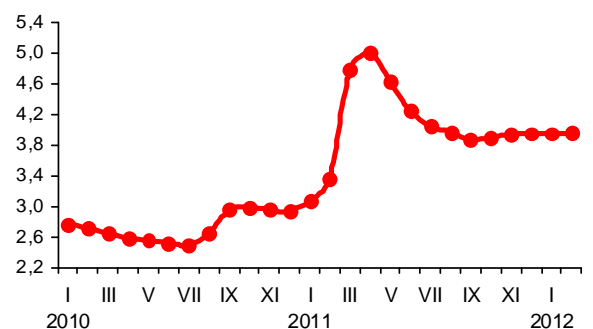
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2010 = 100) (w %)

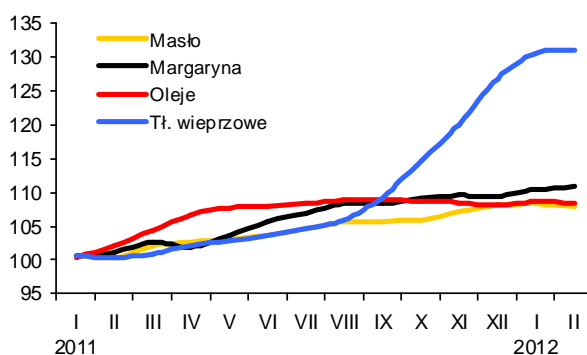
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

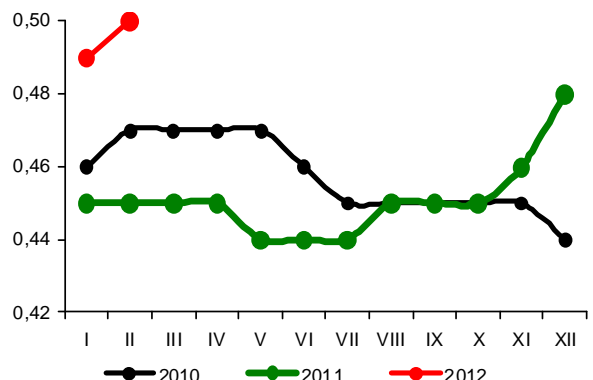
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2010 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W lutym 2012 r. utrzymały się wysokie podwyżki cen środków produkcji czemu sprzyjał wzrost popytu w okresie przedwiosennym. Silnie wzrosły cen nawozów mineralnych i maszyn rolniczych, a pozostałe środki produkcji zdrożały umiarkowanie.

W lutym 2012 r. dynamika wzrostu cen nawozów mineralnych nieznacznie wyhamowała, a średni wzrost cen wyniósł 1,2%. Najbardziej podrożał nawóz trójskładnikowy (o 6,0%). Silnie wzrosły również ceny polifoski (o 1,9%) oraz saletry amonowej (o 1,8%). Głównym powodem podwyżek cen w Polsce w ostatnich miesiącach jest korzystna koniunktura na rynku zbóż oraz zwiększone zakupy rolników w okresie przedwiosennym stymulowane wypłatami dopłat bezpośrednich, ale także wysoki poziom cen światowych. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały średnio o 15,3%, w tym najsilniej saletrzak (o 22,8%) i saletra amonowa (o 21,8%).

Pomimo wyraźnych podwyżek relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż nadal pozostały korzystne. Na zakup 1 kg NPK w lutym 2012 r. należało przeznaczyć – podobnie jak w miesiącu poprzednim – równowartość 5,3 kg pszenicy. Było to jednak o 1,4 kg więcej niż przed rokiem. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,2 kg pszenicy), a najdroższym nawóz trójskładnikowy (6,3 kg pszenicy). Symbolicznie poprawiły się relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej. Na zakup 1 kg NPK w lutym 2012 r. należało przeznaczyć 7,8 kg żywca wieprzowego, o 0,1 kg mniej niż przed miesiącem i o 1,4 kg mniej niż przed rokiem.

W lutym 2012 r. po raz kolejny potaniały nawozy wapniowe (o 3,0%). Są one obecnie o 12,2% tańsze niż przed rokiem.

W lutym ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach¹ ustabilizowały się, a średni ich wzrost wyniósł 0,3%. Mocznik² podrożał o 4,1%, superfosfat potrójny³ o 2,3%, sól potasowa⁴ o 1,4%, a fosforan amonu⁵ potaniał o 2,4%. Nadwyżka podaży fosforytów sprawiła, że ich ceny obniżono o blisko 5%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały na świecie średnio o 11%, w tym sól potasowa o 29%, fosforyty o 20%, a mocznik o 7%. Potaniał natomiast fosforan amonu (o 14%) i superfosfat potrójny (o 9%).

Stabilne są ceny środków ochrony roślin. W styczniu wzrost ich średnich cen wyniósł 0,2%. Najbardziej podrożały zaprawy nasienne o 0,8%, a Dursban potaniał o 0,6%. W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin potaniały o 0,6%, w tym preparaty grzybobójcze o 2,4%, chwastobójcze o 1,0%, a insektycydy zdrożały o 1,8%. Najsilniej drożącym środkiem ochrony roślin w tym okresie był Miedzian (4,6%), potaniał natomiast Roundup oraz zaprawy nasienne o 16-17%.

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

Od kilku miesięcy bezpośrednie nośniki energii wyraźnie drożały, jednak w lutym dynamika wzrostu ich cen zdecydowanie osłabła. Ustabilizowały się ceny paliw ropopochodnych: benzyna 95-oktana podrożała o 0,7%, olej napędowy o 0,3%, a olej opałowy potaniał o 2,1%. W ciągu 12 miesięcy bezpośrednie nośniki energii podrożały o 11,5%, w tym najbardziej olej opałowy o 25,9%, olej napędowy o 22,7% i koks opałowy o 21,7%.

Na światowych rynkach energii¹ w styczniu ceny wyraźnie wzrosły, w tym ropa Brent podrożała o 7,7%. Potaniał natomiast gaz ziemny o 2,2%. Obecnie ropa Brent jest o 15% droższa niż przed rokiem, natomiast gaz ziemny jest o 36%, a węgiel kamienny o 8% tańszy.

W lutym 2012 r. dynamika wzrostu cen materiałów budowlanych wzrosła średnio do 0,4%. Najbardziej, bo o 1,3% podrożała stal płaska, potaniały natomiast płyty OSB (o 0,8%). Materiały budowlane są obecnie o 4,5% droższe niż przed rokiem. W ciągu 12 miesięcy najbardziej podrożały płyty styropianowe (o 11,0%) oraz rury stalowe (o 8,5%). Nie zmieniły się ceny cegieł.

Rosnący popyt na maszyny rolnicze powoduje, że utrzymuje się wysoka dynamika wzrostu cen. Maszyny rolnicze podrożały w lutym średnio o 1,1%, w tym najbardziej samochody dostawcze (o 3,8%). Tańsze były natomiast schładzarki do mleka o 1,3%. W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 6,4%, w tym kultywatory o 15,3%. Tańsze o 6,2% niż przed rokiem były natomiast schładzarki do mleka.

¹ Na podstawie danych Banku Światowego

² Notowania fob Yuzhnyy

³ Notowania fob Tunis

⁴ Notowania fob Vancouver

⁵ Notowania fob US Gulf

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		II 2011	XII 2011	II 2012	II 2012 I 2012	II 2012 XII 2011	II 2012 II 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	109,60	129,88	134,56	101,5	103,6	122,8	6,05	9,00
Saletra amonowa 34%N	„	119,12	139,04	145,08	101,8	104,3	121,8	5,37	7,99
Mocznik 46%N	„	148,76	167,56	171,24	100,8	102,2	115,1	4,69	6,97
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	94,16	98,64	99,68	100,4	101,1	105,9	6,27	9,33
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	172,08	184,40	188,36	100,6	102,1	109,5	5,93	8,82
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	206,24	232,84	238,76	101,1	102,5	115,8	4,70	6,99
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	172,76	192,00	197,80	101,7	103,0	114,5	4,15	6,17
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	185,84	208,52	217,04	101,9	104,1	116,8	4,88	7,26
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 17%N, 17%P, 17%K	„	252,32	253,48	272,12	106,0	107,4	107,8	6,72	9,99
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	80,54	73,17	70,71	97,0	96,6	87,8	1,48	2,21

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		II 2011	XII 2011	II 2012	II 2012 I 2012	II 2012 XII 2011	II 2012 II 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	40,38	41,13	41,18	100,1	100,1	102,0	5,18	7,71
Dursban 480 EC	1 l	50,9	52,06	51,69	99,4	99,3	101,6	6,51	9,68
Karate Zeon O50 CS	250 ml	49,45	51,06	50,60	100,3	99,1	102,3	6,37	9,48
Decis 2,5 EC	250 ml	29,59	30,07	29,98	99,9	99,7	101,3	3,77	5,61
Dithane M-45	1 kg	35,71	36,36	36,44	100,3	100,2	102,0	4,59	6,82
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	38,02	31,29	31,56	100,8	100,9	83,0	3,97	5,91
Gwarant 500 SC	1 l	55,96	56,28	56,43	100,2	100,3	100,8	7,10	10,57
Miedzian 50 EC	1,5 l	55,25	57,96	57,80	100,0	99,7	104,6	7,28	10,82
Roundup	1 l	41,52	34,86	34,86	100,3	100,0	84,0	4,39	6,53
Granstar	40 g	39,96	41,25	41,16	99,8	99,8	103,0	5,18	7,71
Fusilade Forte	1 l	119,67	121,20	121,42	100,3	100,2	101,5	15,28	22,74
Chwastox extra	1 l	16,37	16,74	16,70	100,3	99,8	102,0	2,10	3,13
Kerb 50 WP	300 g	176,90	180,33	180,30	100,2	100,0	101,9	22,69	33,76
Środek gryzoniobójczy	1 kg	30,44	30,82	31,09	100,1	100,9	102,1	3,91	5,82

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		II 2011	XII 2011	II 2012	II 2012 I 2012	II 2012 XII 2011	II 2012 II 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	750,6	793,13	799,45	100,1	100,8	106,5	100,62	149,71
Koks opałowy	t	1115,59	1351,45	1357,97	100,1	100,5	121,7	170,92	254,30
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,83	5,45	5,62	100,7	103,1	116,4	0,71	1,05
Olej napędowy	1 l	4,71	5,61	5,78	100,3	103,0	122,7	0,73	1,08
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,36	4,25	4,23	97,9	99,5	125,9	0,53	0,79
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,61	2,84	2,86	100,4	100,7	109,6	0,36	0,54
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,53	34,26	34,76	100,2	101,5	103,7	4,38	6,51
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	14,88	15,52	15,81	101,1	101,9	106,3	1,99	2,96
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	13,06	13,81	14,02	100,6	101,5	107,4	1,76	2,63
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	10,99	11,47	11,75	101,8	102,4	106,9	1,48	2,20
Energia elektryczna	10 kWh	6,34	6,34	6,34	100,0	100,0	100,0	0,80	1,19

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		II 2011	XII 2011	II 2012	II 2012 I 2012	II 2012 XII 2011	II 2012 II 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,36	22,74	22,88	100,3	100,6	102,3	2,88	4,28
Wapno	1 t	496,08	521,47	525,37	100,6	100,7	105,9	66,13	98,38
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	133,72	146,83	148,44	100,8	101,1	111,0	18,68	27,80
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3502,95	3593,81	3675,94	101,3	102,3	104,9	462,67	688,38
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	12,29	13,13	13,33	100,9	101,5	108,5	1,68	2,50
Dwuteownik gruby	1 t	3629,93	3756,94	3819,17	100,7	101,7	105,2	480,70	715,20
Blacha dachowa	1 m ²	29,56	30,54	30,51	100,0	99,9	103,2	3,84	5,71
Tynk „Atlas”	25 kg	51,19	51,13	51,66	100,9	101,0	100,9	6,50	9,67
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,21	1,21	1,21	100,8	100,0	100,0	0,15	0,23
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	682,75	703,44	701,80	99,4	99,8	102,8	88,33	131,42
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	674,24	716,70	728,68	101,1	101,7	108,1	91,72	136,46
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	89,67	90,90	89,96	99,2	99,0	100,3	11,32	16,85
Okno drewniane szklane	1 szt.	1570,98	1674,38	1682,17	100,5	100,5	107,1	211,73	315,01
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1467,76	1508,38	1501,89	99,5	99,6	102,3	189,04	281,25

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

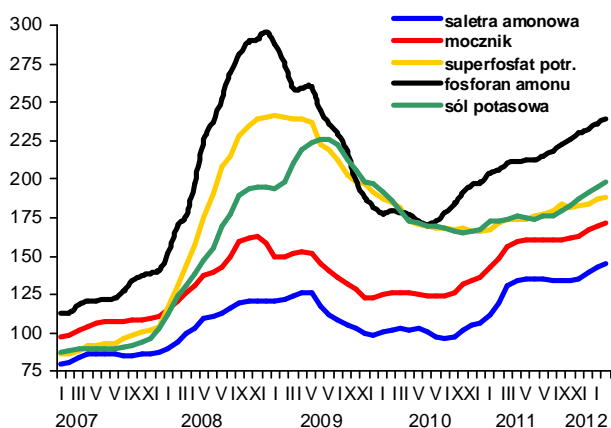
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	II 2011	XII 2011	II 2012	II 2012 I 2012	II 2012 XII 2011	II 2012 II 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	353739,9	362275,1	361492,0	99,5	99,8	102,2	454,99	676,95
Kombajn do ziemniaków	69294,4	72733,4	74315,2	100,9	102,2	107,2	93,54	139,17
Samochód dostawczy „Iveco”	106651,9	109420,1	118662,6	103,8	108,4	111,3	149,36	222,21
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	40204,4	43696,2	44664,3	100,6	102,2	111,1	56,22	83,64
Siewnik zbożowy 27 redlic	19289,0	19824,5	20137,2	100,5	101,6	104,4	25,35	37,71
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	136099,0	144730,0	144525,0	99,9	99,9	106,2	181,91	270,65
Ciągnik 90 kW	165608,3	175737,7	176137,6	99,7	100,2	106,4	221,70	329,85
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	33155,9	35019,0	35541,5	100,6	101,5	107,2	44,73	66,56
Kopaczka elewatorowa	13195,7	13823,7	14212,4	100,6	102,8	107,7	17,89	26,61
Agregat uprawowy do siewnika	15160,4	16171,4	16803,1	102,8	103,9	110,8	21,15	31,47
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6170,2	6427,3	6651,9	101,3	103,5	107,8	8,37	12,46
Gleboğrafzarka „Freza 1,6”	5115,7	5546,6	5700,7	100,7	102,8	111,4	7,18	10,68
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	40289,3	41844,6	41955,9	100,2	100,3	104,1	52,81	78,57
Opryskiwacz 400 l	3688,0	3733,6	3769,5	100,4	101,0	102,2	4,74	7,06
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5416,1	5829,5	5939,6	100,9	101,9	109,7	7,48	11,12
Rozsiewacz nawozów	1818,7	1865,5	1895,2	101,0	101,6	104,2	2,39	3,55
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11614,9	11781,0	12367,0	101,4	105,0	106,5	15,57	23,16
Pług 4 skibowy	10383,1	11456,9	11808,2	101,8	103,1	113,7	14,86	22,11
Kultywator 2,1-2,8 m	2285,5	2382,8	2634,3	109,4	110,6	115,3	3,32	4,93
Dojarka 2 konwie ^a	8708,6	8673,3	8524,7	99,2	98,3	97,9	10,73	67,20
Dojarka z rurociągiem ^a	40677,2	40484,9	40955,4	100,0	101,2	100,7	51,55	322,59
Schladzarka do mleka 500 l ^a	17971,2	17489,1	16848,8	98,7	96,3	93,8	21,21	132,71

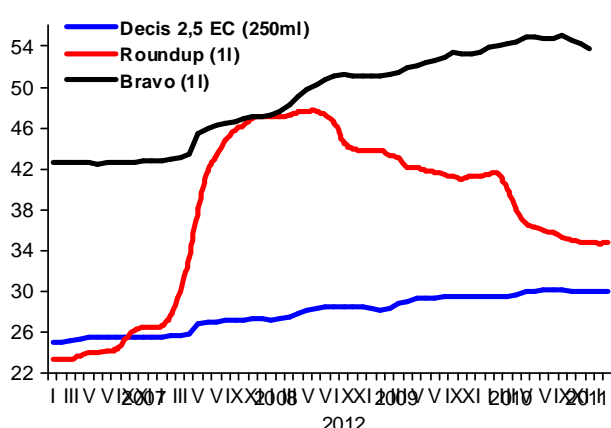
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

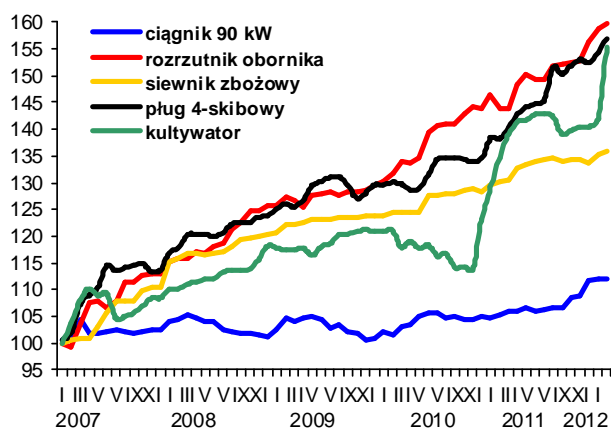
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

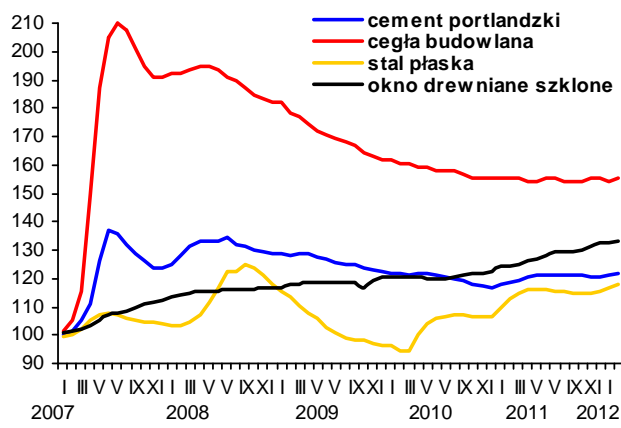
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

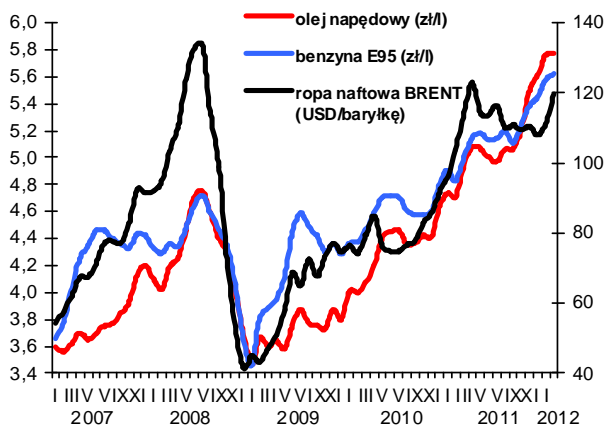
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 6. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

